

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

T119695

เรื่อง

การศึกษาการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน

Study for Agricultural news Reporting of Daily Newspaper

เลขหมู่.....
ลงทะเบียน..... 119695
วัน,เดือน,ปี..- 5 ส.ค. 2555

b.....
i.....

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง CHAOKUNTAHARN LADKRABANG
กรุงเทพฯ 10520 BANGKOK, 10520 THAILAND

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน

Study for Agricultural news Reporting of Daily Newspaper

เสนอ

สาขาวิชาบริหารธุรกิจและพัฒนากการเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนากการเกษตร)

พ.ศ. 2552

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
สาขาวิชาบริหารธุรกิจและพัฒนาการเกษตร

เรื่อง

การศึกษาการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน

The Study for Agricultural news Reporting of Daily Newspaper

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

.....

(ผศ.ถนอมนวล สีทะกุลัง)

กรรมการปัญหาพิเศษ

.....

(ผศ.สุชумаภรณ์ ชันธุ์ศรี)

รักษาการแทนประธานสาขาวิชา

.....

(ผศ.สุชумаภรณ์ ชันธุ์ศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน
: Study for Agricultural news Reporting of Daily Newspaper

โดย : นางสาวนพรัตน์ สุนทรสุข

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ :

(ผศ.ถนอมนวล สีนะกุล)

การศึกษาเรื่อง การศึกษาการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวทางการคัดเลือกข่าวและแหล่งข่าวทางการเกษตร (2) ศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตร (3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการสื่อข่าวทางการเกษตร (4) เปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยสอบถาม สัมภาษณ์ และบันทึกข้อมูลจากบรรณาธิการข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก จำนวน 4 คน

ผลการศึกษาพบว่า (1) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก มีแนวทางในการคัดเลือกข่าวที่เหมือนกัน คือ ทางโต๊ะข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวจะเป็นผู้กำหนดแนวทางในการคัดเลือกข่าวเอง โดยมีหลักเกณฑ์คือ ข่าวสารนั้นต้องเป็นที่อยู่ในความสนใจของเกษตรกรและผู้บริโภคและข่าวสารเหล่านั้นจะต้องให้ประโยชน์ที่แท้จริงต่อเกษตรกร ส่วนด้านของแหล่งข่าวทางการเกษตร หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ จะมีแหล่งข่าวที่เหมือนกัน คือ แหล่งข่าวที่ออกไปแสวงหาเองและแหล่งข่าวที่ส่งข่าวมาให้ โดยที่มาของแหล่งข่าวจะได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ และได้มาจากแหล่งข่าวที่เป็นในรูปแบบเอกสาร (2) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีรูปแบบการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตร 3 รูปแบบ คือ รูปแบบข่าว รูปแบบบทความ และรูปแบบคอลัมน์ (3) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะประสบปัญหาเรื่องการตรวจสอบข่าวที่ได้มาจาก

แหล่งข่าวที่ส่งเข้ามาให้ และหนังสือพิมพ์คมชัดลึกมักจะประสบปัญหาเรื่องการทำงานของนักข่าวรุ่นใหม่ ที่บางครั้งไม่สามารถแยกแยะเรื่องแหล่งข่าวได้ (4) เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข่าวทางเกษตรแล้ว พบว่า ทั้งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก จะมีรูปแบบนำเสนอข่าวทางการเกษตรที่ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ จะสำเร็จลงไม่ได้ ถ้าขาดความอนุเคราะห์จาก ผศ. ถนอมนวล สีหะกุลิ่ง ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อผิดพลาด ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มให้แนวความคิดให้ข้อมูลและให้โอกาสแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ ผศ. สุขุมภรณ์ ชันศรี กรรมการปัญหาพิเศษ ที่คอยให้คำปรึกษาในการศึกษาวิจัยมาโดยตลอดเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ ผศ. ศุภสมบุรณ์ อึ้งรัตนการ ผู้สอนวิชาปัญหาพิเศษ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รู้หลักวิธีการทำงานวิจัยอย่างถูกต้อง จนได้จัดทำปัญหาพิเศษฉบับนี้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาเทคนิคเกษตรผู้สนใจดีทุก ๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ต่าง ๆ พร้อมกับคำแนะนำด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่น่ารักประจำภาควิชาเทคนิคเกษตรทุกท่าน ที่คอยให้การช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านอุปกรณ์และสถานที่

ขอขอบคุณบรรณาธิการและผู้สื่อข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ที่กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จ

ขอขอบคุณสำหรับความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ กำลังใจ รอยยิ้มและความสุขจากสมาชิกทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะคุณแม่ ที่เป็นผู้ให้ทุกอย่างในชีวิต ผู้ที่ทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์อันมหาศาล จนลูกคนนี้ประสบความสำเร็จในชีวิตการศึกษา ขอขอบคุณรุ่นพี่ที่คอยให้คำแนะนำที่ดี ขอขอบคุณบรรดาเพื่อนแท้ทั้งหลาย ที่ไม่เคยทิ้งกันทั้งยามทุกข์และยามสุข ขอขอบคุณความรักและกำลังใจจากใครบางคน ที่แม้จะอยู่ไกลกันแต่ส่งมาให้อย่างไม่ขาดสาย

สุดท้ายที่จะลืมไม่ได้เด็ดขาด ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ต่อเนื่องรุ่นสุดท้าย สำหรับมิตรภาพ ความรัก ความจริงใจ อ้อมกอด กำลังใจ คำแนะนำ คำตักเตือน ที่มอบให้กันอย่างสม่ำเสมอ และขอบคุณที่อยู่เคียงข้างกันมาตั้งแต่วันแรกจนวันสุดท้าย หากปัญหาพิเศษฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ทางผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

" ขอขอบคุณจากหัวใจ ขอขอบคุณในความหวังดี ขอขอบคุณในน้ำใจ ขอขอบคุณในความรักที่มี "

นพรัตน์ สุนทรสุข

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	(ก)
คำนิยม	(ค)
สารบัญตาราง	(ง)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา	2
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์	4
ความรู้เกี่ยวกับข่าว	11
ข่าวสารด้านการเกษตร	20
การสื่อข่าวและการรายงานข่าว	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
ระยะเวลาและสถานที่ที่ทำการวิจัย	37

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิจารณ์ผล	
แนวทางการคัดเลือกข่าวและแหล่งข่าวทางการเกษตร	40
รูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตร	42
ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน	51
การเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน	53
การวิจารณ์ผลการวิจัย	56
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	58
ข้อเสนอแนะ	59
เอกสารอ้างอิง	61
ภาคผนวก	64

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	45
2. แสดงจำนวนรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์คมชัดลึก	51
3. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอข่าวทางการเกษตร	55

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

ความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารมีความสำคัญกับมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิด เนื่องจากมนุษย์ต้องอยู่ในสังคมและใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการบอกความต้องการของตนเองต่อผู้อื่น การสื่อสารจึงเป็นสื่อกลางที่ทำให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างราบรื่น การสื่อสารจึงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของทุกคนทุกเพศ ทุกวัยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตั้งแต่ตื่นนอนจนหลับ การใช้ชีวิตตลอดทั้งวัน ทั้งการเรียน การทำงาน และการเข้าสังคมในทุกระดับ การสื่อสารมีวัตถุประสงค์หลายอย่าง เช่น เพื่อให้ข้อมูล เพื่อโน้มน้าวใจ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้เกิดการยอมรับและได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

จากสภาพการณ์ปัจจุบัน มีเหตุการณ์มากมายหลายอย่างที่เกิดขึ้นรอบด้าน ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับตัวเรา แต่ทั้งนี้เหตุการณ์เหล่านั้นก็มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะเรื่องบางเรื่องอาจจะให้สาระความรู้ หรือเป็นข้อชี้แนะกับเราได้ แต่การที่จะสามารถรับรู้เหตุการณ์เหล่านั้นได้ก็ต้องอาศัยการส่งข่าวสารของสื่อมวลชน หรือเรียกสั้น ๆ ง่าย ๆ ว่า "การสื่อสาร"

การสื่อสารนี้ ถือเป็นช่องทางเป็นการแพร่กระจายข่าวสารหรือสาระความรู้ ความบันเทิงที่มีอยู่และเกิดขึ้นอย่างมากมายในแต่ละวัน ทั้งนี้การสื่อสารไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ส่งผลประโยชน์ให้กับเราอีกหลายอย่างนอกเหนือจากเพียงแค่ให้ความรู้และความบันเทิงเท่านั้น เช่น การสื่อสารจะช่วยให้เราได้รับรู้ถึงภัยร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น เราจะได้เตรียมตัวหาวิธีป้องกันและแก้ไข หรือการสื่อสารก็ยังทำให้เราหันมาใส่ใจกับสิ่งที่อยู่รอบตัวเรามากขึ้น ทำให้เราปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างเพื่อนำไปสู่การพัฒนา และการสื่อสารก็ยังช่วยให้เราเกิดความมั่นใจในเรื่องที่เรากำลังวิตกกังวลอยู่ ทำให้เรากล้าที่จะคิด กล้าที่จะตัดสินใจ เป็นต้น

จากประโยชน์ที่กล่าวไปแล้วข้างต้นนี้ ทำให้เรามองเห็นคุณค่าของการสื่อสารมากยิ่งขึ้น จากจุดนี้เราจึงมองเห็นช่องทางในการนำเสนอข่าวสารบางประเภทที่อาจจะมีประโยชน์ต่อกลุ่มคนในอาชีพหรือกลุ่มคนที่สนใจ แต่ข่าวสารประเภทนั้นอาจจะยังไม่ค่อยได้รับความนิยมนิยมจากสื่อเท่าที่ควร ข่าวสารประเภทที่ว่านั้นคือ "ข่าวสารทางการเกษตร"

จากคำกล่าวที่ว่า "เมืองไทยนั้น เป็นเมืองแห่งเกษตรกรรม" ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ที่เทคโนโลยีเข้าถึง หรือพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากความเจริญ พื้นที่เหล่านั้นก็ล้วนเป็นพื้นที่เกษตรกรรมทั้งสิ้น ในการทำการเกษตรนั้นก็จะมีวิวัฒนาการหรือเทคนิคใหม่ ๆ เกิดขึ้นตามยุคตามสมัยอยู่เสมอ และในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีแรงงานภาคเกษตรกรเกิดเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรรุ่นใหม่ส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระดับที่ค่อนข้างสูงถ้าเปรียบเทียบกับเมื่อก่อน และความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมานั้นก็จะนำมาประยุกต์ใช้ต่อธุรกิจด้านเกษตรของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงพื้นดิน การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ การบำรุงดูแลรักษา หรือแม้กระทั่งรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ส่วนผลผลิตที่ได้ออกมานั้นก็จะสวยงามมีคุณภาพและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ทำให้มีการพัฒนาไปถึงขั้นส่งออกขายต่างประเทศ

จากความสำคัญของการสื่อข่าวและการเกษตร บวกรวมเข้ากับการที่ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาเกษตรกรรม จึงจุดประกายให้เกิดความอยากรู้ในเรื่องของการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน ว่ามีลักษณะและแนวทางการเผยแพร่ความรู้ทางด้านการเกษตรอยู่ในรูปแบบใด เพื่อที่จะให้ตัวเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจได้รับรู้ข่าวสารความเคลื่อนไหวของวงการเกษตรกร และมีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาชีพนี้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Objective of the Study)

1. เพื่อศึกษาถึงแนวทางการคัดเลือกข่าวและแหล่งข่าวทางการเกษตร
2. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน
4. เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Significance of the Study)

1. ได้ทราบถึงแนวทางในการคัดเลือกข่าวและแหล่งที่มาของข่าวทางการเกษตร
2. ได้ทราบถึงรูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์
3. ได้ทราบถึงความเหมือนและความแตกต่างของรูปแบบการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์
4. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการสื่อข่าวทางการเกษตร ตลอดจนแนวทางการแก้ไขอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
5. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในการศึกษาถึงรูปแบบการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน

ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา (Scope and Limitation)

ในการศึกษานี้ จะเลือกศึกษาการทำงานของบรรณาธิการข่าวการเกษตรและผู้สื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก ตั้งแต่วิธีการคัดเลือกข่าว และการรายงานข่าวในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนกระบวนการและแนวทางการรายงานข่าวทางการเกษตร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการสื่อข่าวทางการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definition of Terms)

หนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก ที่มีการรายงานข่าว เพื่อให้ ความรู้ ความบันเทิง และเสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในรูปแบบของข่าวตลอดจนคอลัมน์ มีการตีพิมพ์ออก ตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันเป็นลำดับ และมีกำหนดการออกที่แน่นอนตายตัว

ข่าวเกษตร หมายถึง ข้อมูล ข่าวสารและเนื้อหาที่เกี่ยวกับด้านการเกษตรกรรม อาทิเช่น การ เพาะปลูก การกำจัดแมลงศัตรูพืชข่าวปริมาณผลผลิตด้านการเกษตร ข่าวราคาพืชผลทางการเกษตร

การสื่อข่าวทางการเกษตร หมายถึง ลักษณะการนำเสนอข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรใน รูปแบบของข่าว และรูปแบบที่ไม่ใช่ข่าว เช่น บทความ บทบรรณาธิการ สารคดีและการประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Review of Related Literature)

1. แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์
2. ความรู้เกี่ยวกับข่าว
3. ข่าวสารด้านการเกษตร
4. การสื่อข่าวและการรายงานข่าว
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์

1.1 คำจำกัดความและความหมายหนังสือพิมพ์

คำจำกัดความความหมายของหนังสือพิมพ์ อาจกล่าวได้ไว้หลายแง่อย่างกว้างขวางตามทัศนะและความเข้าใจของบุคคล โดยมีความเห็นและทัศนะดังนี้

Hodgin Eric (1956) แห่งหนังสือพิมพ์ Time Magazine ให้คำจำกัดความไว้ว่า "หนังสือพิมพ์นั้นถือเป็นเครื่องมือการสำเร็จและการให้ความเข้าใจจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยกรรแจ้งข่าวที่แน่นอนและเป็นจริงให้ประชาชนทราบ บางครั้งความจริงอาจจะต้องใช้เวลาเปิดเผย แต่เมื่อใดที่เปิดเผยแล้วก็ต้องเป็นความจริงที่แน่นอน"

Good V. Carter (1984) ให้ความหมายของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า หนังสือพิมพ์คือสิ่งตีพิมพ์ออกตามรายเวลาที่กำหนดติดต่อกันเป็นลำดับ มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่นสามารถพับได้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการเสนอข่าวสารและสิ่งที่น่าสนใจ ตามปกติออกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ แต่ถ้าเป็นเพื่อการศึกษาอาจจะออกเป็นรายปักษ์หรือรายเดือนก็ได้

ดร.ณิ นีร์ญรักษ์ (2529) หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่เสนอข่าว การเคลื่อนไหวใหม่ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีกำหนดการออกที่แน่นอนตายตัว โดยส่วนใหญ่จะออกเป็นรายวัน นอกจากนี้แล้วยังมีหนังสือพิมพ์รายสามวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ และรายเดือน หนังสือพิมพ์มักจะพิมพ์ลงในกระดาษสำหรับพิมพ์หนังสือพิมพ์โดยเฉพาะ ซึ่งมีราคาถูก เนื้อหาหลักของหนังสือพิมพ์คือข่าวสารบ้านเมืองและเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านต่างๆ อาทิ ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิง มีการใช้รูปภาพประกอบเนื้อหา ทำให้เนื้อหาชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้แล้วอาจมีส่วนต่างๆ เพิ่มเติมเป็นพิเศษ เช่น พยากรณ์อากาศ และ การ์ตูน ซึ่งโดยทั่วไปเป็นการตูนล้อเลียนการเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชวรัตน์ เชิดชัย (2520) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ คือ หนังสือบอกข่าว รวมถึงแต่หนังสือข่าวฉบับย่อย ๆ ทำด้วยฝีมือของคนเพียง 2 – 3 คน ไปถึงหนังสือพิมพ์ระดับชาติที่ออกในเมืองใหญ่มีคนงานเป็นร้อยเป็นพัน หนังสือพิมพ์อาจจะออกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายบ็อกซ์ หรือรายเดือนก็ได้ หนังสือพิมพ์ประกอบไปด้วยการพิมพ์ หมึกพิมพ์ และกระดาษพิมพ์

จากคำจำกัดความและความหมายข้างต้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่นำเสนอข่าวสารเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้และทันต่อเหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ทั้งนี้หนังสือพิมพ์นั้นมีทั้งแบบรายวัน รายสัปดาห์ รายบ็อกซ์ และรายเดือน

1.2 ประเภทของหนังสือพิมพ์

พระ จิรโสภณ (2546) ได้แบ่งลักษณะของหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้

1.2.1 การแบ่งตามลักษณะเนื้อหา

1.2.1.1 หนังสือพิมพ์คุณภาพ (Quality Newspaper) เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นนโยบายการนำเสนอข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อปัญหาต่างๆ ของบ้านเมือง ได้แก่ ข่าวที่ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน อาทิ ข่าวการเมือง การศึกษา เศรษฐกิจและสังคม ทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งข่าวดังกล่าวเป็นข่าวสารที่ผู้อ่านสามารถนำมาเป็นฐานในการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ แต่ข่าวที่กล่าวจะเป็นข่าวที่ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ สติปัญญา ในการพิจารณาหรือไตร่ตรองประกอบกันด้วย เช่น หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน เป็นต้น

1.2.1.2 หนังสือพิมพ์ประชานิยม (Popular Newspaper) เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นนโยบายการเสนอข่าวที่ไม่เน้นสารความรู้แต่เป็นข่าวเบาะสมอง ข่าวที่ปลุกใจโดยทั่วไปสนใจ ส่วนใหญ่เป็นข่าวเกี่ยวกับ ชาวบ้านซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำวัน เช่น ข่าวจับฉลาก งูตกคร่า ช่มชืด อาชญากรรม ประเภทต่างๆ และการบันเทิง ซึ่งผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีจำนวนมาก เพราะเป็นข่าวสารที่ไม่ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้สูงก็สามารถติดตามข่าวและเข้าใจเหตุการณ์ได้ ผู้อ่านสามารถอ่านได้รวดเร็ว อ่านแล้วไม่ต้องใส่ใจที่จะต้องเอาไปไตร่ตรองต่อเรื่อง อ่านรวดเร็วเข้าใจง่าย เพราะการเสนอข่าวใช้ภาษาที่ง่าย รวมทั้งหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีภาพประกอบจำนวนมาก มีการใช้อักษรตัวโตในการพาดหัว ใช้ถ้อยคำที่ตื่นเต้น สยดสยอง เร้าอารมณ์แก่ผู้อ่านชวนติดตาม เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์ข่าวสด หนังสือพิมพ์คมชัดลึก และหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เป็นต้น

1.2.2 การแบ่งตามลักษณะการเผยแพร่ การแบ่งตามลักษณะนี้จะคำนึงถึงเวลาระยะเวลา และขอบเขตหรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ในการพิมพ์จำหน่ายเผยแพร่

1.2.2.1 หนังสือพิมพ์เช้า คือ หนังสือพิมพ์ที่พิมพ์จำหน่ายตามปกติเป็นประจำในเวลาเช้าตรู่ของแต่ละวัน ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ไทยส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือพิมพ์เช้า

1.2.2.2 หนังสือพิมพ์ป้าย หรือหนังสือพิมพ์เย็น คือ หนังสือพิมพ์ที่ออกจำหน่ายในตอนป้ายหรือตอนเย็น หนังสือพิมพ์ป้ายมีเหตุผลในการออกจำหน่ายในช่วงนี้เพราะต้องการนำเสนอข่าวสดหรือข่าวคืบหน้าล่าสุดในวันนั้น

1.2.2.3 หนังสือพิมพ์รายวัน คือ หนังสือพิมพ์ไม่ว่าเช้าหรือป้ายที่ออกเป็นประจำทุกวัน หนังสือพิมพ์รายวันจะเสนอข่าวสดประจำวันในหน้าแรก พร้อมกับพาดหัวข่าวในลักษณะที่ต่างกันเพื่อการแข่งขัน

1.2.2.4 หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ คือ หนังสือพิมพ์ที่ออกจำหน่ายเป็นประจำในวันใดวันหนึ่งสัปดาห์ละครั้ง หนังสือพิมพ์ลักษณะนี้ส่วนมากจะเป็นหนังสือพิมพ์เฉพาะเรื่อง

1.2.2.5 หนังสือพิมพ์ระดับนานาชาติ คือ หนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเผยแพร่ในหลายประเทศ เช่นหนังสือพิมพ์วอลล์สตรีต เจอร์นัล (Wall Street Journal) ของสหรัฐอเมริกา

1.2.2.6 หนังสือพิมพ์ระดับชาติ คือ หนังสือพิมพ์ที่พิมพ์จำหน่ายเผยแพร่ทั่วทุกส่วนของประเทศ เนื้อหาข่าวสารส่วนมากเป็นเรื่องส่วนรวมของประเทศ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์

1.2.2.7 หนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่น คือ หนังสือพิมพ์ไม่ว่าจะเป็นรายวันหรือไม่ใช่รายวันก็ตามที่พิมพ์จำหน่ายเผยแพร่ในท้องถิ่นนั้นๆ อาจจะเป็นระดับชุมชน จังหวัด หรือภูมิภาค เน้นข่าวสารและความเคลื่อนไหวในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นสำคัญ

1.2.2.8 หนังสือพิมพ์ขนาดแผ่นใหญ่ หนังสือพิมพ์ขนาดนี้ส่วนมากจะมีความกว้างประมาณ 13-14 นิ้ว และยาวหรือลึกประมาณ 21-23 นิ้ว บางฉบับอาจแตกต่างจากนี้เล็กน้อย ขึ้นอยู่กับกาตัดกระดาษ หนังสือพิมพ์รายวันส่วนมากจะเป็นหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่

1.2.2.9 หนังสือพิมพ์แผ่นเล็กหรือแท็บลอยด์ ซึ่งจะมีขนาดประมาณครึ่งหนึ่งของขนาดแผ่นใหญ่ คือกว้างประมาณ 11.5 นิ้ว และยาวหรือลึกประมาณ 14.5 นิ้ว บางทีเรียกว่าขนาดพับครึ่ง หนังสือพิมพ์ในลักษณะนี้ส่วนมากจะเป็นหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่น

1.3 บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่สำคัญมี 5 ประการดังนี้

1.3.1 ให้ข่าวสารและรายงานความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่างๆ

1.3.2 เป็นแหล่งกลางในการนำเสนอความคิดเห็น หรือข้อโต้แย้งต่อปัญหาที่เกิดขึ้นใน

สังคม

1.3.3 ให้สารบันเทิงแก่ประชาชน

1.3.4 ให้ความรู้ทางการศึกษา และบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

1.3.5 ให้บริการด้านธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จันทนา ทองประยูร (2537) เมื่อเทคโนโลยีทางการพิมพ์เจริญก้าวหน้าจนถึงขั้นมีการประดิษฐ์เครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการพิมพ์ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพิมพ์จำนวนมากในระยะเวลาอันรวดเร็ว ทำให้สิ่งพิมพ์มีบทบาทมากมายในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตั้งแต่การใช้สิ่งพิมพ์เป็นแหล่งให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิงเป็นแหล่งข้อมูลที่มนุษย์ใช้ประกอบการตัดสินใจ

หนังสือพิมพ์นอกจากจะมีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวันระดับบุคคลแล้ว ยังมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาบ้านเมือง ต่อความเจริญทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมด้วย สำหรับบทบาทของหนังสือพิมพ์นั้น สามารถจำแนกได้ดังนี้

1.3.6 บทบาทด้านการดำเนินงานของรัฐ

การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการดำเนินงานของรัฐ หมายถึง การที่รัฐ หรือ ผู้ปกครองประเทศใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของรัฐ วางแผนเพื่อพัฒนาชาติ สร้างความรู้สึกรื่องความเป็นชาติในหมู่ประชาชน ตลอดจนใช้สื่อสิ่งพิมพ์ตอบโต้กับฝ่ายที่ขัดขวาง การดำเนินงานของรัฐ ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ รวมทั้งใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการเร่งรัดให้ประชาชนดำเนินการต่างๆไปตามแนวทางที่รัฐกำหนด

1.3.7 บทบาทด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและดำเนินธุรกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของไทยได้มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจการเกษตรมาสู่เศรษฐกิจอุตสาหกรรมมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ทำให้เกิดอุตสาหกรรมการผลิตทุกด้าน นอกจากนั้นการเพิ่มจำนวนของโรงงานอุตสาหกรรมทำให้เกิดความต้องการ การใช้ผลิตภัณฑ์ทางการพิมพ์ เช่นบรรจุภัณฑ์ ที่เป็นกล่อง ของป้ายปิด (ฉลาก) และสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถสร้างงาน สร้างเทคโนโลยี สร้างรายได้ให้กับประเทศชาติมหาศาล

1.3.8 บทบาทด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิต

การพัฒนาการศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การใช้สื่อการเรียนการสอนได้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์หรือหนังสือเรียนเป็นสื่อหลักที่มีราคาถูกลงสะดวกต่อการใช้ ถึงแม้ว่าจะใช้สื่อเสริมประกอบการสอนอื่นๆ เช่น เทป เพลง สไลด์ วิดีทัศน์ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ หรือระบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ต่างก็เป็นสื่อประกอบทางการศึกษาทั้งสิ้นรวมทั้งแนวโน้มที่จะเพิ่มอัตราการเรียนรู้หนังสือของประชาชนทั่วทั้งประเทศก็ตามในสังคม โลกปัจจุบันเป็นสังคมที่ไร้พรมแดนด้านข่าวสารหรือสังคมแหล่งข่าวสาร ในแต่ละชุมชนสื่อสิ่งพิมพ์ได้เข้าไปมีบทบาทให้สังคมนั้นได้เรียนรู้ รับรู้ข่าวสารทุกด้าน เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของแต่ละสังคมของคนในชาติ ประเทศไทยประกอบไปด้วยสังคมในเมืองกับสังคมในชนบทซึ่งต่างสามารถเรียนรู้ชีวิตในสังคม ระวังกันด้วยสื่อสิ่งพิมพ์

1.3.9 บทบาทการเป็นนายทวารประตูข่าว

นายทวารประตูข่าวหรือคนเฝ้าประตู คือบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางในช่องทางการสื่อสาร เป็นผู้ตัดสินใจข่าวสารที่ตนได้รับมานั้นจะส่งไปยังมวลชนหรือไม่ และส่งไปอย่างไร บุคคลผู้ทำหน้าที่นี้ มักได้แก่ บรรณาธิการ หัวหน้าข่าว นักข่าว ซึ่งจะต้องใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกและเสนอ ข่าวสารไปยังประชาชน

1.3.10 บทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร

มีบทบาทในการแจ้งข่าวสารให้ประชาชนทราบ เสาะหาข้อเท็จจริง รายงานแบบเจาะลึก รวมไปถึงการรายงานเชิงสืบสวน เปิดโปง

1.3.11 บทบาทการเป็นการเป็นผู้นำฝ่ายยาม

1.3.11.1 เฝ้าและจับตา คุการปฏิบัติงานของรัฐบาล เจ้าหน้าที่รัฐ ว่าการทำงานตามหน้าที่ตามนโยบายหรือไม่

1.3.11.2 พิทักษ์ ปกป้อง ผลประโยชน์ของประชาชน จากกลุ่มอิทธิพล นักการเมือง

1.3.11.3 เตือนหรือเฝ้า ให้เจ้าหน้าที่รัฐทำตามหน้าที่ อันที่ถูกต้องหรือละเว้น การกระทำไม่ถูกต้อง และเตือนให้ประชา ชนระวังกลลวง

1.3.12 บทบาทการเป็นเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์

1.3.12.1 รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม จากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเอกชน

1.3.12.2 ตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือพฤติกรรมที่ถูกร้องเรียน พร้อมหาข้อเท็จจริงมารายงาน

1.3.12.3 ตรวจสอบสื่อด้วยตนเองในเชิงจริยธรรม และจรรยาบรรณ

1.4 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์ในการพัฒนาการเกษตร

ถนอมนวล สีหะกุลัง (2547) การพัฒนาการเกษตรมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้นจึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นส่วนเชื่อมระหว่างแหล่งวิทยาการหรือระบบวิจัยกับระบบผู้ใช้เทคโนโลยีหรือเกษตรกรได้มีความเข้าใจกัน เพื่อสนับสนุนความสำเร็จของการพัฒนาการเกษตร โดยเฉพาะสื่อมวลชนหรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะมีบทบาทในการช่วยพัฒนาการเกษตรได้ดังนี้

1.4.1 เพื่อยกระดับความรู้ความเข้าใจของเกษตรกร โดยการแนะนำวิทยาการหรือเทคโนโลยีใหม่ๆด้านการเกษตรที่เหมาะสมให้เกษตรกรรับรู้

1.4.2 เพื่อให้ข่าวสารความเคลื่อนไหวทางด้านการเกษตร โดยจะมีการรายงานความคืบหน้าหรือการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาการและการตลาด ให้เกษตรกรได้รับทราบอันจะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามและการค้าขายผลผลิตด้านการเกษตรของเกษตรกร

1.4.3 เพื่อแนะนำส่งเสริมการพัฒนาการผลิตทางด้านการเกษตร เป็นการแนะนำส่งเสริมและสร้างวิทยาการสมัยใหม่

1.4.4 เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนให้เกษตรกรมีความสามารถในการผลิตโดยการนำศักยภาพที่มีอยู่ในตัวออกมาใช้เพื่อการพัฒนาการผลิต

1.4.5 เป็นการให้ข้อมูลแก่เกษตรกรในการเสริมสร้างความเข้าใจในสภาวะต่างๆ โดยให้รู้จักกับปัญหาความต้องการที่แท้จริง อันจะเป็นผลให้มีการพัฒนาการผลิตตรงตามความต้องการเป็นลักษณะของการรายงานข้อมูลต่างๆทางด้านการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรรับรู้และใช้ประโยชน์ต่อไป

1.4.6 เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และข่าวสารต่างๆในแต่ละท้องถิ่น โดยการทำให้เกษตรกรได้รับรู้เรื่องราวหรือวิทยาการที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในสภาพสังคมที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

1.4.7 เพื่อจัดสร้างบรรยากาศให้เกษตรกรมีโอกาสในการพัฒนาปัญญาหรือความรู้ ความสามารถ โดยรู้จักปฏิบัติตนให้มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม

1.4.8 เพื่อช่วยในการดำรงชีพของเกษตรกรเป็นไปตามมาตรฐาน โดยการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น

1.4.9 เพื่อช่วยให้สมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรมีความรู้เรื่องทางด้านการเกษตรกว้างขวางขึ้น

1.4.10 เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรและการพึ่งพาตนเองตลอดจน สร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรด้วย

1.4.11. เพื่อช่วยให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการสื่อสารจะช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 การจัดการองค์กรงานหนังสือพิมพ์

สิทธิพย์ ชันสุวรรณ (2539) โดยทั่วไปหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีหน่วยงานสำคัญๆที่จะขาดเสียมิได้ 3 หน่วยงาน ซึ่งแต่ละหน่วยจะทำงานประสานกันเป็นอย่างดี เพื่อผลิตหนังสือพิมพ์ให้ออกไปถึงมือผู้อ่านตรงตามเวลาทุกวัน หน่วยงานทั้งสามคือ

1.5.1 กองบรรณาธิการ (Editorial Department) ถ้าจะเปรียบไปแล้วกองบรรณาธิการนั้นเป็นเสมือน “ทัพหน้า” ของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ กองบรรณาธิการมีภาระหน้าที่รวบรวมข่าวจากแหล่งข่าวต่างๆ ขณะเกิดเหตุการณ์ แล้วก็เขียนออกมาในรูปแบบของข่าวที่น่าอ่านและน่าสนใจ ส่วนช่างภาพซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่แผนกหนึ่งของหน่วยงานนี้ ก็จะมีหน้าที่ไปเสาะแสวงหาภาพสำคัญๆ มาประกอบข่าว ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่อีกหลายแผนกของกองบรรณาธิการก็จะดำเนินการหน้าที่หลักประการที่สองของหนังสือพิมพ์ก็คือ ชี้นำ หรือสร้างอิทธิพลจุดใจสาธารณชน ด้วยการเขียนผ่านทางบทบรรณาธิการ (Editorial) บทวิเคราะห์วิจารณ์ และคอลัมน์ต่างๆ ข้อเขียนและภาพประกอบต่างๆ ที่ได้รับการเตรียมเพื่อนำเสนอผู้อ่าน ซึ่งเรียกว่า ต้นฉบับ (Copy) ยังไม่สามารถส่งไปเรียงพิมพ์ได้ จนกว่าจะผ่านกระบวนการตรวจแก้และพาดหัว ซึ่งเรียกว่า บรรณาธิการณ์ (Editing) เสียก่อน นอกจากรวบรวมต้นฉบับแล้ว กองบรรณาธิการยังต้องทำงานประสานกับฝ่ายโฆษณาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในกองจัดการ การวางแผนจัดหน้าแต่ละหน้าของหนังสือพิมพ์ที่เรียกว่า “ดัมมี่” (Dummying) และยังต้องมีหน้าที่ควบคุมการ “เข้าหน้า” (Make-up) ด้วย

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว กองบรรณาธิการยังต้องทำหน้าที่เสมือนเป็น “ศูนย์รวมข่าว” โดยเก็บบันทึกเหตุการณ์ทั้งหลาย รวบรวมเอกสารอ้างอิงที่มีอยู่ จัดหมวดหมู่ภาพถ่ายเก็บเป็นแฟ้มหรือเก็บหนังสือพิมพ์ทุกฉบับเย็บเล่มรวมเข้าด้วยกัน ดังนั้นในกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บางฉบับจึงได้จัดตั้งหน่วยงานย่อยขึ้นมาอีกหนึ่งหน่วยงานเรียกว่า ห้องสมุดหนังสือพิมพ์ (Morgue) โดยอาจจะว่าจ้างผู้ชำนาญการทางด้านห้องสมุดมาเพื่อทำงานเหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อให้กองบรรณาธิการสามารถให้บริการในฐานะเป็นแหล่งข่าวสารที่ดีที่สุด และช่วยให้การทำงานด้านกรรไกรรายงานข่าวไปสู่ผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.5.2 กองการผลิต เมื่อกองบรรณาธิการและฝ่ายโฆษณาเตรียมต้นฉบับเรียบร้อยแล้ว ก็จะส่งต้นฉบับไปยังกรรไกรการผลิต ซึ่งมีหน้าที่ผลิตหนังสือพิมพ์ กองการผลิตจะนำต้นฉบับเหล่านั้นมาดำเนินการจัดรูปแบบตาม “ดัมมี่” ที่กองบรรณาธิการจัดทำมาให้ ก่อนที่จะนำไปถ่ายทำเป็นแม่พิมพ์สำหรับที่จะพิมพ์ต่อไป ซึ่งกองการผลิตจะแบ่งงานให้แผนกต่างๆ ในกองช่วยกันรับผิดชอบ ดังนี้

1.5.2.1 แผนกเรียงพิมพ์ จะทำหน้าที่เรียงข้อความในต้นฉบับออกเป็นแนวตั้ง มีความกว้างตามที่หนังสือพิมพ์กำหนด เรียกว่า “คอลัมน์” นอกจากนั้นก็ใส่หัวข่าวที่บรรณาธิการข่าวพาดหัวมาให้แล้วนำมารวมเข้าหน้า เพื่อจะส่งไปถ่ายเป็นแม่พิมพ์สำหรับพิมพ์ต่อไป

1.5.2.2 แผนกถ่ายเพลทและฝ่ายศิลป์ โดยฝ่ายศิลป์จะทำหน้าที่ตกแต่งภาพถ่าย เขียนได้ภาพ เขียนการ์ตูน รวมทั้งเขียนภาพประกอบ ส่วนแผนกถ่ายเพลทนั้น จะทำหน้าที่ถ่ายต้นฉบับออกมาเป็นแม่พิมพ์

1.5.2.3 แผนกตบแบบแม่พิมพ์ แผนกนี้จะทำหน้าที่ตบแบบแม่พิมพ์ให้ได้ ตามรูปร่างของลูกไม้ของแท่นพิมพ์

1.5.2.4 แผนกพิมพ์ แผนกนี้จะจะเป็นที่ตั้งของแท่นพิมพ์ ซึ่งจะทำหน้าที่พิมพ์ พับ ตัด และนับจำนวนหนังสือพิมพ์เพื่อห่อส่งสายส่งและสมาชิกในทันทีที่หนังสือพิมพ์เสร็จ

1.5.3 กองจัดการ ไม่ว่าจะ เป็นหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่หรือขนาดเล็กๆก็ตาม กองจัดการ จะมีภาระหน้าที่บริหารงาน จัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ รับโฆษณา เก็บเงิน ทำบัญชี รวมทั้งส่งเสริมการขายด้วย เพราะในความเป็นจริง หนังสือพิมพ์ก็คือธุรกิจเอกชนที่ทำเพื่อสาธารณชนนั่นเอง การที่จะทำ หนังสือพิมพ์ประสบความสำเร็จได้นั้น หนังสือพิมพ์จำเป็นจะต้องจัดระบบการทำงานของตนเองให้ดี โดยเฉพาะฝ่ายโฆษณาและฝ่ายจำหน่าย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อหนังสือพิมพ์ เทียบเท่า กองบรรณาธิการและกองการผลิตทีเดียว งานในกองการจัดการแบ่งออกเป็นแผนกย่อยๆ ได้ดังนี้

1.5.3.1 ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายนี้จะประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่ รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานทั้งหมดของหนังสือพิมพ์ สามารถตัดสินใจในเรื่องของนโยบายของ หนังสือพิมพ์ได้ด้วย การบริหารงานส่วนใหญ่ของฝ่ายอำนวยการ มักจะมุ่งเน้นไปสู่ด้านการเงินของ หนังสือพิมพ์มากกว่า

1.5.3.2 ฝ่ายโฆษณา เป็นฝ่ายที่นำรายได้หลักมาสู่หนังสือพิมพ์ แต่ ความสำเร็จในการทำงานของฝ่ายโฆษณานี้จะต้องขึ้นอยู่กับ (1) ชาวที่กองบรรณาธิการนำเสนอ มาเป็นที่สนใจของผู้อ่านจำนวนมาก (2) หนังสือพิมพ์ที่กองการผลิตนั้นๆ ออกมามีรูปลักษณะที่สวยงาม และน่าอ่าน (3) ฝ่ายจัดจำหน่ายส่งหนังสือพิมพ์ออกไปวางตลาดอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

นอกจากนี้ฝ่ายโฆษณายังมีหน่วยงานที่สำคัญอีกหน่วยงานคือ ฝ่ายรับโฆษณาย่อย ซึ่งเป็น หน่วยงานที่จำเป็นและให้ผลประโยชน์ทั้งต่อหนังสือพิมพ์เองและสาธารณชนด้วย

1.5.3.3 ฝ่ายจัดจำหน่าย แม้ว่ากองบรรณาธิการ ฝ่ายโฆษณาและกองการผลิต จะพยายามจนสุดความสามารถในอันที่จะรวบรวมเหตุการณ์ที่เป็นข่าวต่างๆมาผลิตเป็นรูปของ หนังสือพิมพ์ด้วยความรวดเร็วเพียงใดก็ตาม แต่หนังสือพิมพ์นั้นจะไปถึงมือผู้อ่านได้ทันเวลาก็ต้อง ขึ้นอยู่กับฝ่ายจัดจำหน่ายที่จะส่งหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์เสร็จแล้วเหล่านั้นออกไปวางตามตลาดทั่วพื้นที่ ด้วย ดังนั้น ไม่ว่านักข่าวจะคุ้มข่าวที่น่าสนใจเพียงใด แต่ถ้าหากฝ่ายจัดจำหน่ายไม่สามารถส่ง หนังสือพิมพ์ออกสู่ตลาดให้ถึงมือผู้อ่าน งานของกองบรรณาธิการที่ทุ่มเททั้งกำลังกายและกำลังใจ กระทำลงไปก็เปล่าประโยชน์ ด้วยเหตุนี้การทำงานของฝ่ายจัดจำหน่ายจึงต้องเคร่งครัดต่อเวลาที่ได้ กำหนดไว้เป็นตารางทำงานด้วย

2. ความรู้เกี่ยวกับข่าว

สิทธิพิพม์ ชันสุวรรณ (2539) สำหรับหนังสือพิมพ์นั้น ข่าว (News) ถือได้ว่าเป็นเนื้อหาที่สำคัญที่สุดเนื้อหาหนึ่ง ข่าวแต่ละข่าวที่ปรากฏอยู่บนหน้าต่างๆของหนังสือพิมพ์ จะรายงานให้ผู้อ่านได้ทราบว่าได้มีเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใดบ้าง อาทิเช่น การเกิด การตาย อุบัติเหตุ การค้นพบสิ่งแปลกใหม่ การประชุม และการแข่งขันต่างๆ เป็นต้น เหตุการณ์เหล่านี้กว่าจะได้รับการตีพิมพ์ จะต้องได้รับการพิจารณาประเมินเปรียบเทียบคุณค่าและความสำคัญจากผู้ทำหนังสือพิมพ์ โดยใช้มาตรการบางอย่างเป็นเครื่องพิจารณาเสียก่อน ซึ่งการที่ผู้ทำงานหนังสือพิมพ์จะสามารถวินิจฉัยได้ว่า เหตุการณ์ใดมีคุณค่าและความสำคัญพอที่จะเป็นข่าว โดยต้องตระหนักก่อนว่า ข่าวคืออะไร และมีความหมายกว้างขวางเพียงไร

2.1 คำนิยามของ"ข่าว"

ข่าว (News) นั้น บรรณาธิการหนังสือพิมพ์และนักการศึกษาทางวารสารศาสตร์ได้พยายามที่จะหาคำตอบที่สมบูรณ์ เพื่ออธิบายความหมายอยู่เสมอมา แต่จนกระทั่งปัจจุบันก็ยังมีสามารถหานิยามคำว่า "ข่าว" ให้ได้ความสมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งนี้เพราะ "ข่าว" นั้นเป็นมโนทัศน์ที่มีลักษณะไม่มีตัวตน สามารถเปลี่ยนแปลงรูปร่างไปได้ตามแต่ประสบการณ์และความสนใจของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปและทำให้ยุ่งยากขึ้นไปอีกก็คือ สาธารณชนผู้รับข่าวสารแต่ละคนนั้น ให้ความสนใจในเรื่องราวเหตุการณ์แต่ละเรื่องไม่เหมือนกัน และไม่เท่ากัน

- ข่าว คือ อะไรก็ตามที่ตีพิมพ์ได้ทุกวัน
- ข่าว คือ เรื่องราวของเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นซึ่งเป็นที่สนใจของคนทั่วไป
- ข่าว คือ อะไรก็ตามที่คนจำนวนหนึ่งต้องการจะอ่าน ถ้าหากมันไม่ละเมิดกฎของธรรมเนียมที่ดีและกฎหมายหมิ่นประมาท

- ข่าว คือ อะไรก็ตามที่ทันต่อเวลา เป็นที่สนใจของผู้อ่านจำนวนหนึ่ง และข่าวที่ดีที่สุดก็คือข่าวซึ่งเป็นที่สนใจมากที่สุดของคนจำนวนมากที่สุด

- ข่าว คือ ความรู้ที่ทันต่อเวลาและถูกต้อง เกี่ยวกับเหตุการณ์ การค้นพบ ความคิดเห็น และเรื่องราวทุกอย่างที่จะมีผลกระทบหรือเป็นที่สนใจของผู้อ่าน

จากคำนิยามทั้งหลายที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า ข่าวก็คือการรายงานของเหตุการณ์หรือความคิดเห็น ซึ่งนักข่าวและบรรณาธิการ (ในฐานะเป็นตัวแทนของสาธารณชน) ได้พิจารณาเลือกสรรแล้ว โดยเชื่อมั่นว่าเหตุการณ์หรือความคิดเห็นดังกล่าว จะเป็นที่สนใจของผู้รับสารส่วนใหญ่หรือบางส่วน ซึ่งก็หมายความว่า โดยตัวของเหตุการณ์หรือความคิดเห็นเองนั้น "ไม่เป็น" ข่าว จนกว่าจะถูกนำมารายงานให้ผู้อื่นได้ทราบแล้ว

2.2 นรินทร์ นำเจริญ (2549) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของข่าวไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1 ความรวดเร็ว (Immediacy) หรือความทันเหตุการณ์ (Timeliness) ยิ่งรายงานเหตุการณ์ได้รวดเร็วเท่าไรยิ่งทำให้ข่าวนั้นมีคุณค่ามากขึ้น เหตุการณ์บางเหตุการณ์อาจเกิดขึ้นนานแล้วแต่เพิ่งจะมีการค้นพบ เหตุการณ์นั้นก็ยังมีคุณค่าด้านความรวดเร็วได้เช่นกัน เช่น พบเมืองโบราณแห่งหนึ่งมีอายุ 3,000 ปี เมืองแห่งนี้ตั้งอยู่นานแล้ว ดังนั้นการมีอยู่ของเมืองโบราณนี้จึงมิใช่เรื่องใหม่ แต่การค้นพบเมืองแห่งนี้กลับกลายเป็นเรื่องใหม่ ดังนั้นหากข่าวสามารถรายงานได้อย่างรวดเร็วถึงการค้นพบเมืองแห่งนี้ จะทำให้ข่าวมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2.2.2 ความใกล้ชิด (Proximity) เหตุการณ์ใดยิ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากเท่าไรเหตุการณ์นั้นยิ่งมีคุณค่าของความเป็นข่าวมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุที่ว่าคนเรามักจะสนใจเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวมากกว่า เช่น ถ้าน้ำท่วมกรุงเทพฯครั้งใหญ่ที่สุดในรอบ 10 ปี หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเชียงใหม่อาจไม่ให้ความสำคัญมากนัก เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ไกลตัว แต่ในทางกลับกันถ้าที่เชียงใหม่ น้ำท่วมครั้งใหญ่ที่สุดในรอบ 10 ปี เรื่องนี้จะกลายเป็นข่าวสำคัญของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นไปที่

2.2.3 ความสำคัญหรือความเด่น (Prominence) เหตุการณ์ที่มีความเด่นย่อมมีคุณค่าต่อความเป็นข่าว ยิ่งเด่นมากยิ่งมีคุณค่ามาก เช่น (1) บุคคลเด่น ถ้าเหตุการณ์ไหนมีบุคคลเด่นที่มีชื่อเสียง เหตุการณ์นั้นยิ่งมีคุณค่าต่อความเป็นข่าว เช่น ถ้าดารานักร้องที่มีชื่อเสียง หรือนักการเมือง บอกร่างยนต์ของนักศึกษาคนหนึ่งเสียชีวิตและคว้นดำ ควรที่มีกฎหมายออกมาเพื่อจัดระเบียบ จากคำพูดแค่นี้ก็อาจทำให้กลายเป็นข่าวได้ ในทางกลับกันถ้าประโยคเหล่านั้นพอคำไหนตลาดเป็นคนพูด ก็อาจจะไม่กลายเป็นข่าวก็เป็นได้ (2) สถานที่เด่น ถ้าเหตุการณ์ไหนเกิดในสถานที่ที่ไม่น่าเกิด หรือมีความเด่นในเรื่องของสถานที่ จะทำให้เหตุการณ์นั้นมีคุณค่าแห่งความเป็นข่าวได้ เช่น ข่าวที่เกี่ยวกับลูกสุนัขตายในท่าเทียบรัฐบาล เรื่องนี้อาจจะกลายเป็นข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่หลายฉบับได้ ทั้งๆที่มีลูกสุนัขจำนวนมากมาตายนอกท่าเทียบรัฐบาล (3) เวลาเด่น ถ้าเหตุการณ์ไหนเกิดขึ้นในเวลาที่ไม่น่าจะเกิด เรื่องนั้นจะมีความเด่นขึ้นมาทันที เช่น การจับกังคับหญิงสาวไปชมขึ้นจากนรถเมลิในเวลากลางวันแสดๆ ข่าวนี้มีความเด่นทั้งสถานที่และเรื่องช่วงเวลา (4) เหตุการณ์เด่น เช่น นายแพทย์ฆ่าภรรยาตัวเองแล้วทำลายศพเพื่ออำพรางคดี คือแพทย์ซึ่งควรจะช่วยเหลือคนอื่น กลับใช้วิชาชีพของตนเองก่อเหตุรุนแรงและอำพรางคดี ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่น่าสลดใจมาก

2.2.4 ผลกระทบ (Consequence or Impact) เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก เหตุการณ์นั้นยิ่งมีคุณค่า ถ้ามีผลกระทบน้อยก็มีคุณค่าความเป็นข่าวน้อย

2.2.5 ความมีเงื่อนงำ (Suspense or Mystery) เหตุการณ์ที่มีคุณค่าข่าวมักมีเงื่อนงำ มีความไม่ชัดเจน ถ้าเหตุการณ์นั้นชัดเจนเกินไปเรื่องอาจจะไม่น่าสนใจ ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวจะต้องเป็นคนช่างสังเกตหรือที่เรียกว่ามีจมูกไวต่อความเป็นข่าว ซึ่งไม่ใช่มองเห็นแต่ความจริงเพียงผิวเผิน แต่จะต้องมองเห็นสิ่งที่อยู่ซ่อนอยู่ลึกลงไปในแต่ละเหตุการณ์ เช่น เหตุการณ์ที่สหรัฐอเมริกาและอังกฤษบุกโจมตี

อิรัก โดยให้เหตุผลว่าเพราะอิรักมีอาวุธทำลายร้ายแรง ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของอเมริกา และต่อโลก หากเราเชื่อตามสหรัฐฯว่าที่ถูกนำเสนอก็จะเป็นเพียงแค่การข่าวประชาสัมพันธ์ที่นำเสนอความจริงเพียงด้านเดียว ผู้สื่อข่าวต้องพิจารณาจากเงื่อนงำอื่นๆที่อาจเป็นไปได้ เช่น ผลประโยชน์อันมหาศาลจากบ่อน้ำมัน หรือผลประโยชน์ต่อการค้าอาวุธ เป็นต้น

2.2.6 ความผิดปกติ (Oddity or Unusualness) เรื่องที่เกิดขึ้นเป็นปกติวิสัยอาจจะไม่มีความน่าสนใจมากพอจนกลายเป็นข่าวได้ เช่น ถ้าลูกหมูเกิดมามี 1 หัว คงไม่น่าสนใจเท่าลูกหมูมี 2 หัว ในทางวารสารศาสตร์มีคำหนึ่งที่ใช้ในกรณีนี้คือ "ถ้าหากักตคนไม่เป็นข่าว แต่ถ้าคนกักตหมาจะเป็นข่าว"

2.2.7 ความขัดแย้ง (Conflict) ธรรมชาติของข่าวจะต้องการความขัดแย้ง การต่อสู้ การสูญเสีย มากกว่าการอยู่ร่วมกันอย่างปกติ ยิ่งมีความขัดแย้งมากเหตุการณ์นั้นก็จะยิ่งมีคุณค่าข่าวมาก เช่น ถ้าเครื่องบินออกจากสนามบินตรงตามเวลาและลงจอดตามเวลาเป็นปกติ เรื่องนี้ก็จะไม่มีคุณค่าแห่งความเป็นข่าวมากพอ แต่ถ้าเครื่องบินลำนี้ถูกจี้จับตัวประกัน มีคนตายจำนวนมาก เรื่องนี้จะมีคุณค่าความเป็นข่าวได้

2.2.8 องค์ประกอบทางเพศ (Sex) เรื่องราวที่เกี่ยวกับเพศเป็นความสนใจของมนุษย์ ถ้าเหตุการณ์มีเรื่องเกี่ยวกับความเป็นเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง จะทำให้เหตุการณ์นั้นมีคุณค่าความเป็นข่าวมากขึ้น เช่น ถ้าผู้ชายปล้นธนาคารอาจไม่เป็นข่าวมากนัก แต่ถ้าเป็นผู้หญิงสวยระดับนางงามมาปล้นธนาคาร คงเป็นข่าวใหญ่มากกว่า

2.2.9 ความเจ้าอารมณ์ (Human Interest or Emotion) เหตุการณ์ทุกอย่างที่เกิดขึ้นประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงมากมาย นอกจากข้อเท็จจริงที่มองเห็นด้วยตาแล้ว ยังมีข้อเท็จจริงอีกประเภทหนึ่งที่แม้ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยสายตา แต่ก็มีอยู่จริงและสามารถสัมผัสได้ในส่วนที่เป็นอารมณ์และความรู้สึก เช่น เหตุการณ์ไฟไหม้ นอกจากปริมาณของคนที่ได้รับบาดเจ็บ ลักษณะของการบาดเจ็บ มูลค่าความเสียหาย และอื่นๆ ข้อเท็จจริงที่เป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ด้วย คือ อารมณ์ ความรู้สึกของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ อารมณ์เศร้า หวาดกลัว หดหู่ และเสียใจ เป็นต้น

2.2.10 ความก้าวหน้า (Progress or Development) คนทั่วไปมักจะสนใจเรื่องความก้าวหน้า ไม่ว่าจะเป็นวิทยาการทันโลก วิทยาศาสตร์ก้าวหน้า ยิ่งเหตุการณ์ไหนสะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าเท่าใด เหตุการณ์นั้นก็จะยิ่งมีคุณค่าแห่งความเป็นข่าวมากยิ่งขึ้น

2.3 ประเภทของข่าว

จอห์น วุทฌิกรรรมรักษา (2536) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากองค์ประกอบของข่าวซึ่งจะต้องคำนึงถึงคุณค่าทางข่าวเป็นสำคัญแล้ว ในการเสนอข่าวของสื่อมวลชนหรือหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับก็อาจแตกต่างกันออกไป เนื่องจากผู้อ่านหรือผู้รับข่าวสารซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายต่างกัน รวมทั้งนโยบาย

ในการเสนอข่าวสารโดยเน้นเนื้อหาสาระที่แตกต่างกันอีกด้วย ดังนั้นข่าวที่จะนำเสนอจึงต้องขึ้นอยู่กับระดับของข่าว ซึ่งแบ่งประเภทของข่าวไว้ดังนี้

2.3.1 ระดับของข่าว แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ข่าวหนัก (Hard News) และข่าวเบา (Soft News) ซึ่งข่าวทั้งสองประเภทนี้มีความหมายดังนี้

2.3.1.1 ข่าวหนัก (Hard News) หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาสาระมุ่งให้ความรู้มากกว่าความบันเทิง เป็นเรื่องราวที่เข้าใจยาก ผู้อ่านหรือผู้รับสารจะต้องมีความรู้หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นจึงจะเข้าใจ และผู้อ่านหรือผู้รับสารมักจะนำไปคิดและตรึกตรองหลังจากอ่านหรือรับข่าวสารนั้นแล้ว

2.3.1.2 ข่าวเบา (Soft News) หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาสาระมุ่งให้ความบันเทิงมากกว่าให้ความรู้ เป็นเรื่องราวที่เข้าใจง่าย ให้ความรู้สึกทางอารมณ์มากกว่าที่จะสร้างภูมิปัญญา ผู้อ่านหรือผู้รับสารไม่ต้องมีความรู้หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นๆ เมื่ออ่านแล้วจะเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องนำไปคิดตรึกตรอง

แต่ต่อมาภายหลังได้มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้เฝ้าในวงการวิชาชีพด้านหนังสือพิมพ์ สรุปได้ว่า Hard News คือข่าวที่มุ่งเน้นเหตุการณ์เป็นหลัก หรืออาจจะเรียกได้อีกอย่างว่า Straight News คือข่าวที่นำเสนอเรื่องข้อเท็จจริงล้วนๆ ตรงไปตรงมาตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น ข่าวเพลิงไหม้ เนื้อข่าวจะบอกว่าเกิดอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และเกิดขึ้นได้อย่างไร นอกจากนี้ยังได้แก่ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวฆาตกรรม และการถึงแก่กรรมของผู้นำประเทศ เป็นต้น

ส่วน Soft News คือข่าวที่มุ่งเน้นกระบวนการเกี่ยวเนื่องของข่าวมากกว่าที่จะเน้นเหตุการณ์ จึงอาจเรียกอย่างหนึ่งว่า Interpretative News คือข่าวที่มีการอธิบาย และแปลความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจว่าเพราะเหตุใดเหตุการณ์นั้นๆถึงได้เกิดขึ้น รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงผลกระทบจากเหตุการณ์ที่มีต่อสังคมด้วย

2.3.2 ระดับความรู้สึกตอบสนองของผู้อ่านหรือผู้รับสาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.3.2.1 Immediate Reward News คือ ข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกพึงพอใจและตอบสนองในทันทีที่ได้อ่านข่าว ไม่ว่าจะป็นความรู้สึกสนุกสนาน ขบขัน ตื่นเต้น เห็นอกเห็นใจ โศกเศร้า เสียใจหรือหวาดเสียวก็ตาม ข่าวประเภทนี้ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวบันเทิง สังคม กีฬา ฯลฯ ซึ่งความรู้สึกตอบสนองของผู้อ่านนี้จะเกิดขึ้นเพียงระยะสั้น ไม่ซ้ากัหมดไป

2.3.2.2 Delayed Reward News คือ ข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกตอบสนองช้าเมื่ออ่านข่าวแล้ว ทั้งนี้เพราะต้องใช้ประสบการณ์ ความรู้ความคิด เพื่อสร้างความเข้าใจในข่าวนั้นๆอย่างมาก เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การศึกษา ต่างประเทศ ปัญหาสาธารณสุข ฯลฯ ซึ่งความรู้สึก

ตอบสนองของผู้อ่านนี้แม้จะเกิดขึ้นช้ามากแต่ก็มีความคงทนถาวร อาจนำไปคิดและตรึกตรองในภายหลังเมื่อได้อ่านข่าวนั้นๆแล้ว

2.3.3 ลักษณะการได้มาของข่าว ได้แก่

2.3.3.1 Active News คือ ข่าวที่ได้มาจากผู้สื่อข่าวต้องออกไปแสวงหาหรือรวบรวมมาด้วยตัวเอง โดยการสื่อข่าวตามสถานการณ์ที่ต่างๆ หรือบุคคลเป็นแหล่งข่าว ซึ่งบางครั้งอาจเป็นข่าวประเภทเจาะลึกหรือสืบสวน ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สื่อข่าวเป็นอย่างมากทีเดียว

2.3.3.2 Passive News คือ ข่าวที่ได้มาจากเอกสารที่ส่งมายังสำนักข่าวหรือสำนักงานหนังสือพิมพ์ โดยผู้สื่อข่าวไม่ต้องออกไปแสวงหาข่าวด้วยตัวเอง ข่าวประเภทนี้ได้แก่ ข่าวแจกหรือเอกสารประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆ ประกาศ แถลงการณ์ ฯลฯ ซึ่งบางครั้งข่าวดังกล่าวบางชิ้นก็เป็นเบาะแสข่าวได้เป็นอย่างดี สามารถนำมาปรับปรุงหรือแสวงหารายละเอียดจนกลายเป็น Active News ได้ดีทีเดียว

2.4 โครงสร้างข่าว

สุรสิทธิ์ วิฑยารัฐ (2545) โครงสร้างของข่าว (news story structure) ในการเขียนข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมักจะเป็นข่าวประเด็นเดียว (single – element story) ประกอบด้วยส่วนประกอบพื้นฐาน 4 ส่วน คือ

2.4.1 ส่วนพาดหัวข่าว (Headline) หมายถึง ประโยค วลี หรือข้อความสั้นๆ ที่เป็นสาระหรือใจความสำคัญของเนื้อข่าวพิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ และมีอยู่ด้านบนของเนื้อข่าว พาดหัวข่าวมีหน้าที่ให้สาระสำคัญของข่าว ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้อ่านเนื้อข่าว และช่วยในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์

2.4.2 ส่วนความนำหรือวรรคหน้า (Lead) คือ ข้อความสรุปใจความสำคัญของเนื้อข่าว อาจมีสาระสำคัญหลายประการ จะนำเสนอเรียงตามลำดับความสำคัญ นับเป็นเนื้อหาส่วนแรกของเนื้อข่าว ซึ่งผู้อ่านจะเห็นก่อนส่วนอื่น และเป็นส่วนที่มีสาระความหมาย ซึ่งสามารถกระตุ้นความรู้สึกอยากรู้ อยากรูเห็น ดึงดูดความสนใจ และสร้างอารมณ์คล้อยตามจนต้องอ่านเนื้อข่าวตั้งแต่นั้นจนจบ ในวงการวิชาชีพหนังสือพิมพ์เรียกวรรคหน้าว่า “โปรยข่าว” โดยการเขียนวรรคหน้านั้นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ (1) เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน (2) เพื่อประหยัดเวลาของผู้อ่านให้ได้ทราบเนื้อหาสำคัญของข่าวได้ในระยะเวลาอันสั้น (3) เพื่อสรุปประเด็นหรือสาระสำคัญของข่าว ให้ผู้อ่านได้รับทราบอย่างกระชับและกระจ่างที่สุด

2.4.3 ส่วนเชื่อม (Neck หรือ bridge) คือ ข้อความส่วนเชื่อมต่อระหว่างส่วนความนำกับส่วนเนื้อข่าวที่เป็นรายละเอียด ส่วนเชื่อมนั้นอาจจะเสนอรายละเอียดของบุคคลสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุการณ์ หรือเวลาที่ปรากฏในส่วนความนำ หรือให้ความเป็นมาของข่าวที่มีการนำเสนอต่อเนื้อเรื่อง รวมทั้งการให้ข้อมูลในลักษณะภูมิหลังของเนื้อหาข่าว ส่วนเชื่อมจึงมีความสำคัญเปรียบเสมือนสะพานในการเชื่อมโยงให้ผู้อ่านข่าวเข้าใจความหมายของข่าวที่ต้องการสื่อได้มาก

2.4.4 เนื้อข่าว (Body) คือ ส่วนที่ให้รายละเอียดของเหตุการณ์หรือเรื่องราวแก่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและติดตามเหตุการณ์ทั้งหมด โดยอาจเรียงเนื้อเรื่องแบบใดแบบหนึ่ง คือ แบบลำดับตามความสำคัญ (significant order) หรือแบบลำดับเวลาหรือเหตุการณ์ (chronological order)

2.5 บรรณาธิการและผู้สื่อข่าว

2.5.1 ชวรัตน์ เชิดชัย (2520) บรรณาธิการเป็นหัวใจของการผลิตหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนี้เปรียบเสมือนกับต้นเรือ ที่สามารถควบคุมลูกเรือและทิศทางเรือให้หันเหไปทางทิศทางใดก็ได้ ตำแหน่งบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับไม่จำเป็นต้องมีชื่อเรียกเหมือนกัน

2.5.1.1 บรรณาธิการบริหาร (Executive Editor) หรือบรรณาธิการใหญ่ (Editor-in-Chief) เป็นตำแหน่งสำคัญที่รองลงมาจากบรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณาหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ ตำแหน่งนี้มีความสำคัญในการดูแลบริหารและดำเนินงานทั้งหมดของฝ่ายบรรณาธิการ ซึ่งจะจัดรวมถึงการจัดหา รวบรวม ตรวจสอบ ตรวจแก้ไข และคัดเลือกเนื้อหาทุกอย่างที่จะนำมาลงหนังสือพิมพ์ ซึ่งบางฉบับบรรณาธิการบริหารต้องเขียนบทบรรณาธิการเองด้วย

2.5.1.2 บรรณาธิการจัดการ (Managing Editor) ตำแหน่งทางปฏิบัติเปรียบเสมือนหัวหน้าทีมของฝ่ายบรรณาธิการ ดูแลการรวบรวมแสวงหาข่าวประจำวัน ควบคุมให้มีการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์เป็นไปอย่างสมบูรณ์ โดยคำนึงถึงนโยบายของหนังสือพิมพ์ และ ความสำคัญหรือความสนใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์นั้น

2.5.1.3 บรรณาธิการอื่นๆ ภายในกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์อาจจะประกอบไปด้วยตำแหน่งบรรณาธิการอื่นๆอีกเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของหนังสือพิมพ์ว่ามีขอบเขตกว้างขวางเพียงใด เช่น บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ บรรณาธิการข่าวกีฬา บรรณาธิการข่าวเกษตร บรรณาธิการภาพ และบรรณาธิการต้นฉบับ

2.5.2 ผู้สื่อข่าว (Reporter) เป็นผู้รักษาประตูข่าวคนแรกของหนังสือพิมพ์และเป็นสมาชิกคนแรกของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ที่สาธารณชนรู้จักเป็นอย่างดี ผู้สื่อข่าวได้ชื่อว่าเป็นกระดูกสันหลังของการแสวงหาและรวบรวมข่าวที่จะนำมาลงหนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าวแบ่งได้อีกดังนี้

2.5.2.1 Beat หรือ Run ได้แก่ผู้สื่อข่าวที่ทำการสื่อข่าวมาจากแหล่งข่าวทั่วไปเป็นประจำ การปฏิบัติงานของผู้สื่อข่าวมีอยู่ 2 ชนิด คือ (1) สื่อข่าวตามลักษณะเนื้อหาที่เป็นข่าว เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ซึ่งผู้สื่อข่าวจะมีความชำนาญเป็นพิเศษในการสื่อข่าวเรื่องนั้นๆ (2) การสื่อ

ข่าวตามสภาพภูมิศาสตร์ โดยผู้สื่อข่าวจะได้รับมอบหมายให้ทำการสื่อข่าวในอาณาบริเวณใดบริเวณหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น นิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ ภาคใต้ เป็นต้น

2.5.2.2 General Assignment ผู้สื่อข่าวประเภทนี้จะทำการสื่อข่าวเฉพาะที่ตนเองได้รับมอบหมายเป็นเรื่อยๆไป และเป็นครั้งคราวเท่านั้น เช่น ข่าวการสัมมนา ข่าวการประชุม ข่าวพิธีเปิด-ปิด เป็นต้น

2.5.2.3 Special Assignment เป็นผู้สื่อข่าวที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสืบหาข่าวบางเรื่องอย่างละเอียด เพื่อนำมาวิเคราะห์หรือรายงานข่าว ในรูปแบบของบทความสารคดีเกี่ยวกับข่าวนั้นๆ

2.5.2.4 Combination เป็นผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติหน้าที่ผสมทั้งการสื่อข่าวและการถ่ายภาพในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ฉบับเล็กๆที่มีกำลังคนน้อย ดังนั้นจึงต้องใช้ประโยชน์จากผู้สื่อข่าวคนเดียวอย่างคุ้มค่า

2.5.2.5 Correspondent คือผู้สื่อข่าวต่างจังหวัดซึ่งต้องปฏิบัติงานประจำหรือชั่วคราวในแหล่งที่อยู่ไกลจากที่ตั้งของหนังสือพิมพ์นั้น

2.6 คุณสมบัติที่ดีของนักข่าว

มาลี บุญศิริพันธ์ (2537) ผู้สื่อข่าวเป็นบุคคลแรกที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าวมารายงาน คุณสมบัติของผู้สื่อข่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง นอกเหนือความเข้าใจในข่าวแล้วนั้น ผู้สื่อข่าวควรมีจุมุกสำหรับข่าว เพื่อสามารถแยกแยะได้ทันทีว่าอะไรคือข่าว อะไรไม่ใช่ข่าว คุณสมบัติผู้สื่อข่าวที่ดีจึงประกอบด้วย

2.6.1 มีความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) ผู้สื่อข่าวต้องมีความสนใจสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว เป็นคนช่างสงสัยในทุกอย่างที่ได้เห็นได้ยิน และพยายามที่จะแสวงหาคำตอบให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.6.2 มีจุมุกสำหรับข่าว (Nose for News) คือความสามารถที่จะรู้สึกได้ว่าอะไรควรเป็นข่าว และถ้าเป็นข่าวแล้วจะได้รับความสนใจจากผู้อ่าน

2.6.3 มีมโนคติ (Imagination) ผู้สื่อข่าวจะต้องสามารถสร้างภาพหรือมองเห็นภาพจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ตนเองเข้าใจความเคลื่อนไหว การกระทำของบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น และสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นประมวลเหตุการณ์ได้

2.6.4 มีความรู้กว้างขวาง (Wide Range of Knowledge) ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องมีความรู้กว้างขวาง เนื่องจากต้องทำงานเกี่ยวกับคนทุกเหล่า เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีเบื้องหลังความเป็นมาที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้สื่อข่าวที่มีความรู้รอบด้านจะสามารถเข้าใจเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆได้ดี ผู้สื่อข่าวจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

2.6.5 มีความคิดอย่างมีเหตุผล (Think Logically) ผู้สื่อข่าวต้องมีความสามารถในการเลือกลำดับ และเชื่อมโยงเรื่องราวเข้าไว้ด้วยกันได้

2.6.6 มีความรับผิดชอบ (Sense of Responsibility) ผู้สื่อข่าวจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำข่าวให้สมบูรณ์ครบถ้วนและถูกต้องมากที่สุด เพราะการทำงานด้านข่าว ถ้าผู้สื่อข่าวเหลวไหลหรือทำข่าวไม่ได้ตามที่ได้รับมอบหมาย ก็จะไม่มีความพอที่หนังสือพิมพ์จะส่งผู้สื่อข่าวคนอื่นไปทำอีก แม้ว่าข่าวนั้นจะยังไม่ถูกต้องหรือครบถ้วนสมบูรณ์ก็ตาม

2.6.7 นิยมในความถูกต้อง (Accuracy) ความถูกต้องของข่าวและเรื่องทุกเรื่องที่ตั้งไปในหนังสือพิมพ์นั้นเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสถานที่ ตัวสะกด โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายละเอียดของข่าว ดังนั้นผู้สื่อข่าวจะต้องทำให้ตนเองคุ้นเคยกับสถานที่นั้นให้มากที่สุด

2.6.8 ทำงานได้รวดเร็ว (Work Rapidly) อาจารย์สุภา ศิริमानนท์ นักหนังสือพิมพ์ที่ได้รับการยกย่อง กล่าวว่านักหนังสือพิมพ์จะต้องคิดอย่างรวดเร็ว ตัดสินใจอย่างรวดเร็ว ทำงานได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการที่จะรู้แม่นยำว่าที่ไหนคือแหล่งข่าว และจะทำอย่างไรจึงจะได้ข่าวนั้น สองประการนี้จึงเป็นความหมายในทางประหยัดเวลาและประหยัดกำลังคน

2.6.9 มีความคิดริเริ่มและมีไหวพริบ (Initiative and Resource Fullness) ผู้สื่อข่าวที่มีความรอบรู้มีความช่างสงสัยในสิ่งต่างๆ มักจะพบร่องรอยข่าวในเหตุการณ์ที่คนอื่นมองเห็นว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา คนที่มีความคิดริเริ่มและมีไหวพริบดีจะทำให้แก้ปัญหา และหาทางออกได้ในการทำข่าวในการที่มีเหตุการณ์ใหญ่ๆ

2.6.10 มีความอดทน (Perseverance) งานของผู้สื่อข่าวเป็นงานที่ต้องใช้ความพยายามอดทนในการที่จะต้องแสวงหาข่าว เพราะการทำงานที่ไม่เป็นเวลาและในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน รวมทั้งเกี่ยวข้องกับคนในลักษณะต่างๆ นักข่าวที่ดีจึงไม่ควรย่อท้อ แต่มุ่งมั่นที่จะทำข่าวที่ดีที่สุดให้ได้

2.7 จริยธรรมของผู้สื่อข่าว

นรินทร์ นำเจริญ (2547) จริยธรรมเป็นสาขาหนึ่งของปรัชญา ซึ่งจะช่วยให้นักสื่อสารมวลชนตัดสินใจได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องที่ควรจะทำในงานด้านวารสารศาสตร์ จริยธรรมเป็นหลักของการปฏิบัติ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาด้วยตนเอง มิใช่ด้วยอำนาจจากภายนอกที่มาบังคับให้กระทำ แม้จริยธรรมจะมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายแต่ก็มีความแตกต่างกันโดยธรรมชาติ แม้ว่ากฎหมายจะมีต้นกำเนิดมาจากคุณค่าทางจริยธรรมของสังคม แต่กฎหมายก็เป็นการตัดสินและบังคับทางสังคม ในขณะที่จริยธรรมเป็นการตัดสินและควบคุมจากภายในตัวตนของคนผู้นั้นเอง จริยธรรมจึงควรเป็นเรื่องของการให้หลักการเบื้องต้นกับผู้สื่อข่าว เพื่อให้ตัดสินการกระทำของตนเองว่าถูกหรือผิด ดีหรือเลว รับผิดชอบหรือไม่รับผิดชอบ

สภา ศิริमानนท์ (2528) ด้วยความห่วงใยต่ออาชีพนักหนังสือพิมพ์และมองเห็นความจำเป็นของการที่นักหนังสือพิมพ์ควรมีจริยธรรมในทางปฏิบัติ เพื่อความสวามิภักดิ์และปฏิญาณต่ออาชีพตนเอง คณะกรรมการบริหารของสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยจึงมีมติกำหนดจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

2.7.1 ความรับผิดชอบ ได้แก่การรับผิดชอบต่อผลประโยชน์อันชอบธรรมของปัจเจกชน สถาบัน ประเทศชาติ ศาสนา และราชบัลลังก์ ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "กัจจญาณ"

2.7.2 ความมีเสรีภาพ ได้แก่เสรีภาพที่มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกำกับ ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "ปรารธนา" หรือ "ธรรมาริปไตย"

2.7.3 ความเป็นไท ได้แก่ความไม่ตกเป็นทาสของใครทั้งกายและจิตใจ จะโดยอำภิสลินจำงอื่นใด ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ ความไม่ตกเป็นทาสของ "อกุศลมูล"

2.7.4 ความจริงใจ ได้แก่ความไม่มีเจตนาบิดเบือน ผิดพลาดต้องรีบแก้ไข ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "สังกะ"

2.7.5 ความเที่ยงธรรม ได้แก่ความไม่ลำเอียง หรือความไม่เข้าใครออกใคร ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ ความไม่มีอคติ 4 ประการ หมายถึง ฉันทาคติ

2.7.6 ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ได้แก่การปฏิบัติอันดีงาม ไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณะ ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "สุปฏิบัติ"

2.7.7 ความมีมารยาท ได้แก่การใช้ภาษาและภาพที่ไม่เหยียบโลน ก่อให้เกิดอนาจาร หรือส่อไปในทางที่เสียหาย ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "โลเจยยะ" หรือ "อาจารย์สมบัติ"

3. ข่าวสารด้านการเกษตร

ดร.ณี หิรัญรักษ์ (2529) ข่าวสารด้านการเกษตรได้รับความสนใจจากบุคคลทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะเพียงเกษตรกรเท่านั้น สิ่งที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นผลผลิตทางการเกษตรกรรมมีผลกระทบและมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของทุกคน ตัวอย่างเช่น การขาดแคลนสินค้าเกษตรบางอย่างมีผลกระทบต่อราคาสินค้าในท้องตลาด ความเสียหายที่เกิดจากอุทกภัยหรือสภาพดินฟ้าอากาศที่แปรปรวนมีผลกระทบต่อผลผลิตของเกษตรกร เป็นต้น ในหน้าหนังสือพิมพ์แต่ละวันข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในหลายๆด้าน นักข่าวจะต้องให้ความสำคัญของข่าวสารด้านการเกษตรให้มาก และต้องรายงานข่าวให้เป็นที่น่าสนใจอีกด้วย

ถนอมนวล สีหะกุลัง (2547) ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

- 3.1 ดิน ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดิน การรายงานผล การวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์จากดิน รวมถึงการแก้ไขปัญหาและการอนุรักษ์ดิน เป็นต้น
- 3.2 น้ำ ประกอบด้วย ข้อมูลสถานการณ์น้ำ ความรู้เรื่องการชลประทาน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน เป็นต้น
- 3.3 พืช ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับพืช พืชเศรษฐกิจ สถิติที่เกี่ยวกับพืช
- 3.4 ปศุสัตว์ ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวกับสัตว์ โครงการที่สำคัญ ข้อมูลนำเข้าส่งออก และข้อมูลสถานการณ์ปศุสัตว์ เป็นต้น
- 3.5 ประมงและการเพาะเลี้ยง ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับหมวดสัตว์น้ำ
- 3.6 โรคและแมลงศัตรูพืช ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวกับแมลงศัตรูพืช โรคพืช แมลงที่เป็นประโยชน์ การควบคุม และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น
- 3.7 ปุ๋ยและสารเคมี ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวกับปุ๋ย สารเคมีที่ใช้ในการเกษตร สารป้องกันต่างๆ ปุ๋ยชีวภาพ และหลักการใช้สารกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น
- 3.8 เทคโนโลยีการเกษตร ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวกับพืช GMO ผักปลอดสารพิษ และการปลูกผักไร้ดิน เป็นต้น
- 3.9 ราคาสินค้าและปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวกับราคาสินค้าและปัจจัยการผลิต เป็นต้น
- 3.10 แหล่งรับซื้อและจำหน่าย ประกอบด้วย ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวกับข้อมูลทางการตลาด ราคาผลผลิตทางการเกษตร สถานที่จำหน่ายสินค้าที่สำคัญ เป็นต้น
- 3.11 องค์กรและเครือข่ายเกษตร ประกอบด้วย ข้อมูลขององค์การ มูลนิธิ สมาคม ชมรม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เป็นต้น
- 3.12 สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย ข้อมูลเครือข่ายสหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชนต่างๆ ที่เป็นสื่อกลางในธุรกิจของสหกรณ์ สื่อกลางในการซื้อขายสินค้า และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น
- 3.13 สถานการณ์เกษตร ประกอบด้วย ข่าวสารแวดวงการเกษตร รายงานข่าวเกษตรประจำวัน บทความทางเกษตร งานวิจัย เป็นต้น
- 3.14 เทคโนโลยีชาวบ้าน ประกอบด้วย ข่าว บทความเทคโนโลยีชาวบ้าน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น
- 3.15 การเตือนภัยเกษตรกร ประกอบด้วย ข้อมูลภัยธรรมชาติ ภัยโรคระบาด และภัยทางเศรษฐกิจ เป็น

4. การสื่อข่าวและการรายงานข่าว

จอ่าน วุฑฒิกรมรักษา (2536) การสื่อข่าว (News Reporting) เป็นกระบวนการปฏิบัติงานด้านวารสารศาสตร์นับตั้งแต่การค้นคว้าแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการประเมินคุณค่าทางข่าว การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและการเขียนข่าว เพื่อนำเสนอข่าวสารต่อผู้อ่านหรือผู้รับสารให้ได้ทราบ การสื่อข่าวนั้นนอกจากจะมีความสำคัญในการแจ้งข่าวสารให้ประชาชนรับรู้แล้ว ยังมีความสำคัญต่อชุมชนและสังคมอีกด้วย

นรินทร์ นำเจริญ (2549) กระบวนการที่สำคัญในการทำข่าวคือ การแสวงหาและรวบรวมข้อมูล ข่าวบางเรื่องอาจไม่ซับซ้อนนักใช้เวลาไม่มากในการรวบรวม แต่เรื่องบางเรื่องอาจซับซ้อนมีความเกี่ยวพันกว้างขวางหลายฝ่ายและอาจจะต้องหาข้อมูลเชิงลึก การแสวงหาข้อมูลลักษณะนี้ต้องอาศัยความคิด ประสบการณ์ ความอดทนและความพยายามของผู้สื่อข่าวเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ดี แม้การแสวงหาข่าวจะเป็นเรื่องที่ยากลำบาก แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นเรื่องที่ทำนายผู้สื่อข่าวมาก ผู้สื่อข่าวจะต้องรู้ถึงกระบวนการในการหาข้อมูล รู้ว่าจะหาข้อมูลดังกล่าวได้จากที่ไหนและอย่างไร ข่าวที่นำเสนอต่อผู้อ่านจะเป็นข่าวที่ดีหรือมีข้อมูลครบถ้วนเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับความพยายามแสวงหาข้อมูลของผู้สื่อข่าวเอง ซึ่งมีกระบวนการทำข่าวดังนี้

4.1 การได้มาซึ่งข่าว

4.1.1 กระบวนการทางด้านวารสารศาสตร์ การได้มาซึ่งข่าวตลอดจนถึงการเขียนข่าว ผู้สื่อข่าวต้องมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม ไรก็ดี การทำงานข่าวเป็นงานที่อาจมีเหตุการณ์เฉพาะหน้าซึ่งไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้นได้เสมอ ดังนั้น แม้ผู้สื่อข่าวจะเตรียมการดีเพียงใดก็อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ โดยทั่วไปกระบวนการหาข่าวมีขั้นตอนอย่างกว้างๆดังนี้

4.1.1.1 การค้นคว้าและการแสวงหาข้อมูล ผู้สื่อข่าวต้องพยายามศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อเรื่องที่กำลังจะทำ ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ความเป็นมาของปัญหา ผู้เกี่ยวข้อง บางเรื่องอาจเคยเป็นข่าวมาก่อน ผู้สื่อข่าวจะต้องติดตามเรื่องราวที่ผ่านมา เป็นต้น

4.1.1.2 การออกพื้นที่ที่เหตุการณ์กำลังเกิดขึ้น การออกพื้นที่จะทำให้ข่าวมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพราะสามารถเก็บรายละเอียดได้มาก ผู้สื่อข่าวต้องมีความอยากรู้อยากเห็น จึงจะได้ข้อมูลจากสถานที่เกิดเหตุ มิใช่ว่าไปถึงที่แล้วก็แต่กลับไม่ได้อะไรมาเลย

4.1.1.3 การประเมินคุณค่า เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วผู้สื่อข่าวต้องประเมินคุณค่าของข่าวตามองค์ประกอบข่าว เพื่อคัดเลือกและนำเสนอต่อไป ทั้งนี้ต้องระลึกร่วมว่าการที่ผู้สื่อข่าวจะประเมินคุณค่าของข่าวได้ดีเพียงใดนั้น ต้องขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำข่าวผู้สื่อข่าวเองด้วย

4.1.1.4 การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ผู้สื่อข่าวต้องตรวจสอบซ้ำแล้วซ้ำอีกกับข้อมูลที่ได้มา โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่อาจเข้าข่ายหมิ่นประมาทหรือข้อมูลที่อาจทำให้ผู้อื่น

เสียหาย บ่อยครั้งที่มีการนำเสนอข่าวโดยที่ไม่ตรวจสอบให้ดีก่อนและเกิดความผิดพลาดขึ้น สร้างความเสียหายให้กับผู้สื่อข่าวและหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ

4.1.2 แหล่งข่าว โดยทั่วไปถ้าเราเอ่ยถึงแหล่งข่าวนั้น จะหมายถึงบุคคลหรือกลุ่มคนซึ่งอยู่ในฐานะที่สามารถให้รายละเอียดข้อมูลตลอดจนเบาะแสต่างๆเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้สื่อข่าวเข้าใจในเหตุการณ์นั้นได้ เนื่องจากผู้สื่อข่าวไม่ใช่ผู้ที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ดังกล่าว จึงต้องอาศัยผู้ใกล้ชิดมาเป็นผู้ให้ข้อมูล แหล่งข่าวนี้อย่างรวมทั้งเอกสาร อินเทอร์เน็ต และวัสดุต่างๆด้วย

แหล่งข่าวนั้นมีหลายประเภท การที่เราจะนำเสนอข่าวใดๆต้องอาศัยแหล่งข่าวหลายๆแหล่ง ผู้สื่อข่าวจึงต้องพยายามสะสมแหล่งข่าวให้ได้มากที่สุด โดยทั่วไปแหล่งข่าวที่สำคัญมี 7 ประเภท ได้แก่

4.1.2.1 แหล่งข่าวที่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ใกล้ชิดหรือมีความรู้เกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้นๆ เป็นแหล่งข่าวที่ผู้สื่อข่าวนิยมใช้มากที่สุดเมื่อเกิดเหตุการณ์ใดๆขึ้น ผู้สื่อข่าวจะไปขอสัมภาษณ์จากบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น เพื่อให้อธิบายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

4.1.2.2 แหล่งข่าวเอกสาร เป็นแหล่งข่าวที่ผู้สื่อข่าวจะต้องใช้ความพยายามในการค้นคว้าเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนขยายผลของข่าวต่อไป แหล่งข่าวประเภทนี้อาจหาได้จากห้องสมุดทั่วไป เอกสารดังกล่าวนี้อาจจะอยู่ในรูปของนิตยสาร หนังสือพิมพ์ งานวิจัย เป็นต้น

4.1.2.3 แหล่งข่าวออนไลน์ เป็นแหล่งข่าวที่มีขนาดใหญ่ เชื่อมโยงฐานข้อมูลต่างๆทั่วโลก มีทั้งที่เป็นเว็บไซต์ของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีการเก็บข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเองและให้บริการผู้ที่ต้องการค้นหาหาข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวต้องไม่ลืมว่า แม้ข้อมูลที่ค้นได้จากสื่อออนไลน์นี้จะมีจำนวนมหาศาล แต่ข้อมูลที่น่าเชื่อถือจริงๆนั้นมีไม่มากนัก ผู้สื่อข่าวต้องวิเคราะห์ข้อมูลนั้นให้ดีเสียก่อนว่ามีความน่าเชื่อเพียงใด

4.1.2.4 สำนักข่าว เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นเพื่อทำธุรกิจด้านขายข่าวให้แก่สมาชิกทั้งในและต่างประเทศ โดยสำนักข่าวนี้อาจจะกระจายอยู่ตามท้องถิ่นต่างๆทั่วประเทศ หรือทั่วโลก โดยทั่วไปสำนักข่าวจะแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) สำนักข่าวภายในประเทศ ที่สำคัญได้แก่ สำนักข่าวไทย ดำเนินการโดยองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) และสำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการโดยกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี (2) สำนักข่าวระหว่างประเทศ เป็นสำนักข่าวขนาดใหญ่ มีเจ้าหน้าที่นับพันคนกระจายอยู่ทั่วโลก ให้บริการข่าวกับสมาชิก สำนักข่าวที่สำคัญ ได้แก่ สำนักข่าว AP (The Associated Press News Agency) ถือได้ว่าเป็นสำนักข่าวที่ใหญ่ที่สุดในโลกในปัจจุบัน สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดยมีกรุงลอนดอนและกรุงโตเกียวเป็นผู้ถ่ายทอดแก่สมาชิกทั่วโลก สำนักข่าว UPI (United Press International News Agency) สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา สำนักข่าว Reuters (Reuters News Agency) สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2.5 การประชุมแถลงข่าว เป็นวิธีการประชาสัมพันธ์อย่างหนึ่งขององค์การหรือหน่วยงานต่างๆ ที่มุ่งหวังอาศัยสื่อมวลชนเป็นสื่อกลางในการกระจายข่าวสาร โดยตัวแทนของหน่วยงานจะเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนซักถามอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้การประชุมจะให้ข้อมูลแถลงข้อเท็จจริง รวมถึงให้รายละเอียดต่างๆ แก่ผู้สื่อข่าว พร้อมทั้งมีเอกสารแจก หรือที่เรียกว่า "ข่าวแจก" ประกอบการประชุม

4.1.2.6 การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันของสื่อมวลชน บางครั้งการทำงานข่าวอาจต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกันของผู้สื่อข่าว เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและทำให้เกิดประสิทธิภาพในการได้มาซึ่งข้อมูลอย่างสูงสุด บางครั้งอาจจะเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันของผู้สื่อข่าว หรือองค์กร ข้อมูลที่ได้มาเป็นแค่ข้อมูลเบื้องต้น จึงจำเป็นที่ผู้สื่อข่าวต้องตรวจสอบอีกครั้งเพื่อให้เกิดความถูกต้องและมีรายละเอียดของข่าวในแง่มุมที่หลากหลายและลึกมากทีสุด

4.1.2.7 แหล่งข่าวพิเศษ ได้แก่ บุคคลทั่วไป ผู้พบเห็นเหตุการณ์ พลเมืองดีที่แจ้งข่าวหรือชี้เบาะแสให้สื่อมวลชน ซึ่งแหล่งข่าวประเภทนี้ไม่ต้องการแจ้งกับตำรวจ เพราะบางครั้งก็เป็นเรื่องยุ่งยาก อาจจะต้องเข้าไปพัวพันกับคดี ดังนั้นจึงมีองค์การสื่อสารมวลชนหลายแห่งรับแจ้งเบาะแสทางโทรศัพท์

4.1.3 การสัมภาษณ์ คือ การสนทนาอย่างมีเป้าหมายระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการโดยตรง การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญของสื่อมวลชนในการหาข่าว ผู้สื่อข่าวต้องฝึกฝนสัมภาษณ์ให้มาก กล่าวคือผู้สื่อข่าวที่ดีจะต้องมีความสามารถทางด้านการสัมภาษณ์ การเป็นนักสัมภาษณ์ที่ดีต้องได้จากการฝึก มิใช่ได้จากการท่องจำ ประเภทของการสัมภาษณ์แบ่งได้ 2 ประเภทมีดังนี้

4.1.3.1 สัมภาษณ์รายบุคคล คือ การสัมภาษณ์แหล่งข่าวโดยมีผู้สื่อข่าว 1-2 คน แยกได้อีกดังนี้ (1) สัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริง (2) สัมภาษณ์เพื่อความคิดเห็น (3) สัมภาษณ์เพื่อบุคคลิกภาพ

4.1.3.2 สัมภาษณ์ในการเปิดประชุมแถลงข่าว คือการสัมภาษณ์โดยมีผู้สื่อข่าวจากหลายสื่อสัมภาษณ์แหล่งข่าวเดียวกัน โดยที่แหล่งข่าวนั้นจะเตรียมประเด็นและสถานที่

4.2 ลักษณะการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์

มาลี บุญศิริพันธ์ (2537) ได้จำแนกลักษณะการรายงานข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

4.2.1 บทบรรณาธิการ คือ ข้อเขียนที่แสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ต่อเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใด โดยต้องผ่านการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบ ยุติธรรม ชี้นำ หรือหาทางออกที่ดีที่สุดในการวินิจฉัยแก้ปัญหาอย่างเป็นกลาง ความสำคัญของบทบรรณาธิการอยู่ที่การแสดงออก สะท้อนถึงนโยบายและจุดยืนของหนังสือพิมพ์ต่อเหตุการณ์นั้น

โดยที่บรรณาธิการ เป็นหน้าเดียวที่สามารถแสดงออกถึงจุดยืนของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ เปิดโอกาสให้บรรณาธิการแสดงความคิดเห็นกับข่าวได้อย่างเต็มที่ ฉะนั้นบรรณาธิการจึงมักใช้สรรพนามแทนผู้เขียนว่า “เรา” ซึ่งหมายถึงหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับหรือกองบรรณาธิการนั่นเอง ไม่ใช่หมายถึงผู้เขียนเท่านั้น ผู้เขียนแสดงทัศนะในนามกองบรรณาธิการ จึงไม่จำเป็นต้องระบุชื่อผู้เขียนก็ได้

รูปแบบการเสนอข้อเขียน แสดงความคิดเห็นในแต่ละเรื่องอาจจะแตกต่างกัน แต่ก็มีเป้าหมายหลักในแนวเดียวกัน คือการแสดงทัศนะเพื่อพัฒนาสังคมในปัญหาของส่วนรวม ส่วนลีลาการนำเสนอ เนื้อหานั้นจะหลากหลายตามบุคลิกเฉพาะตัวของผู้เขียน ซึ่งในตอนนี้จะทำให้มีอรรถรส และสีสันของงานเขียนแตกต่างกันตามบุคลิกของผู้เขียนซึ่งนับเป็นเอกลักษณ์ส่วนหนึ่งที่จะเพิ่มเสน่ห์ดึงดูดความสนใจใคร่ติดตามจากผู้อ่าน

4.2.2 บทวิจารณ์ การวิจารณ์ในงานหนังสือพิมพ์มีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจารณ์ งานส่วนใหญ่จะเน้นการวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ข่าวที่กำลังอยู่ในกระแสความสนใจของประชาชน และมีประเด็นที่เชิญชวนให้สื่อมวลชนและประชาชนช่วยกันคิดเสนอแนะ โดยเสนอข้อคิดเห็นเหล่านั้นผ่านข้อเขียนในคอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์

การวิพากษ์วิจารณ์วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เป็นข่าวในแง่มุมต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ถือเป็นการวิพากษ์อย่างหนึ่งซึ่งเน้นเรื่องการวิเคราะห์ประเด็น เพื่อนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นแก่นสำคัญของเรื่อง เนื่องจากการวิจารณ์ชนิดนี้วางอยู่บนพื้นฐานความเห็นที่ผู้อ่านส่วนใหญ่ได้รับทราบเรื่องราวที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในระดับหนึ่งแล้ว อย่างไรก็ตามงานวิจารณ์มักยึดหลักเกณฑ์ที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างมีกฎเกณฑ์และน่าเชื่อถือ

การเขียนบทวิจารณ์ ผู้เขียนจะมีได้รายงานแต่เพียงข้อมูลที่แฝงอยู่ในเรื่องนั้น ๆ แต่จะต้องแสดงออกถึงความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์ประเมินผลงานที่ตนเองนำมาวิจารณ์ได้อย่างมีรสนิยม และต้องมีเหตุผลที่เพียงพอในการวิจารณ์อีกด้วย ปัจจุบันงานวิจารณ์หนังสือเป็นงานหลักทั้งในหนังสือพิมพ์และนิตยสารเกือบทุกฉบับ การวิจารณ์หนังสือก็เปรียบได้กับการรายงานข่าวประเภทหนึ่งที่มุ่งเน้นให้ข้อเท็จจริง พร้อมกับแสดงทัศนะคติเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้นๆ เพื่อเป็นการให้สาระประกอบความรู้อันเป็นการเสริมสร้างภูมิปัญญาแก่ผู้อ่านด้วย

4.2.3 คอลัมน์ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มักคุ้นเคยกับข้อเขียนหลายๆประเภทในหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นคอลัมน์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นข้อเขียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ความยาวจำกัดอยู่ในเนื้อที่เฉพาะ คอลัมน์เหล่านี้มีประเด็นที่ต้องการสื่อสารแสดงความคิดเห็นอย่างมีเป้าหมาย ถึงแม้จะไม่มีข้อจำกัดตายตัวว่าต้องมีความยาวเท่าใด แต่ก็ต้องเขียนให้กระชับพอเหมาะกับปริมาณของเนื้อที่

ทุกวันนี้คอลัมน์ประจำเพิ่มความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ นอกจากการอ่านข่าวสารต่างๆแล้ว ผู้อ่านยังต้องการฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ จากบุคคลหลายฝ่าย บางคนจะเลือกอ่านคอลัมน์ก่อนอ่านข่าว หนังสือพิมพ์จึงเปรียบกับเวทีแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนทัศนะทั้งจากผู้อ่าน ผู้สื่อข่าว คอลัมนิสต์ ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เชื่อถือได้มากสำหรับผู้อ่านในสังคมประชาธิปไตย คอลัมน์เหล่านี้จะทำหน้าที่ให้คำอธิบายเบื้องหลังเหตุการณ์ ซึ่งผลกระทบของเหตุการณ์ต่อสังคม สามารถเป็นแหล่งความรู้ประกอบการวินิจฉัยแนวโน้มของเหตุการณ์ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับตนได้เป็นอย่างดี

คอลัมน์ที่จะกล่าวต่อไปนี้ได้จัดแบ่งตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาของข้อเขียนที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ สามารถแบ่งได้เป็น 9 ประเภท ดังนี้

4.2.3.1 คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว เป็นข้อเขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังเป็นข่าว มุ่งให้สาระ อธิบายความเป็นมาพร้อมทั้งวิเคราะห์เหตุการณ์ แสดงเหตุผลการคาดหมาย เหตุการณ์ล่วงหน้า คอลัมน์นี้มีน้ำหนักหรือประเด็นที่อาจจะอ่อนกว่าบทบรรณาธิการตรงที่ทัศนะคติต่างๆ ที่แสดงออกนั้นเป็นของผู้เขียนคนเดียว หากผู้เขียนเป็นที่ยอมรับและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีพอ มักจะเป็นที่ได้รับความสนใจ ผู้อ่านจะมีแนวโน้มเชื่อถือความคิดเห็นของผู้เขียน

4.2.3.2 คอลัมน์จดหมายจากผู้อ่าน กล่าวได้ว่าคอลัมน์นี้จำเป็นสำหรับหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับ เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่ให้แสดงถึงความคิดเห็น การตอบสนองจากผู้อ่าน หนังสือพิมพ์ ส่วนมากจะเปิดคอลัมน์ในหน้าบทบรรณาธิการ ซึ่งถือว่าเป็นเวทีที่ตนอยู่แล้ว หรืออาจจะอยู่ในหน้าตรงข้ามบทบรรณาธิการก็ได้ บรรณาธิการจะเรียนรู้ผลสนองกลับของหนังสือพิมพ์ตนเองได้จากส่วนนี้

4.2.3.3 คอลัมน์บทความ คือข้อเขียนที่ส่งเข้ามาโดยผู้อ่าน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ อาจจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งกำลังเป็นข่าวหรือเป็นประเด็นที่สมควรให้ผู้อ่านรับรู้ เช่นบทความเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น คอลัมน์นี้นับว่าเป็นคอลัมน์ลักษณะพิเศษให้ความรู้แก่ประชาชนโดยตรง

4.2.3.4 คอลัมน์ซุบซิบ คอลัมน์นี้ได้รับความนิยมสูงสุดจากทุกยุคคอลัมน์ทั้งหมด คอลัมน์เกิดขึ้นเพื่อต้องการตอบสนองธรรมชาติความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ ยิ่งเป็นเรื่องที่ไม่ควรเปิดเผย ยิ่งอยากรู้อากขึ้น เรื่องส่วนมากจะเกี่ยวกับบุคคลในสังคมที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป บางครั้งก็กลายเป็นแหล่งข่าวที่ให้ข้อเท็จจริง และข่าวลือ ที่มีผลกระทบต่อสังคมไปด้วย

4.2.3.5 คอลัมน์ซุบซิบการเมือง คอลัมน์นี้วิวัฒนาการมาจากคอลัมน์ซุบซิบ เพียงแต่ว่าการซุบซิบแทนที่จะมุ่งไปในเรื่องของบุคคลทั่วไปในเรื่องจิปาคะ แต่คอลัมน์นี้กลับเน้นบุคคลที่มีบทบาททางด้านการเมืองเช่น บุคคลในฐานะรัฐบาล ข้าราชการ นักการเมือง เรื่องที่ซุบซิบเป็นเรื่อง

ระดับชาติหรือระหว่างประเทศ ให้ข้อมูลบางอย่างที่เป็นความลับ มักจะมีแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลที่ค่อนข้างเป็นจริง ก่อนที่จะมีการประกาศอย่างเป็นทางการเสมอ

4.2.3.6 คอลัมน์แนะนำวิธี ปรากฏในหน้าสตรี หน้ากีฬาบ้าง หน้าเด็กบ้าง เป็นคอลัมน์ที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำวัสดุ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ช่วยให้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตประจำวัน ช่วยแก้ปัญหาลังคม ปัญหาหัวใจ คอลัมน์ตอบปัญหาสังคมก็อาจจัดอยู่ในประเภทนี้

4.2.3.7 คอลัมน์ข่าวสั้น เป็นวิธีการอีกชนิดหนึ่งที่น่าเอาเหตุการณ์ข่าวปัจจุบันมาเป็นเป้าหมายหยอกล้อหรือประชดประชัน คอลัมน์นี้มุ่งให้ความบันเทิงผ่อนคลายมากกว่าเอาจริงจัง ขณะเดียวกันก็ให้สาระของข่าวสารในอีกรูปแบบหนึ่ง เช่น การตบชูดล้อเลียนการเมือง ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน ของ ชัย ราชวัตร ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นต้น

4.2.3.8 คอลัมน์สารคดี เป็นข้อเขียนชนิดหนึ่งที่มุ่งให้สาระเนื้อหาเน้นข้อเท็จจริงเป็นสำคัญ สารคดีในหน้าหนังสือพิมพ์ปรากฏในแนวทางให้ข้อเท็จจริงมีสาระความรู้ จบในคอลัมน์เดียว ไม่ยาวจนเกินไป ความเพลิดเพลินเกี่ยวกับสิ่งที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน เกร็ดประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว การอนุรักษ์พิทักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ลักษณะการเขียนจะให้ความผ่อนคลายกับผู้อ่านโดยการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เรียบเรียงเรื่องให้อ่านแล้วรู้สึกเพลิดเพลินได้รับความรู้อย่างไม่หนักเกินไป ส่วนมากหนังสือพิมพ์นิยมนำเสนอสารคดีในวันหยุด เช่น วันเสาร์ วันอาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ เป็นต้น เรื่องที่น่าเสนอมักจะสอดคล้องกับกาลเทศะและความสนใจของผู้อ่านตามโอกาส

4.2.3.9 คอลัมน์นิปาละ ไม่พบเห็นบ่อยนักแต่เป็นคอลัมน์ที่น่าสนใจ คือเป็นข้อเขียนมุ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งละอันพันละน้อยที่เกิดขึ้นประจำวัน เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับการเมือง การกีฬา การเศรษฐกิจบ้าง เป็นต้น ตัวอักษรจะมีขนาดต่างกัน เพื่อบ่งชี้ให้อ่านเห็นความต่างของแต่ละเรื่อง

รูปแบบการเขียนคอลัมน์แต่ละประเภท ขึ้นอยู่กับผู้เขียนแต่ละคนว่าจะพัฒนาไปได้ในแนวถนัดของตนอย่างไร ลีลาและเป้าหมายของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนว่าจะต้องเขียนเหมือนกันหมด ถ้าเขียนเหมือนกันหมดจะทำให้ไม่มีเอกลักษณ์ประจำตัว ประจำคอลัมน์ ซึ่งนั่นถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในการดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน ข้อสำคัญ ไม่ว่าลีลาผู้เขียนจะเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องคำนึงถึงความสำคัญว่าจะเขียนอย่างไรให้น่าอ่าน น่าสนใจและแฝงความเพลิดเพลินด้วย

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541) ได้กล่าวถึงลักษณะการรายงานข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ไว้เพิ่มเติมคือ

4.2.4 บทความ คือ การเขียนแบบเรียงความประเภทหนึ่ง ที่ผู้เขียนเขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะเสนอความคิดเห็นหรือทัศนะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมีหลักฐานข้อเท็จจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถอ้างอิงเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ได้ ที่สำคัญผู้เขียนจะต้องแทรกข้อคิดเห็นในเชิงวิจารณ์หรือเชิงสร้างสรรค์ไว้ด้วย ดังนั้นการเขียนบทความที่มีคุณภาพจึงต้องศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนอย่างถ่องแท้ เพื่อกันความผิดพลาดอันจะเกิดขึ้นจากการไม่รู้จริง บทความสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

4.2.4.1 บทความแสดงความคิดเห็น บทความชนิดนี้ผู้เขียนจะมุ่งแสดงความคิดเห็นเป็นสำคัญ โดยได้ประมวลแนวความคิดจากเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ผสมรวมกับความคิดเห็นของผู้เขียนซึ่งเป็นความคิดที่แปลกกว่าที่เคยมี ส่วนมากจะเป็นไปในทางสร้างสรรค์ การเขียนประเภทนี้ผู้เขียนจะต้องแยกแยะประเด็นให้ชัดเจน แล้วเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ และควรสรุปต่อท้ายความคิดของตนเองอย่างเด่นชัดอีกครั้ง

4.2.4.2 บทความเชิงสัมภาษณ์ เป็นบทความที่ได้รับความนิยมมากในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร เพราะการเสนอแนวความคิดเห็นของบุคคลที่มีความเด่น มีชื่อเสียง เชี่ยวชาญ หรือมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีคุณค่าต่อผู้อ่าน การเสนอบทความในแนวนี้อาจจะแทรกประวัติย่อ ๆ หรือเรื่องแวดล้อมตัวบุคคลนั้น เพื่อให้เรื่องน่าสนใจและเน้นแนวความคิดที่ผู้เขียนต้องการแสดงอีกครั้งในตอนสรุป

4.2.4.3 บทความรายงาน เป็นบทความที่ผู้เขียนต้องการขยายรายละเอียดของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว โดยการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงมานำเสนอ นักวิชาการบางท่านเรียกว่า "บทความเพื่อให้อ่านสาร"

4.2.4.4 บทความบรรยาย เป็นบทความบรรยายประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ท่านพบและคิดว่ามีประโยชน์ ควรบอกให้ผู้อ่านทราบ การเขียนบทความประเภทนี้ให้น่าสนใจควรเลือกเรื่องที่มีลักษณะแปลกใหม่และใช้ภาษาที่เรียบง่าย เขียนให้เห็นจริงเห็นจัง เปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้อ่านเคยรู้เคยเห็น

4.2.4.5 บทความอธิบาย เป็นบทความที่เขียนขึ้นเพื่ออธิบายการกระทำตามขั้นตอน หรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเริ่มแต่ต้นจนถึงสุดกระบวนการ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจหรือนำไปปฏิบัติได้ บทความประเภทนี้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ หรือการอธิบายเรื่องภาษา

4.2.4.6 บทความเชิงโต้แย้งสังคม เป็นบทความที่มีประเด็นปัญหาที่แตกต่างกันในเชิงความคิด และเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ มีกระแสความคิดเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ ออกเป็น 2 ทาง เช่น การจะสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์หรือไม่ การสร้างเขื่อนนั้นผลกระทบต่อระบบนิเวศ เป็นต้น การเขียนบทความประเภทนี้ผู้เขียนต้องหาข้อเท็จจริงที่เป็นหลักฐาน มีพยานบุคคลหรือพยานเอกสารประกอบอย่างชัดเจนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน สะกิดให้ผู้อ่านได้เห็นข้อมูลบางประการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พร้อมทั้งวิพากษ์วิจารณ์ความเป็นไปของปัญหา เสนอวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผู้อ่านพิจารณา ตัดสินใจเอาเอง

4.2.4.7 บทความวิจารณ์ เป็นบทความที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น หนังสือประเภทต่างๆ ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะแขนงต่างๆ เป็นต้น บทความวิจารณ์นี้มีทั้งการวิจารณ์ในระดับขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการวิจารณ์ตามความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์ของตน โดยมิได้ใช้หลักเกณฑ์ทางวิชาการใดๆ มาวิจารณ์ ภาษาที่ใช้ในบทความวิจารณ์นี้เป็นภาษาแบบไม่เป็นทางการ ระดับทางการ คือไม่เคร่งครัดหรือซับซ้อนมากไป บางครั้งอาจใช้ภาษาระดับสนทนาบ้างเพื่อมิให้เรื่องน่าเบื่อจนเกินไป

4.2.4.8 บทความเชิงวิเคราะห์ เป็นบทความที่วิเคราะห์ปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น บทความชนิดนี้จะรวบรวมปัญหา จัดหมวดหมู่ของปัญหา แล้วมาวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ บทความวิเคราะห์ที่พบเห็นทั่วไปคือบทความวิเคราะห์ข่าว บทความวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาการเมือง ปัญหาสังคม เป็นต้น ภาษาที่ใช้ในบทความวิเคราะห์จะเป็นภาษาแบบไม่เป็นทางการ ระดับกึ่งทางการ

4.2.4.9 บทความเชิงวิชาการ เป็นบทความที่ความรู้โดยตรงแก่ผู้อ่าน เช่น การรายงานผลการสำรวจวิจัยหรือรายงานผลทางวิชาการใหม่ ๆ บทความประเภทนี้เน้นเฉพาะเจาะจงลงไปในสาขาวิชาการนั้น บางเรื่องอาจเป็นเรื่องที่สนใจอยู่ในวงแคบ มีการใช้ศัพท์วิชาการซึ่งยากแก่การเข้าใจ แต่ถ้าต้องการให้ผู้อ่านทั่วไปอ่านได้และเข้าใจ ผู้เขียนก็ต้องพยายามเขียนให้เข้าใจงานที่สุด

สมบัติ จำปาเงิน (2531) ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของบทความไว้ว่า เนื้อหาสาระส่วนใหญ่ของบทความ จะได้มาจากข่าวสดในแต่ละวัน แต่วิธีการเขียนจะไม่เหมือนวิธีการเขียนข่าวและงานร้อยแก้วโดยทั่วไป เรื่องเหล่านั้นจะต้องเป็นเรื่องที่ผู้อ่านส่วนใหญ่กำลังสนใจอยู่ในขณะนั้น และเนื้อหาของบทความจะต้องมีสาระแก่สารให้ความรู้ มิใช่เป็นเรื่องที่เลื่อนลอยเหลวไหล ทั้งนี้ยังต้องมีเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับผู้อ่านในระดับที่มีการศึกษา และวิธีเขียนนั้นจะต้องชวนให้ผู้อ่านชวนให้ติดตาม และเกิดความเพลิดเพลิน

4.3 บทบาทของผู้สื่อข่าว

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ (2539) สำหรับบทบาทการเป็นสื่อมวลชนรับใช้ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ที่สำคัญ มีดังนี้

4.3.1 บทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร (Informer) บทบาทนี้ เป็นบทบาทที่สืบเนื่องมาจากภาระหน้าที่สำคัญหนึ่งในหลายๆ ภาระหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ภาระที่ว่านั่นก็คือ ภาระหน้าที่ในการแจ้งข่าวสารเหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นในชุมชนหรือในสังคมให้ผู้อ่านทราบ นักข่าวซึ่งเป็นผู้คนสำคัญประเภทหนึ่งของกองบรรณาธิการ จึงมีภาระหน้าที่ต้องออกไปเสาะแสวงหาข้อเท็จจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่างๆ นำมารายงานเป็นข่าวสารต่อผู้อ่าน สำหรับบทบาทนี้ นักข่าวไม่เพียงแต่จะรายงานเรื่องราวเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง แต่นักข่าวยังต้องออกไปค้นหาข้อเท็จจริงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในชาติ เพื่อนำมาอธิบายและแปลความหมาย เหตุการณ์ที่เป็นข่าวนั้น หรืออาจจะต้องวิเคราะห์เจาะลึกให้เห็นถึงสาเหตุแห่งเหตุการณ์และปัญหาที่กำลังเป็นที่วิตกและมีผลกระทบต่อประชาชนในขณะนั้น เพื่อให้ข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้สาธารณชนสามารถสร้างความคิดเห็นแก้ไขปัญหาได้ด้วย

4.3.2 บทบาทการเป็น “นายทวาร” (Gatekeeper) เนื่องจากการส่งข่าวสารต่าง ๆ นั้น จะต้องผ่านสื่อ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือวิทยุก็ตาม ซึ่งสื่อเหล่านี้จะมีบุคคลที่ทำหน้าที่เหมือน “นายทวาร” คอยควบคุมปิด เปิด ให้หรือไม่ให้ข่าวสารเหล่านั้นผ่านไปได้ บุคคลที่วานี้ได้แก่ บรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการที่ทำหน้าที่บรรณาธิกรณ และรวมทั้งนักข่าวด้วย อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ มีนายทวารก็คนที่ได้จับข่าวนั้นก่อนที่จะตีพิมพ์ออกสู่สายตาของผู้อ่าน แต่คนที่มีอิทธิพลต่อเนื้อหาของข่าวแต่ละข่าวมาที่สุดก็คือนักข่าว ทั้งนี้เพราะในการสื่อข่าวแต่ละครั้ง นักข่าวมักเป็นคนตัดสินใจเองว่า ควรจะไปหาข่าวที่ไหนและอย่างไร

4.3.3 บทบาทการเป็น “สุนัขเฝ้ายาม” (Watchdog) ในสังคมประชาธิปไตย ประชาชนที่ได้รับการแจ้งข่าวสารต่างๆ โดยเฉพาะข่าวที่เกี่ยวกับการบริหารงานของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐบาล อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา เป็นเรื่องที่จำเป็นต่อระบบการปกครองอย่างยิ่ง และในการทำหน้าที่ของนักข่าวนั้น ดูเหมือนจะไม่มีบทบาทใดที่จะมายิ่งใหญ่เหนือบทบาทการเป็น “สุนัขเฝ้ายาม” คอยจับจ้อง เฝ้าดูการปฏิบัติงานของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐบาลได้เลย บทบาทของการทำงานรับใช้ผู้อยู่ใต้การปกครองนั้น นักข่าวจะทำหน้าที่สนองสิทธิในการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ของประชาชนอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการสร้างสรรค์ประชาธิปไตย ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สาธารณชนจะใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจปกครองตนเองต่อไป

4.3.4 บทบาทการเป็นเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ (Ombudsman) การที่หนังสือพิมพ์และนักข่าวได้รับยกย่องให้เป็น “ฐานันดรที่สี่” นั้น สาเหตุหนึ่งก็เนื่องจากเป็นเจตนาารมณ์หนึ่งของประชาชนที่จะมอบหมายให้นักข่าวเป็นตัวแทน เป็นหูเป็นตาและเป็นปากเสียงแทนด้วยการเสนอข่าวประจำวัน อธิบายการปฏิบัติงานของรัฐบาล และเปิดโปงการกระทำที่ผิดกฎหมาย และอติธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐให้สาธารณชนรับรู้ บทบาทนี้จึงนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งของนักข่าวและเป็นบทบาทที่ทรงอิทธิพลด้วย หากนักข่าวปฏิบัติหน้าที่ที่สามารถบำบัดทุกข์ให้ผู้เดือดร้อนด้วยความรับผิดชอบ และอย่างมีประสิทธิภาพ

“ตาทอมหลอ” ปรารภในอีกตอนหนึ่งที่ทำให้เห็นภาพชีวิตนักข่าวได้อย่างกระจ่างชัด โดยไม่ต้องมีคำอธิบายอื่นเลยว่า “อาชีพนักข่าวไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ ไม่ได้บูด้วยพรม ไม่ได้อยู่บนถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซูเปอร์ไฮเวย์ มันมักจะมีอุบัติเหตุขนาดนาปรการผกผันชีวิตนักข่าวอยู่เสมอ...ชีวิตต้องเริ่มต้นใหม่ครั้งแล้วครั้งเล่า...ชีวิตนักข่าวเหมือนแมงเม่ากระเจิงไฟ ซึ่งมักจะตายเพราะอยากกระเจิง.... "

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตติมา นิยมสรวนุญ (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ความตระหนักของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย" ผลการวิจัย ด้านพฤติกรรมของกลุ่มบุคลากรด้านหนังสือพิมพ์ ในประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อม พบว่าส่วนใหญ่รู้จักชมรม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม แต่ก็ได้ไม่เป็นสมาชิกและไม่เคยเข้าร่วมประชุมหรืออบรมในประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อม ส่วนเรื่องการรับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จะรับจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่ออื่น ๆ ในเรื่องการศึกษาปฏิบัติในเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่น เรื่องแยกประเภทขยะ ก่อทิ้ง ใช้ผลิตภัณฑ์จากกระดาษแปรรูป ซื้อสินค้าที่ผลิตโดยไม่มีสารพอลียเอทิลีน ส่วนใหญ่จะปฏิบัติเพียงบางครั้งในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของข่าวเมื่อให้เรียงลำดับโดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขใด ๆ ข่าวสิ่งแวดล้อมจะได้รับการจัดให้ความสำคัญมากที่สุด แต่เมื่อให้เรียงลำดับข่าวที่น่าจะได้รับการตีพิมพ์ในความเป็นจริง ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวอาชญากรรม จะได้รับการจัดลำดับให้ความสำคัญมากที่สุด ความคิดเห็นของกลุ่มนักข่าวสิ่งแวดล้อมเห็นว่า หนังสือพิมพ์ยังเสนอข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมในปริมาณที่น้อยเกินไป ควรจะมีการนำเสนอทุกวันเป็นประจำในหลายรูปแบบ ทั้งข่าวสารคดี บทความ บทวิเคราะห์ ส่วนปัญหาในการเขียนข่าวสิ่งแวดล้อมคือ การขาดแหล่งข้อมูลหรือผู้รู้ในการให้ข่าวอย่างละเอียดและเที่ยงตรง สำหรับการได้ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ในเรื่องความสนใจของประชาชนต่อข่าวสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนให้ความสนใจเพียงระดับปานกลาง เพราะมักจะคิดว่าไม่เกี่ยวข้องกับตนโดยตรงเท่าใดนัก ส่วนความคิดเห็นในเรื่องโอกาสในการมีหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่ตอบว่าเป็นไปได้น้อยเพราะไม่คุ้มค่าในเชิงธุรกิจ การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ สาขาวิชา ที่จบการสังกัดหนังสือพิมพ์ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการทำงานไม่มีผลต่อความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด มีเพียงปัจจัยด้านระดับการศึกษาเท่านั้นที่มีผลต่อความตระหนัก กล่าวคือ ยิ่งมีการศึกษาระดับสูงก็จะมีผลต่อความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมของทั้งบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าวสิ่งแวดล้อม และผู้สื่อข่าวสายอื่น ๆ พบว่าทั้ง 3 กลุ่ม ต่างมีความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกพิจารณาในประเด็นความคิดเห็นก็พบว่า เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนในประเด็นความรู้จะมีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย กล่าวคือ กลุ่มผู้สื่อข่าวสิ่งแวดล้อมจะมีความรู้ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวสายอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดุชฎี นัยวัฒน์กุล (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาหน้าเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ ในช่วง 1 มกราคม - 30 มิถุนายน 2541” พบว่า ข้อมูลจากหน้าเกษตร (Agricultural Section) ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ซึ่งนับว่าเป็นช่วงที่เศรษฐกิจไทยประสบปัญหาถดถอยอย่างรุนแรง แรงงานจำนวนมากถูกเลิกจ้างและ ผลักดันกลับคืนสู่บ้านเกิด เป็นผลให้ภาคเกษตรกลายเป็นความหวังในการดำรงอยู่ของประชากร และ เศรษฐกิจไทยในเวลาต่อมา การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างตามหลักการของ H.M. Alfonse ได้ หนังสือพิมพ์ที่ทำการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 98 ฉบับ พร้อมกับสัมภาษณ์หัวหน้าข่าวเกษตรของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและบรรณาธิการข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เป็นแนวทางในการสร้างความสมบูรณ์ให้กับกรอบงานวิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือคือตารางรหัส (Coding Sheet) แล้ววิเคราะห์และนำเสนอด้วยวิธีการเชิงพรรณนา (Description) ผลการวิจัยพบว่า (1) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีความถี่ในการเสนอเนื้อหาหน้าเกษตรมากกว่าหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (2) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีปริมาณเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาหน้าเกษตรมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (3) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีรูปแบบนำเสนอเนื้อหาหน้าเกษตรมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวคือ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีการเสนอ 4 รูปแบบ ได้แก่ ข่าว บทความ คอลัมน์ถามปัญหา และ คอลัมน์ข่าว ย่อย ในขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการเสนอ 3 รูปแบบ ได้แก่ ข่าว คอลัมน์และบทความ (4) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีประเภทเนื้อหาเท่ากันทั้ง 8 ประเภท คือ พี่ช ปศุสัตว์ ประมง ป่าไม้ การแปรรูปผลผลิตการเกษตรอย่างง่าย การจัดการ การรวมกลุ่มสนับสนุนอาชีพ การเกษตรการเกษตรผสมผสาน และอื่น ๆ (5) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีปริมาณเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหา หน้าเกษตรเทียบกับ เนื้อที่ทั้งฉบับมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

พรพิมล ปิยะพันธุ์ (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้นำต่อการได้รับความรู้ทางการเกษตรจากสื่อมวลชน อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยสรุปดังนี้ ร้อยละ 60 เคยอ่านบทความทางการเกษตรจากหนังสือพิมพ์รายวันซึ่งส่วนใหญ่จะอ่านจากที่อ่านหนังสือพิมพ์ ประจำหมู่บ้านและซื้อมาอ่านเองที่บ้านเป็นบางครั้งเกษตรกรผู้นำส่วนใหญ่ (จำนวน 123 คน) ชอบอ่านบทความทางการเกษตรจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพราะเป็นหนังสือพิมพ์ที่ให้ความรู้ทันกับเหตุการณ์ เกษตรกรผู้นำมีความเปลี่ยนแปลงจากการได้รับความรู้ทางการเกษตรจากหนังสือพิมพ์ รายวันดังนี้ ร้อยละ 50.8 ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 50.8 สนใจหาความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 67.5 นำความรู้ ไปทดลองปฏิบัติ ร้อยละ 43.9 นำไปปรับปรุงอาชีพ และร้อยละ 51.5 นำไป เผยแพร่สู่เพื่อน เกษตรกร โดยส่วนใหญ่ (จำนวน 42 คน) ชอบบทความในลักษณะการตอบปัญหาทางการเกษตร และ พบว่าเกษตรกรผู้นำมีปัญหาจากการหาซื้อหนังสือพิมพ์อ่านลำบาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พารนี ปัทมานันท์ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์กับการรับรู้และปฏิกิริยาตื่นตระหนกของผู้รับสารที่อยู่ในภาวะความเสี่ยงกรณีโคบอลต์ 60” ผลการวิจัยพบว่าข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่นำมาศึกษาไม่เข้าข่ายความจริงที่รอบด้านเน้นแต่ปัญหาผลกระทบและความรุนแรงส่วนประเด็นสำคัญอื่น ๆ นับตั้งแต่แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก เหตุผลที่ไม่ต้องหวาดกลัวภัยจากศพนั้นพบแต่น้อยมากปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์ไม่สามารถทำหน้าที่เสนอความจริงที่รอบด้านได้ประกอบด้วยความรู้จริงของหนังสือพิมพ์และการเข้าถึงข้อเท็จจริงที่เป็นไปอย่างยากลำบาก สำหรับการรับรู้และปฏิกิริยาตื่นตระหนกของประชาชนพบว่าทั้งสามชุมชน รับรู้ข่าวประเด็นปัญหาผลกระทบและความรุนแรงจากสื่อมวลชนทุกแขนง ประชาชนมีทัศนคติในแง่ลบถึงขั้นหวาดกลัวเนื่องจากขาดความรู้เกี่ยวกับโคบอลต์ 60 ไม่มีความเชื่อถือในหน่วยงานรัฐให้ความสำคัญกับข้อมูลจากสื่อมวลชนมาก จึงเกิดความตื่นตระหนกกระทั่งออกมารวมตัวกันต่อต้านการเผาศพ ในประเด็นมุมมองทางจริยธรรมในการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และนักหนังสือพิมพ์เห็นร่วมกันว่าควรให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลที่เป็นความจริงรอบด้านมากขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สังคม

รัชนก สมศักดิ์ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมการทำข่าว เปรียบเทียบระหว่างนักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลาง และรุ่นอาวุโส” ผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองของนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากนักข่าวรุ่นอาวุโส ทั้งนี้โดยวิถีปฏิบัติของนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่ มีการเปลี่ยนไปในลักษณะของการร่วมมือในการทำงานข่าวกันมากขึ้น อาทิ การช่วยกันเขียนข่าว ส่งข่าวรวมทั้งการคัดลอกข่าวโดยที่นักข่าวรุ่นอาวุโสมักจะต่างคนต่างทำในลักษณะแข่งขันกันทำข่าวให้โดดเด่นจากคนอื่น ส่วนวัฒนธรรมในเชิงแนวคิดนั้นนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่เปลี่ยนไปการทำงานคำนึงถึงตัวเองเป็นหลักและมักมองว่าการรับของกำนันหรือของขวัญจากแหล่งข่าวเป็นเรื่องของสินน้ำใจแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมูลค่าของที่ได้รับ หากมีมูลค่ามากเกินไปก็จะไม่รับ ขณะที่นักข่าวรุ่นอาวุโสส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับของขวัญจากแหล่งข่าว และมีความรักในวิชาชีพมาก เคร่งครัดในหลักจริยธรรมยึดหลักอยู่บนอุดมการณ์ของนักหนังสือพิมพ์ “ซื้อไม่ขาย ขอไม่ให้” ยึดถือแนวทางปฏิบัติจากนักหนังสือรุ่นเก่า ๆ ที่สืบทอดต่อ ๆ กันมา

ลัดดา จิตตคุตตานนท์ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารด้านการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือ” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีรายได้ระหว่าง 10,000-15,000 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีสื่อประเภทโทรทัศน์อยู่ภายในบ้านมากที่สุด ในส่วนของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้โทรทัศน์เป็นสื่อในการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรมากที่สุด โดยเฉลี่ยใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์สัปดาห์ละ 4.55 วัน กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตร โดยเฉลี่ยจากหนังสือพิมพ์สัปดาห์ละ 29.74 นาที สื่อที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ มีการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตร จากวารสารดินและปุ๋ยมากที่สุด เปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรสื่อเฉพาะกิจ โดยการอ่านข่าวสารด้านการเกษตรจากเอกสารเผยแพร่มากที่สุด ในส่วนของการใช้ประโยชน์จากข่าวสารด้านการเกษตรพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารด้านการเกษตรในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นำข่าวสารด้านการเกษตรไปใช้ประโยชน์ในการทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการเกษตรมากที่สุด รองลงมาคือทำให้ได้รับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้านการเกษตรที่ใหม่และทันสมัย

อัฐพร แจ่มใจ (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยประเภทประชาชนนิยม และประเภทคุณภาพ ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2534 ถึงเดือน มิถุนายน 2535" ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความถี่ หนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนนิยมและหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีความถี่ในการเสนอเนื้อหาข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านรูปแบบซึ่งจำแนกเป็นรูปแบบข่าว คอลัมน์ บทความ คอลัมน์ถามตอบปัญหาทางการเกษตร และบทบรรณาธิการ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทนำเสนอเนื้อหาแต่ละรูปแบบในจำนวนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน เมื่อพิจารณาด้านเนื้อหาที่พบว่ากรให้เนื้อหาในการนำเสนอเนื้อหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับ ในด้านเนื้อหาได้จำแนกข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีออกเป็นเนื้อหาประเภทต่าง ๆ 6 ประเภทคือ เนื้อหาประเภทวิทยาศาสตร์การแพทย์, วิทยาศาสตร์กายภาพและอวกาศ เกษตรศาสตร์และชีววิทยา เคมีและเภสัชศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรม และพลังงานและสิ่งแวดล้อม พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทนำเสนอเนื้อหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนนิยมนำเสนอเนื้อหาประเภทเกษตรศาสตร์และชีววิทยาและเนื้อหาประเภทวิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรม และพลังงาน เป็นจำนวนรายเรื่องที่มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ส่วนเนื้อหาประเภทอื่น ๆ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทมีการนำเสนอไม่แตกต่างกัน

อัญชุลี แยมจินดา (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐแสดงบทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการเป็นผู้แจ้งข่าวสารมากที่สุด (2) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบของข่าวในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด (3) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการ รายงานผล การขยายผล การศึกษาและการดูงาน การเยี่ยมชมแปลงสาธิต การจัดงบประมาณและการจัดประกวดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด (4) ฝ่ายข่าวเกษตรคัดเลือกข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่โดยใช้เกณฑ์จุดเด่นของบุคคลและความสำคัญของแนวคิดทฤษฎีใหม่ นอกจากนี้ในการคัดเลือกข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ พบว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศ และสภาวะการเกษตรในขณะนั้นเป็นปัจจัยประการหนึ่งในการคัดเลือกข่าวสารด้วย (5) ผู้นำความคิดเห็นในชุมชนรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แต่ไม่ได้ถ่ายทอดข่าวสารนั้นไปยังเกษตรกรทันทีหลังจากที่ได้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แต่จะกระทำเมื่อมีการประชุมลูกบ้าน และในการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการกับลูกบ้าน (6) เกษตรกรรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ การสื่อสารภายในครอบครัว การสื่อสารภายในกลุ่มย่อย และการสื่อสารระหว่างบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย (Research Methodologies)

ในการศึกษาเรื่อง ศึกษารูปแบบการสื่อข่าวสารทางการเกษตร : กรณีศึกษาหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth interview) โดยเริ่มจากการศึกษาภาคเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลังจากที่ได้ข้อมูลเบื้องต้นมาแล้ว จึงลงมือศึกษาข้อมูลภาคสนาม โดยการเข้าไปสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกตการณ์ และบันทึกข้อมูลจากบรรณาธิการข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก โดยมีกระบวนการศึกษางานดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยและศึกษาครั้งนี้ คือหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน จำนวน 13

ฉบับ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยและศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมที่มีพื้นที่ในการรายงานข่าวด้านการเกษตรค่อนข้างมาก และมีการรายงานอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างคือ บรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวการเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันทั้ง 2 ฉบับ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้างคำถาม ใช้ในการสัมภาษณ์บรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวการเกษตรของหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก โดยการศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ จะศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 – พฤษภาคม 2553

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลัก ทั่วๆ ไปของหนังสือพิมพ์และการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตร ข้อมูลเหล่านี้มาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยใช้การ สัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Depth interview) แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าวเกษตร และผู้สื่อข่าวการเกษตรของหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก โดยคำถาม ดังนี้

1. แนวทางในการคัดเลือกข่าวและแหล่งที่มาของข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์แต่ละ ฉบับพิจารณาจากอะไร
2. รูปแบบการเขียนข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีลักษณะอย่างไร
3. ปัญหาและอุปสรรคในการสื่อข่าวทางการเกษตร ตลอดจนแนวทางการแก้ไข ของ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีอะไรบ้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับงานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจะนำข้อมูลทั้งหมดนั้นมา วิเคราะห์และเสนอในเชิงพรรณนา ตามประเด็นที่ได้ทำการศึกษา จากนั้นนำมาสร้างเป็นข้อสรุป คือ พิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่ก่อนแล้ว หลังจากนั้นรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาประมวลให้ได้ข้อสรุป

สถานที่และระยะเวลาที่ทำการวิจัย

สถานที่ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ที่ทำการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก กรุงเทพมหานคร โดยเริ่มศึกษาข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 – พฤษภาคม 2553

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล (Findings and Results)

การวิจัย เรื่องการศึกษารูปแบบการสื่อข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน กรณีศึกษา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ในช่วงเดือนมกราคม 2553 – พฤษภาคม 2553 ครั้งนี้ เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบในการเสนอข่าวสารทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน ที่นำเสนอให้ผู้อ่านได้รับรู้ข่าวสารและความเคลื่อนไหวในแวดวงการเกษตร ทั้งนี้ยังจะทำให้ผู้อ่านสามารถเลือกรับข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้อ่านแต่ละคนได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งทางผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บรรณาธิการ หัวหน้าข่าว และผู้สื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก จำนวน 4 คน ดังต่อไปนี้

1. นายปัญญา เจริญวงศ์ ตำแหน่ง หัวหน้าข่าวเกษตร หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
2. นายไชยรัตน์ ลิ่มฉุน ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวทางการเกษตร หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
3. นายดลมนัส กาเจ ตำแหน่ง บรรณาธิการข่าวเกษตร หนังสือพิมพ์คมชัดลึก
4. นายสุรัตน์ อัดตะ ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวทางการเกษตร หนังสือพิมพ์คมชัดลึก

โดยทางผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการศึกษได้ตามลำดับหัวข้อการวิจัย ดังนี้

1. แนวทางการคัดเลือกข่าวและแหล่งข่าวทางการเกษตร
2. รูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตร
3. ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน
4. การเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน

และจากการที่ผู้วิจัย ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันทั้ง 2 ฉบับ ทำให้สามารถวิเคราะห์เป็นภาพรวมถึงแนวทางในการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ เพื่อจะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ว่าเหตุใดหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับถึงได้มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารทางการเกษตรในลักษณะรูปแบบที่ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ อันจะช่วยให้งานวิจัยครั้งนี้มีความน่าสนใจและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะมีนโยบายในการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรที่ค่อนข้างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 3 โฉมทัศน์ คือ การเกษตรเชิงนโยบายของรัฐบาล เกษตรเชิงราคาสินค้าเกษตรและเกษตรในเชิงการศึกษาหรือวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะทางโต๊ะข่าวมองว่า ข่าวการเกษตรเพียงข่าวเดียว สามารถ

ออกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงการศึกษาหรือวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะทางโต๊ะชาวมองว่า ชาวเกษตรกรเพียงชาวเดียว สามารถที่จะแตกประเด็น เพื่อให้ได้เกษตรกรและผู้อ่านทุกคน ได้รับข่าวสารที่มีความหลากหลายและรอบด้าน โดยชาวเกษตรกรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีพื้นที่ประจำคือหน้าที่ 7 ของหนังสือพิมพ์เท่านั้น มีพื้นที่ในการนำเสนอประมาณครึ่งหน้า 4 สี ของทุกวันที่มีการนำเสนอ

และวัตถุประสงค์หลักของการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตร ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งทางหัวหน้าชาวเกษตรกรได้แบ่งได้ ดังนี้

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในด้านเทคโนโลยี เครื่องไม้เครื่องมือทางการเกษตรมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการยกระดับความรู้ของเกษตรกรอีกด้วย
 2. เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบถึงข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงการเกษตร ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้รับทราบข่าวสารและกิจกรรมที่ดีๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นไปแล้ว
 3. เพื่อเป็นศูนย์รวมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านการเกษตรของเกษตรกรจากทั่วทุกภาค และยังเป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรได้แสดงความสามารถที่แท้จริงของตนเองออกมา
- (ปัญญา เจริญวงศ์ , หัวหน้าชาวเกษตรกร)

ส่วนหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ด้วยความที่หนังสือพิมพ์ฉบับนี้จะมีจุดเด่นในด้านการนำเสนอเนื้อหาและเจาะลึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น จึงทำให้หน้าชาวเกษตรกรจึงเน้นนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในแบบที่หลากหลาย โดยจะเน้นเป็นข่าวสืบ ข่าวเจาะลึก เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ อย่างเจาะลึกและเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้อ่านทุกคน ส่วนใหญ่มักจะหยิบเรื่องราวบางอย่างที่ไม่เป็นข่าวมาทำให้สามารถเป็นข่าวได้ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ใหม่ ๆ มากยิ่งขึ้น โดยชาวเกษตรกรของหนังสือพิมพ์คมชัดลึกนั้นจะมีพื้นที่ในการนำเสนอทุกวันตลอดสัปดาห์ และมีพื้นที่ในการนำเสนอเต็มหน้า โดยมีหน้าประจำคือหน้าที่ 12 ของหนังสือพิมพ์

และวัตถุประสงค์หลักของการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตร ของหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ซึ่งทางบรรณาธิการชาวเกษตรกร ได้อธิบายรายละเอียด ดังนี้

1. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม รายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวทางด้านการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ ได้ครบถ้วนและถูกต้อง
2. เพื่อเป็นคลังความรู้ทางการเกษตร ทั้งในด้านเทคโนโลยี ด้านการบำรุงรักษา เพื่อให้เกษตรกรที่อ่านได้รับความรู้ และนำความรู้เหล่านั้นไปถ่ายทอดหรือพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ดียิ่งขึ้น

3. เพื่อเผยแพร่อาชีพเกษตรกรให้ผู้ที่สนใจได้รับทราบแนวทางการปฏิบัติอาชีพนี้อย่างแท้จริง และยังเป็น การยกย่องอาชีพเกษตรกรอีกด้วย เนื่องจากบ้านเราเป็นเมืองเกษตรกรรม ถ้าไม่มีการเกษตร เราทุกคนก็ต้องลำบาก

4. เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการสื่อสารให้กับเกษตรกรทุกคน

(ดลมนัส กาเจ , บรรณาธิการข่าวเกษตร)

ผลการวิจัย

4.1 แนวทางการคัดเลือกข่าวและแหล่งข่าวทางการเกษตร

4.1.1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

จากนโยบายข่าวหน้าเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ที่จะเสนอข่าวเกษตรใน 3 ประเด็น ได้แก่ เิงนโยบายของรัฐ ด้านราคาสินค้าเกษตรและข่าวเกษตรการศึกษาดูงาน ทำให้ทางข่าวหน้าเกษตร มีแนวทางในการคัดเลือกข่าวโดยทางหน้าเกษตรจะเป็นผู้กำหนดเอง ซึ่งในการกำหนดเองนั้นทางโต๊ะข่าวก็จะพิจารณาจาก (1) ข่าวสารนั้นต้องเป็นที่อยู่ในความสนใจของเกษตรกรและผู้บริโภค (2) ข่าวสารเหล่านั้นจะต้องให้ประโยชน์ที่แท้จริงต่อเกษตรกร แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการนำเสนอให้ครบทุกด้าน บางครั้งแนวทางอาจจะถูกจำกัดไปบ้าง แต่ก็ยังถือว่าให้อิสระทางความคิดต่อนักข่าวมากเช่นกัน

ในด้านแหล่งข่าวนั้น ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐก็แบ่งลักษณะของแหล่งข่าวเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ แหล่งข่าวที่ต้องออกไปแสวงหาข้อมูลเอง และแหล่งข่าวเสนอข่าวมาให้

โดยลักษณะแรก คือ แหล่งข่าวที่ออกไปแสวงหาข่าวเองนั้น จะเป็นในแบบการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์ ซึ่งบุคคลนี้จะต้องสามารถอธิบายรายละเอียดเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง เพราะการสัมภาษณ์นั้นถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของผู้สื่อข่าวในการหาข่าว ซึ่งในการสัมภาษณ์นั้นอาจจะสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลหรือเป็นการสัมภาษณ์ในที่ประชุมแถลงข่าวหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสารกันเองของผู้สื่อข่าวก็ได้ และอีกแหล่งข่าวที่ต้องหาเองนั้นจะอยู่ในลักษณะของแหล่งข่าวที่เป็นเอกสาร ซึ่งบางครั้งเราอาจจะได้ข้อมูลมาจากการไปสัมภาษณ์บุคคลมาแล้ว แต่ข่าวบางข่าวก็จำเป็นที่จะต้องมีการหาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยหรือรายงานต่างๆ เพื่อมาสนับสนุนให้ข่าวที่จะนำเสนอมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ลักษณะที่สอง คือ แหล่งข่าวที่นำเสนอข่าวมาให้ แหล่งข่าวลักษณะนี้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข่าวในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ข่าวของกระทรวงเกษตรฯ ที่ออกมาเตือนเรื่องของภัยแล้ง หรือหน่วยงานจะมีการจัดอบรมฟรี เป็นต้น

4.1.2 หนังสือพิมพ์คมชัดลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึก จะนำเสนอข่าวสารด้านเกษตรในแบบที่หลากหลายและเน้น เป็นข่าวสืบ ข่าวเจาะลึกนั้น ทำให้แนวทางในการคัดเลือกข่าวแต่ละข่าวนั้น ทางผู้สื่อข่าวจะเป็นคน กำหนดเองว่าอยากจะทำอะไรให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งมีหลักเกณฑ์คือ (1) ข่าวที่นำมาเสนอนั้น จะต้องเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ และยังไม่เคยมีใครนำมาเสนอมาก่อน (2) ข่าวสารนั้นต้องเป็นที่อยู่ใน ความสนใจของเกษตรกรและผู้บริโภค (3) ข่าวสารเหล่านั้นจะต้องให้ประโยชน์ที่แท้จริงต่อเกษตรกร เช่น ถ้าในขณะนั้นผู้สื่อข่าวมีความสนใจในเรื่องของการปลูกมะนาวนอกฤดู ทั้ง ๆ ที่ช่วงเวลานั้นมะนาว ก็ไม่ได้ขาดแคลน แต่ด้วยความที่ผู้สื่อข่าวรายนั้นมองว่าการปลูกมะนาวนอกฤดูอาจจะช่วยให้ เกษตรกรผู้เพาะปลูกมีแนวทางในการเพิ่มผลผลิตให้แก่ผู้บริโภค และในขณะเดียวกันก็ทำให้ผู้บริโภค ไม่ต้องเสียเงินซื้อมะนาวที่มีราคาแพงมากเกินไป จึงทำให้ผู้สื่อข่าวเหล่านั้นตั้งเป้าหมายของการนำเสนอ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์ และจากนั้นผู้สื่อข่าวก็จะออกไปแสวงหาข่าวและนำมาเสนอในที่สุด เป็นต้น และแนวทางในการคัดเลือกข่าวนั้นอีกช่องทางหนึ่งก็จะได้มาจากความเห็นของผู้อ่านทุกคน ที่ ทางหนังสือพิมพ์ได้ไปทำการสำรวจว่าผู้อ่านต้องการให้นำเสนอเนื้อหาข่าวสารแบบใด

แหล่งข่าวที่ได้มานั้น ทางโต๊ะข่าวเกษตรได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ แหล่งข่าวที่ออกไป แสวงหาเองกับแหล่งข่าวที่ส่งข่าวมาให้

โดยลักษณะแรก คือ แหล่งข่าวที่ออกไปแสวงหาเองนั้นจะเป็นในลักษณะที่เป็นบุคคลที่อยู่ใน เหตุการณ์ ซึ่งบุคคลนี้จะต้องสามารถอธิบายรายละเอียดเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง โดยการออกไปแสวงหาข้อมูลนั้นจะเป็นการขอสัมภาษณ์ เพราะการสัมภาษณ์นั้นถือเป็นเครื่องมือที่ สำคัญที่สุดของผู้สื่อข่าวในการหาข่าว ซึ่งในการสัมภาษณ์นั้นอาจจะสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลหรือเป็น การสัมภาษณ์ในที่ประชุมแถลงข่าวก็ได้ และอีกแหล่งข่าวที่ต้องหาเองนั้นจะอยู่ในลักษณะของ แหล่งข่าวที่เป็นเอกสาร ซึ่งบางครั้งเราจะได้ข้อมูลมาจากการไปสัมภาษณ์บุคคลมาแล้ว แต่ข่าวบาง ข่าวก็จำเป็นที่จะต้องมีการหาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยหรือรายงานต่างๆ เพื่อมาสนับสนุนให้ข่าวที่จะ นำเสนอมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

และลักษณะที่สอง คือ แหล่งข่าวที่ส่งข่าวมาให้ โดยแหล่งข่าวประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นใน ลักษณะของข่าวแจก จากกระทรวง กรม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในด้านการเกษตร เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์นโยบายหรือกิจกรรมของที่นั้น ๆ ให้ผู้อ่านได้ทราบข่าวคราวและความ เคลื่อนไหวในวงการเกษตร เช่น กรมประมง จะจัดอบรมเรื่องการเพาะเลี้ยงปลานิลในกระชัง ให้กับ เกษตรกรในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ได้รับทราบตั้งแต่วิธีการเพาะพันธุ์จนกระทั่งนำออกขายสู่ ตลาด โดยจะจัดอบรมในวันที่ 1 – 3 กุมภาพันธ์ 2553 ณ ที่ทำการเกษตรจังหวัด เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ ในเรื่องของแหล่งข่าวนั้น เราจะดูก่อนว่าแหล่งข่าวแห่งนั้นต้องการสื่ออะไรกับเราบ้าง เช่น นาย ก. เชิญให้เราไปทำข่าวเรื่องการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านแปรรูปองุ่น เราก็จะต้องทำการพิจารณาก่อนว่า การที่เค้าเชิญเราไปนั้น เค้าต้องการโปรโมทตัวเอง หรือว่าต้องการให้ความรู้กับเกษตรกรจริง ๆ ”

ดลมนัด กาเจ , สัมภาษณ์ (4 พฤษภาคม 2553)

“ แหล่งข่าวที่ดีจะต้องรู้จัก รู้จริงในเรื่องนั้น ๆ ไม่ใช่รู้ถูกบ้าง ผิดบ้าง เพราะถ้าเราไปเจอแหล่งข่าวที่ไม่ดี ก็จะทำให้ข้อมูลที่ได้มามีความบิดเบือนจากความจริง ”

สุรัตน์ อัดตะ , สัมภาษณ์ (4 พฤษภาคม 2553)

4.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตร

4.2.1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้นจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรเพียงแค่ 5 วันต่อสัปดาห์ คือวันจันทร์ – วันศุกร์ โดยในการนำเสนอจะมีการรายงานในลักษณะที่เป็นข่าวใหญ่ ข่าวย่อย คอลัมน์ประเภทต่าง ๆ และบทความ ส่วนของเนื้อหาข่าวสารด้านการเกษตรที่ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอบนหน้าหนังสือพิมพ์ ก็จะประกอบไปด้วย เนื้อหาด้านพืช เนื้อหาด้านปศุสัตว์ เนื้อหาด้านประมง เนื้อหาด้านการจัดการ การรวมกลุ่ม การสนับสนุนอาชีพเกษตร เนื้อหาด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เนื้อหาด้านการเกษตรแบบผสมผสาน เนื้อหาด้านป่าไม้และเนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรอีกเล็กน้อย ทางผู้วิจัยสามารถจำแนกรายละเอียดการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรอบสัปดาห์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ดังนี้

- วันจันทร์ จะนำเสนอในรูปแบบของบทความเชิงวิชาการ โดยจะนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรโดยตรง งานวิจัยเหล่านี้อาจจะมาจากนักวิชาการหรือบุคคลในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีความรู้เรื่องทางการเกษตรเป็นอย่างดี เพื่อให้เกษตรกรและผู้อ่านได้รับความรู้ที่เป็นความก้าวหน้าเกี่ยวกับทางการเกษตรมากยิ่งขึ้น ลักษณะการเขียนหรือนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของบทความเชิงวิชาการนั้นอาจจะมีคำศัพท์ที่ยากต่อการเข้าใจ ทางผู้สื่อข่าวจะต้องพยายามอธิบายคำศัพท์เหล่านั้นให้ง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อให้ผู้อ่านจะได้รับความรู้และความเข้าใจอย่างแท้จริง

นอกจากบทความเชิงวิชาการที่เป็นเนื้อหาหลักของหน้าเกษตรในวันจันทร์แล้ว ก็ยังมีคอลัมน์ “เกษตรกรบนแผ่นกระดาษ” ซึ่งคอลัมน์นี้จะปรากฏอยู่ในข่าวหน้าเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทุกวัน คอลัมน์นี้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับด้านพืช ซึ่งจะนำเสนอในรูปแบบของคอลัมน์บทความ ลักษณะการเขียนนั้นจะมุ่งให้ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นพืชเศรษฐกิจ ไม้ดอก ไม้ประดับ ฯลฯ

และสุดท้ายที่จะขาดไม่ได้เลย ก็ต้องเป็นคอลัมน์ “หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน” ซึ่งคอลัมน์นี้จะเป็นในลักษณะคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว กล่าวคือ ผู้เขียนจะทำหน้าที่เขียนข่าวทางด้านการเกษตรที่กำลังเกิดขึ้น และเป็นที่น่าสนใจของผู้อ่าน ณ ปัจจุบัน โดยจะอธิบายความเป็นมาพร้อมทั้งวิเคราะห์และวิจารณ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวตั้งแต่เริ่มจนจบ รวมถึงการคาดการณ์ในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นด้วย

- **วันอังคาร** จะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรที่หลากหลาย มีทั้งทางด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านสังคมการเกษตรด้วย ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะทางหน้าข่าวเกษตร อยากให้เกษตรกรและผู้อ่านทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายและครบถ้วน

เริ่มจากคอลัมน์ “หลายชีวิต” คอลัมน์นี้จะนำเสนอเนื้อหาทางด้านสัตว์เพียงอย่างเดียว ทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำทุกชนิดที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับกรเกษตรหรือไม่ก็ได้ ซึ่งมีลักษณะการเขียนในรูปแบบของคอลัมน์บทความรายงาน คือ เป็นการเขียนหรือนำเสนอที่ผู้สื่อข่าวต้องการขยายรายละเอียดในเรื่องราวที่เป็นข่าว โดยข้อมูลที่นำมาเขียนนั้นจะต้องไปทำการค้นคว้าข้อเท็จจริงจากผู้ที่กำลังศึกษาหรือวิจัยในเรื่องราวนั้น ๆ เพื่อให้สิ่งที่นำเสนอมีความเป็นจริงมากที่สุด

นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์ “เกษตรกรบนแผ่นดินกระดาษ” และ คอลัมน์ “หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน” ที่เป็นคอลัมน์ประจำที่นำเสนอในหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตั้งแต่วันจันทร์ – วันศุกร์

คอลัมน์ต่อไปที่ปรากฏในหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐวันอังคารที่เป็นสีสันที่สุดก็น่าจะเป็น “กระซิบข่าวเกษตร” คอลัมน์นี้จะเขียนนำเสนอในรูปแบบคอลัมน์ซุบซิบเชิงข่าว กล่าวคือ กระซิบข่าวเกษตรนี้ จะมีลักษณะการรายงานที่เป็นในรูปแบบข่าวย่อย คือ ใครทำอะไร ยังไง ที่ไหน และเมื่อไหร่ แต่ทั้งนี้ก็ยังมีกรเขียนแบบซุบซิบนินทาบุคคลรวมทั้งเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแวดวงการเกษตรอีกด้วย ดังตัวอย่างเช่น

“นายอรรด อินทลักษณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า ระหว่างวันที่ 5-8 พฤษภาคม 2553 กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดผลไม้ไทยในตลาดอาเซียนภายใต้ชื่องาน “Made in Thailand Outlet 2010” ณ ศูนย์แสดงสินค้า Hanoi Friendship Cultural Palace กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลไม้สดของไทย เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด มะม่วง กล้วยไข่ สละ มะพร้าวอ่อน และอื่นๆ ปริมาณกว่า 7 - 8 ตัน เป็นการขยายการตลาดให้กับสินค้าเกษตรไทย”

ไทยรัฐ, กระซิบข่าวเกษตร : 4 พฤษภาคม 2553. น.7

- วันพุธ จะนำเสนอในรูปแบบสารคดีที่เป็นประวัติและผลงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จมานำเสนอ เพื่อให้เรื่องราวของเกษตรกรเหล่านี้เป็นครูสอนเกษตรกรรายอื่นๆ โดยผู้สื่อข่าวจะสื่อสารออกมาในรูปแบบบทความ

และก็ยังมียอดคอล์มน์ประจำวันอย่าง "เกษตรกรบนแผ่นดินกระดาษ" และ "หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน" ที่จะคอยช่วยให้เนื้อหาในหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้นสมบูรณ์และครบถ้วนในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และยังเสริมด้วยข่าวย่อย เพื่อให้เนื้อหาหลากหลาย ครบถ้วน

" ตัวอย่างเช่น เกษตรกรรายหนึ่งทำการเกษตรมาแล้ว 3 - 4 ปีแล้วเกิดความล้มเหลวเนื่องจากอาจจะทำผิดขั้นตอน ผิดรูปแบบ ถ้าเราเอาเรื่องราวเหล่านี้มานำเสนอให้เกษตรกรรายอื่นได้รับรู้ จะทำให้เกษตรกรเหล่านั้นไม่ต้องเสียเวลาไปทำในแบบที่ผิด หรือความผิดพลาดเหล่านี้อาจจะเรียนให้เกษตรกรรายอื่นนำไปต่อยอดจากเดิมได้ "

ปัญญา เจริญวงศ์ , สัมภาษณ์ (10 พฤษภาคม 2553)

- วันพฤหัสบดี ในหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะนำเสนอเนื้อหาสาระในทางการเกษตรในรูปแบบของข่าว ทั้งข่าวใหญ่และข่าวย่อย เพื่อให้เกษตรกรและผู้อ่านได้ทราบความเคลื่อนไหวในแวดวงการเกษตรของบ้านเรา

นอกจากเนื้อหาข่าวที่เข้มข้นแล้ว ในวันนี้ก็ยังมีคอลัมน์เล็กๆ ที่เป็นแบบเกร็ดความรู้คู่แม่บ้านเพิ่มมาอีก "สามสาวเข้าตลาดเกษตร" คอลัมน์นี้จะนำเสนอในรูปแบบที่เป็นคอลัมน์แนะนำวิถีเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการแนะนำวิถีในการเลือกซื้อผลผลิตทางการเกษตร เช่น ถ้าจะไปซื้อเนื้อหมูมาทำอาหาร เราจะมีวิธีดูอย่างไรถึงจะรู้ว่าเนื้อหมูร้านนี้ปลอดภัย ไม่มีสารเร่งเนื้อแดง เป็นต้น

และก็ยังมียอดคอล์มน์ประจำวันอย่าง "เกษตรกรบนแผ่นดินกระดาษ" และ "หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน" ที่จะคอยช่วยให้เนื้อหาในหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้นสมบูรณ์และครบถ้วนในเนื้อหามากยิ่งขึ้น

- วันศุกร์ จะนำเสนอเนื้อหาในเรื่องการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าในครัวเรือน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรรายอื่น ๆ สามารถนำผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่มาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ลักษณะการเขียนนั้น จะเป็นในรูปแบบของบทความ ซึ่งเป็นบทความอธิบาย คือจะอธิบายรายละเอียดของขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติตามได้ และก็ยังมียอดคอล์มน์ประจำวันอย่าง "เกษตรกรบนแผ่นดินกระดาษ" และ "หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน" ที่จะคอยช่วยให้เนื้อหาในหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้นสมบูรณ์และครบถ้วนในเนื้อหามากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วันเสาร์ ไม่มีการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตร
- วันอาทิตย์ ไม่มีการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

วัน	รูปแบบการนำเสนอ		
	ข่าว	บทความ	คอลัมน์
จันทร์	2	1	2
อังคาร	-	-	4
พุธ	1	1	2
พฤหัสบดี	3	-	3
ศุกร์	1	1	2
เสาร์	-	-	-
อาทิตย์	-	-	-

4.2.2 หนังสือพิมพ์คมชัดลึก

ทางหนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรทั้ง 7 วัน ซึ่งในแต่ละวันจะมีเนื้อหาและรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป โดยจะมีการรายงานในลักษณะที่เป็นข่าวใหญ่ ข่าวย่อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คอลัมน์ประเภทต่าง ๆ บทความวิเคราะห์ บทความวิจารณ์และบทความ ความ ส่วนของเนื้อหาข่าวสารด้านการเกษตรที่ทางหนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะประกอบไปด้วย เนื้อหาด้านพืช เนื้อหาด้านปศุสัตว์ เนื้อหาด้านประมง เนื้อหาด้านการจัดการ การรวมกลุ่ม การสนับสนุนอาชีพเกษตร เนื้อหาด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เนื้อหาด้านการเกษตรแบบผสมผสาน เนื้อหาด้านป่าไม้และเนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตรอีกเล็กน้อย ด้วยนโยบายของหนังสือพิมพ์คมชัดลึกที่เน้นเจาะข่าว จึงทำให้ข่าวสารด้านการเกษตรที่น่าเสนอนั้นจะเน้นเป็นข่าวเจาะลึก ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลในแบบที่แตกต่างจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ทางผู้วิจัยสามารถจำแนกรายละเอียดการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรอบ สัปดาห์ของหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ได้ดังนี้

- วันจันทร์ ทางหนังสือพิมพ์จะเปิดสัปดาห์ด้วย "เกษตรยุคใหม่" ซึ่งเป็นบทความที่เขียนโดย นักวิชาการที่มีความรู้ทางด้านกรวิจัยโดยตรง นั่นคือ รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ บทความนี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับด้านพืช ทั้งพืชสมุนไพรและพืชเศรษฐกิจ ที่มีผ่านการทำวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ มาแล้ว นำเสนอ เพื่อให้เกษตรกรและผู้อ่านได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์จากพืชเหล่านั้น ลักษณะการเขียนจะเป็นในรูปแบบบทความเชิงวิชาการ คือ จะนำนำผลการวิจัยทางวิชาการใหม่ ๆ มานำเสนอให้ประชาชน รับทราบ ทั้งนี้บทความประเภทนี้อาจจะมีคำศัพท์ที่ยากต่อการเข้าใจ ผู้เขียนก็ต้องพยายามเขียนให้คนอ่านเข้าใจง่ายที่สุด

นอกจากนี้ก็ยังมีส่วนข่าวย่อย "รอบรั้วเกษตร" และ "เสาะรั้วเกษตร" ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้จะนำเสนอในแบบของข่าวย่อย คือ รายงานข่าวความเคลื่อนไหวในวงการเกษตรให้เกษตรกรและผู้อ่านทุกคนทราบ และยังมีคอลัมน์ "ไม้ดีมีประโยชน์" ซึ่งจะเขียนในเชิงให้ความรู้เกี่ยวกับพืชทุกชนิด ผู้เขียนจะเน้นเนื้อหาไม่มากนักแต่ได้ใจความที่สำคัญ

สุดท้ายที่มีมาเพิ่มใหม่ในหน้าข่าวเกษตรของวันจันทร์ คือ รายงานพิเศษ โดยจะเน้นเรื่องราวที่เป็นกระแสที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น เรื่องราคาข้าวตกต่ำ เรื่องของภัยแล้ง เป็นต้น ซึ่งรายงานพิเศษนี้จะนำเสนอในรูปแบบของบทความวิเคราะห์ กล่าวคือ ผู้เขียนจะทำการวิเคราะห์ตั้งแต่ต้นตอของ ปัญหา ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้กับเกษตรกร

ตัวอย่างของข่าวย่อย รอบรั้วเกษตร เป็นดังนี้

“ สุราษฎร์ธานี-นายประชา เตรีตัน ผวจ.สุราษฎร์ธานี เปิดเผยว่า จากการที่ตัวแทนกลุ่มเครือข่ายปฏิรูปที่ดิน จ.สุราษฎร์ธานี ได้ชุมนุมพร้อมกับยื่นหนังสือเพื่อให้เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ประชาชนที่มีฐานะยากจนและประสบความเดือดร้อนในเรื่องที่ดินทำกินนั้น จังหวัดพร้อมที่จะดำเนินการตามข้อเรียกร้อง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีภูมิสำเนาใน

จังหวัดมีสิทธิเข้าไปทำกิน และจะยึดหลักการบริหารจัดการใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินที่มีจำนวนจำกัด พร้อมนำพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางดำเนินการ "

คมชัดลึก. รอบรู้เกษตร : 26 เมษายน 2553. น.12

- วันอังคาร จะมีการนำเสนอเรื่องราวของการทำมาหากิน การประกอบวิชาชีพทางการเกษตร ให้ผู้อ่านรับทราบข้อมูลการทำเกษตรจากชีวิตจริงของเกษตรกรรายอื่น เพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการเกษตรและเป็นกำลังใจให้กับผู้ที่เคยผิดหวัง ล้มเหลว โดย“เส้นทางทำมาหากิน” นั้นจะถูกผู้เขียน นำเสนอในรูปแบบของบทความ จัดอยู่ในประเภทของบทความบรรยาย กล่าวคือ เรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดมาจากผู้ให้สัมภาษณ์นั้น เป็นวิธีการและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อผู้ที่คิดอยากจะลงมือปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ

นอกจากนี้ยังมีสื่อบทสัมภาษณ์ " รอบรู้เกษตร " ซึ่งจะนำเสนอในรูปแบบของข่าวย่อ คือ รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการเกษตรให้เกษตรกรและผู้อ่านทุกคนทราบ และยังและยังมีคอลัมน์ "ไม้ดีมีประโยชน์" ซึ่งจะเขียนในเชิงคอลัมน์ให้ความรู้เกี่ยวกับพืชทุกชนิด ผู้เขียนจะเน้นเนื้อหาไม่มากนักแต่ได้ใจความที่สำคัญ

ตัวอย่างบทความจากคอลัมน์ เส้นทางทำมาหากิน เป็นดังนี้

" ฟาร์มเพาะเห็ดราชพฤกษ์ของคุณเพลิน กลิ่นนาค อยู่ที่ ต.โคกกระเทียม อ.เมือง จ.ลพบุรี ที่ว่าน่าสนใจก็คือว่าคุณเพลินนั้นแต่เดิมแกมีอาชีพรับจ้างทั่วไป เป็นคนงานก่อสร้าง มีรายได้ไม่มากนัก แต่ต้องทำงานหนัก งานที่ทำเหนื่อยมาก เพราะต้องทำตลอดทั้งวัน จึงมีความคิดที่จะเลิกเป็นลูกจ้าง อยากจะมีอาชีพเป็นของตัวเอง จึงมองดูแล้วว่าอาชีพเพาะเห็ดน่าจะดี เพราะไม่เหนื่อย ให้ผลผลิตเร็ว แล้วก็ขายง่าย ได้ราคาดี จึงลงมือไปอบรมการเพาะเห็ดภูฎาน เห็ดโคนญี่ปุ่นและเห็ดฟางที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขนในช่วงสั้นๆ แล้วจึงนำวิชาความรู้ที่ได้มาทดลองทำ เริ่มจากสร้างโรงเรือนเพาะเห็ดในที่ดินของตนเองที่มีเพียง 2 งานเศษ โดยมีภรรยาคอยช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิด คือทุกอย่างทำเองหมด ทั้งทำโรงเรือนเอง ทำก้อนเชื้อและเก็บดอกแล้วก็ขายเอง"

คมชัดลึก. เส้นทางทำมาหากิน : 18 พฤษภาคม 2553. น.12

- วันพุธ จะประกอบด้วยคอลัมน์ " เกษตรกรคนเก่ง " และ " รู้ไป เล่ามา " ซึ่งทั้งสองคอลัมน์นี้ถือได้ว่าเป็นเนื้อหาหลักของหน้าข่าวเกษตรในวันนี้ โดยเกษตรกรคนเก่ง จะเขียนออกมาในรูปแบบของบทความเชิงสัมภาษณ์ โดยจะนำเสนอเรื่องราวของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร จะบอกประวัติย่อ ๆ และรายละเอียดของการทำงาน เช่น อาจจะเป็นเรื่องราวของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรดีเด่น หรือเป็นเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เกษตรกรรายอื่นเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมและอาจหันมาปฏิบัติตามแนวทางที่ได้นำเสนอ

ส่วนของคอลัมน์ ไร่ไป เล่ามา จะนำเสนอในแบบของคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ กำลังอยู่ในกระแส และทางผู้เขียนได้ไปรับรู้ รับทราบมาจากผู้ที่มีความรู้ในเรื่องการเกษตร มาเล่าให้ ผู้อ่านทุกคนได้รับรู้ โดยจะบรรยายในเชิงพรรณนาเล่าเรื่อง เหมือนเป็นการเล่าสู่กันฟัง และมีการ วิเคราะห์ไปในตัวด้วย

นอกจากคอลัมน์หลักทั้งสองที่กล่าวไปแล้วนั้น ก็ยังมีข่าวย่อย " รอบรู้เกษตร " ซึ่งจะนำเสนอ ในแบบของข่าวย่อย คือ รายงานข่าวความเคลื่อนไหวในวงการเกษตรให้เกษตรกรและผู้อ่านทุก คนทราบ และยังต้องมีคอลัมน์ "ไม่มีมีประโยชน์" ซึ่งจะเขียนในเชิงให้ความรู้เกี่ยวกับพืชทุกชนิด ผู้เขียนจะเน้นเนื้อหาไม่มากนักแต่ได้ใจความที่สำคัญ

" ช่วงนี้มีเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเยอะ อาจจะเอาประเด็นนี้ไปปรึกษานักวิชาการ แล้วก็ ให้นักวิชาการทำนั่นเสนอแนวทางการป้องกันหรือการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือเรื่องราว นั้นอาจจะเป็นเรื่องราวของตัวเองเกษตรกรเอง เช่น ไปโดนหลอกให้ซื้อปุ๋ยปลอมหรือหลอกให้ ซื้อยาฆ่าแมลงที่ราคาสูงเกินความเป็นจริง เป็นต้น เราก็จะเอาเรื่องราวเหล่านี้มาบอกต่ออีกที แต่ทั้งนี้ก่อนที่เราจะนำเรื่องมาเขียนนั้น เราต้องตรวจสอบให้แน่ใจเสียก่อนว่ามันเป็นเรื่อง จริง และมีแหล่งที่มาที่แน่นอน "

ดลมนัส กาเจ, สัมภาษณ์ (4 พฤษภาคม 2553)

ตัวอย่างของคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว จากคอลัมน์ ไร่ไป เล่ามา เป็นดังนี้

" ล่าสุดมิจอกหูหนูยักษ์ ซึ่งเป็นเฟิร์นน้ำที่ลอยบนผิวน้ำอย่างอิสระ ไม่ยึดเกาะกับดิน ลำต้นทอดยาวอยู่ใต้ผิวน้ำเล็กน้อย แต่อยู่เหนือผิวน้ำ ลักษณะใบสีเขียวรูปไข่ยาว เล็กน้อย ใบด้านบนมีขนแข็งสีขาว แต่ละเส้นแยกออกเป็น 4 เส้น พืชชนิดนี้ ดร.ศิริพร ซึ่ง สนธิพร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยวัชพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรม วิชาการเกษตร บอกให้ทราบโทษของจอกหูหนูยักษ์ร้ายแรงกว่าผักตบชวา เนื่องจาก จอกหูหนูยักษ์เมื่อขึ้นปกคลุมเต็มผิวน้ำแล้วจะทำให้แสงแดดส่องไม่ถึงด้านล่าง ใต้น้ำที่อยู่ใต้ ผิวน้ำจะตาย เพราะออกซิเจน เมื่อเศษซากพืชทับถมกันหนาขึ้นจะทำให้น้ำเน่าเสีย ทำให้ปลา และสัตว์น้ำ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ขาดออกซิเจนและตายในที่สุด "

คมชัดลึก, ไร่ไป เล่ามา : 21 เมษายน 2553. น.12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วันพฤหัสบดี จะมีคอลัมน์ “ นักเอา เบาสู้ ” โดยจะนำเสนอในแบบบทความสัมภาษณ์ เรื่องราวของบุคคลทางภาคการเกษตรที่เริ่มต้นชีวิตตัวเองจากศูนย์ จนกลายมาเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีหน้ามีตาในแวดวงการเกษตร ว่าบุคคลเหล่านั้นมีแนวทางปฏิบัติหรือกลยุทธ์อะไร ที่ทำให้เค้าประสบความสำเร็จ

นอกจากคอลัมน์หลักทั้งสองที่กล่าวไปแล้วนั้น ก็ยังมีข่าวย่อย “ รอบรู้เกษตร ” ซึ่งจะนำเสนอในแบบของข่าวย่อย คือ รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการเกษตรให้เกษตรกรและผู้อ่านทุกคนทราบ และยังและยังมีคอลัมน์ “ ไม้ดีมีประโยชน์ ” ซึ่งจะเขียนในเชิงให้ความรู้เกี่ยวกับพืชทุกชนิด ผู้เขียนจะเน้นเนื้อหาไม่มากนักแต่ได้ใจความที่สำคัญ

- วันศุกร์ เนื้อหาส่วนใหญ่จะนำเสนอในส่วนของข่าว ทั้งข่าวใหญ่และข่าวย่อย นอกเหนือจากข่าวแล้ว ก็ยังมีคอลัมน์ “ ไม้ดีมีประโยชน์ ” ซึ่งจะเขียนในเชิงให้ความรู้เกี่ยวกับพืชทุกชนิด ผู้เขียนจะเน้นเนื้อหาไม่มากนักแต่ได้ใจความที่สำคัญ

แต่ที่ถือได้ว่าเป็นไฮไลท์ของหน้าเกษตรวันศุกร์ซึ่งจะมีเก็จอาจารย์ทางด้านกล้วยไม้ คือ อาจารย์ระพี สาคริก มาถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้อย่างเต็มที่ เพราะกล้วยไม้จัดได้ว่าเป็นพืชที่สร้างรายได้หลักให้กับประเทศ โดยรูปแบบการเขียนนำเสนอของ “ ชีวิตกับกล้วยไม้ ” นั้นบทความเชิงสารคดีที่มีเนื้อหาไม่ยาวจนเกินไป ให้ความเพลิดเพลินเกี่ยวกับเรื่องราวของกล้วยไม้ และเนื้อหานั้นเป็นความรู้ที่มีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจอย่างมาก

ตัวอย่างบทความเชิงสารคดี จากคอลัมน์ ชีวิตกับกล้วยไม้ เป็นดังนี้

“สำหรับรายการที่พูดถึงชีวิตกับกล้วยไม้ น่าจะมีประโยชน์สำหรับผู้สนใจ เพราะเหตุว่าเมื่อสนใจกล้วยไม้แล้วถ้าจะลงมือปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เป็นอาชีพก็ดี หรือจะทำงานอดิเรกที่สุดแล้วแต่ หากไม่รู้ว่าวงการกล้วยไม้ไทยนั้นมันมีประวัติความเป็นมาอย่างไร ในที่สุดเราก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งทำให้วงการกล้วยไม้ไปไม่รอด ดังนั้น แม้ปัจจุบันเราจะพบความจริงว่าวงการกล้วยไม้ของไทยนั้นได้ดั่งกระฉ่อนไปทั่วโลก เช่นเดียวกัน หากถ้าเราไม่ประมาทก็ไม่ควรจะลืมสิ่งที่ผ่านพ้นมาในอดีต ไม่ว่าเวลาที่ผ่านมายาวนานสักแค่ไหน เราควรมองย้อนกลับไปคิดถึงที่มาที่ไปด้วยหัวใจที่เป็นธรรมและบริสุทธิ์ด้วยเช่นกัน ”

คมชัดลึก. ชีวิตกับกล้วยไม้ : 23 เมษายน 2553. น.12

- วันเสาร์ ในวันนี้จะมีการนำเสนอ “ พอแล้วรวย ” โดยมีแนวทางเน้นให้ยึดปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง เพื่อเป็นการเตือนสติไม่ให้เกิดความละโมภโลกมากจนเป็นหนทางสู่ความสูญเสีย โดยคอลัมน์นี้จะ มี อาจารย์ยักษ์ มหาลัยคอกหมู เป็นผู้เขียน ซึ่งจะนำเสนอเรื่องราวใน

รูปแบบบทความเชิงวิเคราะห์และบทวิจารณ์ เพื่อให้ผู้อ่านได้ติดตามเนื้อหาเหล่านั้นด้วย นอกจากนี้ก็ยังมีสฎีปข่าวย่อย " รอบรั้วเกษตร " และ " เลาะรั้วเกษตร " ซึ่งทั้ง 2 สฎีปนี้จะนำเสนอในแบบของข่าวย่อย คือ รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการเกษตรให้เกษตรกรและผู้อ่านทุกคนทราบ และยังมีคอลัมน์ "ไม่ตีมีประโยชน์" ซึ่งจะเขียนในเชิงให้ความรู้เกี่ยวกับพืชทุกชนิด ผู้เขียนจะเน้นเนื้อหาไม่มากนักแต่ได้ใจความที่สำคัญ

- วันอาทิตย์ ในวันนี้จะเป็นเพียงวันเดียวในสัปดาห์ที่มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสัตว์ทุกชนิดของสัตว์ โดยจะให้มี 2 คอลัมน์ โดย " คนรักหมา " จะเป็นการเล่าสู่กันฟังของคนที่รักสุนัข ออกมาเล่าถึงเจ้าตูบที่ตนเองได้เลี้ยงไว้ และอีกคอลัมน์คือ " พิชิตปัญหาสัตว์เลี้ยง " เนื้อหาวันนี้จะเป็นเรื่องราวของปัญหาที่เกิดขึ้นสัตว์เลี้ยงทุกประเภท เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา ซึ่งทั้ง 2 คอลัมน์นี้จะนำเสนอในรูปแบบของ คอลัมน์แนะนำวิธี

นอกจากจะมีเรื่องราวของเหล่าสัตว์น้อยใหญ่ทั้งหลาย ทางหน้าเกษตรยังมี " ท่องโลกเกษตร " ที่จะนำเสนอเนื้อหาในด้านการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ ซึ่งจะเขียนออกมาในรูปแบบของบทความสารคดีท่องเที่ยว ที่จะนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ โดยจะบอกรายละเอียดเรื่องสถานที่ เรื่องการเดินทาง ฯลฯ การเขียนประเภทนี้จะทำให้อ่านเกิดความความเพลิดเพลิน และมีความรู้สึกเหมือนว่าได้ไปท่องเที่ยวมาจริง ๆ คอลัมน์ท่องเที่ยวเกษตรนั้น มีขึ้นมาเพื่อแนะนำและพาผู้อ่านทุกคนไปเที่ยวในสถานที่ที่น่าสนใจ ที่สำคัญ เราอยากให้อ่านแล้วรู้สึกสบายใจ ได้รับความผ่อนคลาย สมกับเป็นวันหยุดหรือวันครอบครัว เพราะตลอดทั้งอาทิตย์เราอาจจะเจอข่าวสาร เรื่องราวที่ค่อนข้างเครียดมาแล้ว ดังนั้นในวันนี้เราจึงอยากให้อ่านแล้วรู้สึกไม่เครียดและเพลิดเพลิน "

สุดท้ายก็ยังมีสฎีปข่าวย่อย " รอบรั้วเกษตร " และ " เลาะรั้วเกษตร " ซึ่งทั้ง 2 สฎีปนี้จะนำเสนอในแบบของข่าวย่อย คือ รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการเกษตรให้เกษตรกรและผู้อ่านทุกคนทราบ และยังมีคอลัมน์ "ไม่ตีมีประโยชน์" ซึ่งจะเขียนในเชิงให้ความรู้เกี่ยวกับพืชทุกชนิด ผู้เขียนจะเน้นเนื้อหาไม่มากนักแต่ได้ใจความที่สำคัญ

สุรัตน์ อัดตะ , สัมภาษณ์ (4 พฤษภาคม 2553)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์พิมพ์รายวัน

วัน	รูปแบบการนำเสนอ		
	ข่าว	บทความ	คอลัมน์
จันทร์	2	2	1
อังคาร	2	1	1
พุธ	2	1	2
พฤหัสบดี	2	1	1
ศุกร์	3	1	1
เสาร์	2	1	1
อาทิตย์	2	1	3

4.3 ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน

4.3.1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

จากที่ได้ทำการสัมภาษณ์ทั้งหัวหน้าข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น ทำให้ทราบได้ว่าปัญหาที่เกิดจากการสื่อข่าววันนั้นส่วนมากแทบจะไม่มีเลย แต่ถ้าจะมีก็เป็นปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ ทั่วไปที่สามารถแก้ไขได้

“ ปัญหาในการเรื่องเดินทางไปทำข่าว ทางหน้าเกษตรของเราแทบจะไม่เกิดขึ้นเลย เนื่องจากเวลาที่ผู้สื่อข่าวออกไปแสวงหาข้อมูลเพื่อทำข่าวนั้น ทางโรงพิมพ์จะมียานพาหนะเตรียมไว้คอยให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้สื่อข่าวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทำให้ตัว

ผู้สื่อข่าวเองไม่ต้องคอยกังวลเรื่องการเดินทาง เช่นว่าจะเดินทางไปอย่างไร หรือ สถานที่นั้นจะมีรถโดยสารผ่านหรือไม่ เป็นต้น ส่วนด้านค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการทำข่าวนั้น ไม่ว่าจะเป็ค่า น้ำมันรถ ค่าอาหาร รวมไปถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำข่าว ทางเราก็สามารถเบิกได้กับทางโรงพิมพ์ได้ จากจุดนี้เอง ทำให้นักข่าวไม่รู้สึกกังวลกับเรื่องการเดินทางและค่าใช้จ่ายที่เสียไปเวลาออกไปทำข่าว ส่วนเวลาที่มี Press Tour (สื่อมวลชนสัญจร) ทางบริษัทที่มีหน้าที่รับผิดชอบติดต่อหาผู้สื่อข่าวและเป็นประชาสัมพันธ์ให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะเป็นผู้รับผิดชอบทุกสิ่งทุกอย่างในการเดินทางไปทำข่าวในทุกพื้นที่ โดยบริษัทเหล่านี้จะดูแลผู้สื่อข่าวของเราอย่างดีมาก ไม่มีขาดตกบกพร่องเลยทีเดียว”

ปัญญา เจริญวงศ์ , สัมภาษณ์ (10 พฤษภาคม 2553)

ถึงแม้ว่าจะไม่ประสบปัญหาในด้านการเดินทางไปทำข่าว แต่ทั้งนี้ปัญหาที่ทางหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐประสบปัญหาอยู่บ่อย ๆ คือ ปัญหาการตรวจสอบข่าวที่ได้รับมาจากแหล่งข่าวภายนอก ที่ตัวผู้สื่อข่าวไม่ได้ออกพื้นที่เพื่อไปแสวงหาข้อมูลเอง

“ เรามักจะประสบปัญหาด้านการตรวจสอบข่าวจากแหล่งข่าวที่ได้รับ เพราะข่าวที่ได้มามีมาจากแหล่งข่าวภายนอกนั้น ในทุก ๆ เรื่องเราต้องทำการตรวจสอบเรื่องราวเสียก่อนที่จะนำมาเขียนข่าว เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าข่าวนั้นมันเกิดขึ้นจริง และมีข้อมูลเนื้อหาที่ตรงกับความเป็จริง ไม่เช่นนั้นอาจจะทำให้เราเสนอข่าวสารที่ผิดพลาดออกไป ซึ่งจะท้ให้ผู้่านก็รับรู้เรื่องราวข่าวสารที่ผิดไปด้วยเช่นกัน ในการตรวจสอบแต่ครั้งนั้นก็มักจะประสบปัญหาบ้างเล็กน้อย เช่น ติดต่อแหล่งข่าวไม่ได้บ้างเนื่องจากอาจจะอยู่ในพื้นที่อับสัญญาณ หรืออาจจะพูดภาษาท้องถิ่นทำให้เราไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริง ก็อาจจะทำให้เสียเวลาที่จะต้องหาคนที่รู้ภาษาถิ่นนั้นมาอธิบายให้เราเข้าใจ เป็นต้น ”

ไชยรัตน์ สัมฉุน , สัมภาษณ์ (10 พฤษภาคม 2553)

4.3.2 หนังสือพิมพ์คมชัดลึก

จากการณ์ที่ได้สัมภาษณ์บรรณาธิการโต๊ะข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์คมชัดลึกนั้น ทำให้ทราบได้ว่าปัญหาที่เกิดจากการสื่อข่าวนั้นจะเป็นปัญหาเล็กน้อย ไม่ได้ร้ายแรงอะไรมากนัก

“ ปัญหาในการทำข่าวส่วนมากที่พบมาจะเป็นเวลาที่เรไปสัมภาษณ์เกษตรกรที่เค้าประสบความสำเร็จ คือเกษตรกรเหล่านี้เป็นที่คนเก่ง มีความสามารถ แต่จะไม่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวได้อย่างชัดเจน กล่าวคือเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่จะปฏิบัติเป็น แต่เล่าไม่เป็น ถ้าเป็นส่วนในราชการก็มักจะได้อำนาจที่เป็นวิชาการ มากเกินไปอาจจะทำให้เกษตรกรหรือผู้อ่านไม่เข้าใจก็เป็นได้ แต่ปัญหาเหล่านี้ก็แก้ไขได้โดย ให้เกษตรกรเล่าเรื่องราวออกมาเป็นคำพูด แล้วทางผู้สื่อข่าวก็จะนำมาเรียบเรียงมาเป็น คำพูดที่สละสลวยและง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อให้เกษตรกรรายอื่นหรือผู้อ่านทุกคนจะได้รับ ความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องราวเหล่านั้นได้อย่างแท้จริง ”

ดลมนัส กาเจ , สัมภาษณ์ (4 พฤษภาคม 2553)

และอีกปัญหาที่ทางโต๊ะข่าวเกษตรจะพบเจอบ่อยในการสื่อข่าวการเกษตรนั่นก็คือ ปัญหาด้าน ตัวผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่ ที่เกิดปัญหาเช่นนี้ก็เพราะว่า

“ ปัจจุบัน นักข่าวรุ่นใหม่ ๆ จะมีลักษณะการทำงานที่เปลี่ยนไป ไม่เหมือนนักข่าวรุ่น เก่า ๆ ทั้งนี้ นักข่าวรุ่นใหม่ยังแยกแยะไม่ออกว่าสิ่งใดเป็นแหล่งข่าวได้หรือเป็นไม่ได้ เช่น การ ที่เราไปนั่งพูดคุยกันในวงสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ ลักษณะนั้นจะเรียกว่าเป็นข่าวจากแหล่งข่าวไม่ได้ แต่ถ้าเรามีโอกาสได้ไปพูดคุยกับ ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการที่มีความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ทางด้านการเกษตรเป็นอย่างดี ลักษณะนั้นแหละที่เค้าเรียกว่าเป็นแหล่งข่าว จากการที่นักข่าวไม่สามารถแยกแยะเรื่อง แหล่งข่าวได้นั้น ก็ทำให้เราไม่สามารถตรวจสอบและยืนยันแหล่งที่มาของข้อมูลได้ ทำให้มี หลายเรื่องราวที่ไม่ได้นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ เพราะในเมื่อตรวจสอบไม่ได้ก็เลยทำให้ไม่ แน่ใจว่าเรื่องราวเหล่านั้นมันเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ทั้ง ๆ ที่ข้อมูลบางอย่างก็เป็นเรื่องราวที่หน้า สนใจ ส่วนปัญหาสุดท้ายที่ตอนนี้ประสบอยู่คือ จำนวนนักข่าวที่มีอยู่น้อยเกินไป ทำให้ บางครั้งไม่สามารถออกไปหาข้อมูลเพื่อมาทำข่าวได้ในทุกพื้นที่ ”

สุรัตน์ อัดตะ , สัมภาษณ์ (4 พฤษภาคม 2553)

4.4 การเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน

ข้อมูลที่เราได้จากการสัมภาษณ์และการศึกษาเนื้อหาข่าวสารด้านการเกษตรที่นำเสนอทั้ง สัปดาห์ในหน้าข่าวเกษตรของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับนั้น ทำให้เราสามารถเปรียบเทียบจำนวนและ ความเหมือนหรือความต่างของรูปแบบในการนำเสนอข่าวทางการเกษตร โดยจะแยกตามรายวัน ดังนี้

- วันจันทร์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของ บทความ จำนวน 1 บทความ ได้แก่ บทความเชิงวิชาการ ในรูปแบบของคอลัมน์ จำนวน 2 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความและคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว และข่าว 2 ข่าว

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของบทความ จำนวน 2 บทความ ได้แก่ บทความเชิงวิชาการและคอลัมน์ อีกจำนวน 1 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความ และข่าว 2 ข่าว

- **วันอังคาร** ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของคอลัมน์ต่าง ๆ จำนวน 4 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความรายงาน คอลัมน์ซุบซิบ คอลัมน์บทความและคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของบทความ จำนวน 1 บทความ ได้แก่ บทความบรรยาย คอลัมน์ จำนวน 1 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความ และข่าว 2 ข่าว

- **วันพุธ** ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของคอลัมน์ จำนวน 2 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความและคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว ในรูปแบบบทความ จำนวน 1 บทความ ได้แก่ บทความสารคดี และข่าว 1 ข่าว

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของคอลัมน์ จำนวน 2 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์วิเคราะห์ข่าวและคอลัมน์บทความ ในรูปแบบของบทความ จำนวน 1 บทความ คือ บทความเชิงสัมภาษณ์ และข่าว 2 ข่าว

- **วันพฤหัสบดี** ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของข่าว และมีคอลัมน์ จำนวน 3 คอลัมน์ คือ คอลัมน์แนะนำวิธี คอลัมน์บทความและคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว และข่าว 3 ข่าว

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบบทความ จำนวน 1 บทความ ได้แก่ บทความสัมภาษณ์ คอลัมน์ จำนวน 1 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความ และข่าว 2 ข่าว

- **วันศุกร์** ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของบทความ จำนวน 1 บทความ ได้แก่ บทความอธิบาย และคอลัมน์ จำนวน 2 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความและคอลัมน์วิเคราะห์ข่าว และข่าว 1 ข่าว

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบคอลัมน์ จำนวน 1 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความ ในรูปแบบบทความ จำนวน 1 บทความ ได้แก่ บทความเชิงสารคดี และข่าว 3 ข่าว

- **วันเสาร์** ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะไม่มีนำเสนอข่าวเกษตร

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบคอลัมน์ จำนวน 1 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์บทความ ในรูปแบบบทความ จำนวน 1 บทความ คือ บทความเชิงวิเคราะห์ และข่าว 2 ข่าว

- วันอาทิตย์ ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะไม่มีการนำเสนอข่าวเกษตร

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบคอลัมน์ จำนวน 3 คอลัมน์ ได้แก่ คอลัมน์แนะนำวิธีและคอลัมน์บทความ ในรูปแบบบทความ จำนวน 1 บทความ ได้แก่ บทความเชิงสารคดี และข่าว 2 ข่าว

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์คมชัดลึก

วัน	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (ข่าว / บทความ / คอลัมน์)	หนังสือพิมพ์คมชัดลึก (ข่าว / บทความ / คอลัมน์)
จันทร์	2 / 1 / 2	2 / 2 / 1
อังคาร	- / - / 4	2 / 1 / 1
พุธ	1 / 1 / 2	2 / 1 / 2
พฤหัสบดี	3 / - / 3	2 / 1 / 1
ศุกร์	1 / 1 / 2	3 / 1 / 21
เสาร์	-	2 / 1 / 1
อาทิตย์	-	2 / 1 / 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางจะเห็นได้ว่า ในรอบ 1 สัปดาห์นั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบของคอลัมน์ลักษณะต่าง ๆ จำนวน 13 คอลัมน์ บทความในลักษณะต่าง ๆ จำนวน 3 บทความ และข่าว 7 ข่าว

ในขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบคอลัมน์ลักษณะต่าง ๆ จำนวน 10 คอลัมน์ บทความในลักษณะต่าง ๆ จำนวน 8 บทความ และข่าว 15 ข่าว

จากข้อมูลด้านบนทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบที่เหมือนกัน คือ รูปแบบของคอลัมน์ รูปแบบของบทความและข่าว แต่อาจมีความแตกต่างกันในเรื่องของลักษณะการเขียนเพื่อนำเสนอ เพราะอย่างที่ทราบกันดีอยู่แล้ว นักเขียนแต่ละคนก็มีการลักษณะการเขียนที่ไม่เหมือนกัน ถึงแม้ว่าจะให้เขียนนำเสนอในเรื่องเดียวกัน แต่เนื้อหาและสำนวนที่ออกมานั้นก็ทำให้ผู้อ่านรู้สึกต่างกันอยู่ดี

การวิจารณ์ผล

ผลจากการศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน กรณีศึกษา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญเพื่อวิจารณ์ผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่า แนวทางการคัดเลือกข่าวส่วนใหญ่ ผู้สื่อข่าวจะเป็นผู้กำหนดเองว่า ต้องการจะเสนออะไรให้ผู้บริโภคทราบ ซึ่งทางผู้สื่อข่าวจะพิจารณาจาก (1) ข่าวสารนั้นต้องเป็นที่อยู่ในความสนใจของเกษตรกรและผู้บริโภค (2) ข่าวสารเหล่านั้นจะต้องให้ประโยชน์ที่แท้จริงต่อเกษตรกร (3) ข่าวที่นำมาเสนอนั้นจะต้องเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ และยังไม่มีการนำมาเสนอมาก่อน ส่วนด้านแหล่งข่าวนั้นส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งข่าวที่ได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในที่เกิดเหตุหรือบุคคลผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี และแหล่งข่าวที่ถือได้ว่าเป็นแหล่งข่าวอีกแห่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการออกไปสัมภาษณ์ นั่นก็คือ แหล่งข่าวที่เป็นเอกสาร เพราะแหล่งข่าวประเภทนี้จะเป็นคลังความรู้ที่มีหลักฐานการยืนยันที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับว่าเชื่อถือได้มากที่สุด ซึ่งทั้งแหล่งข่าวโดยการออกไปสัมภาษณ์จากตัวบุคคลและที่ได้มาจากเอกสารนั้นถือได้ว่าเป็นแหล่งข่าวที่สำคัญยิ่ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับนรินทร์ นาเจริญ (2549) ได้กล่าวไว้ว่า การสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการโดยตรง และการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญของสื่อมวลชนในการหาข่าว ส่วนแหล่งข่าวเอกสารนั้น เป็นแหล่งข่าวที่ผู้สื่อข่าวจะต้องใช้ความพยายามในการค้นคว้าเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนขยายผลของข่าวต่อไป และสอดคล้องกับ พารณี ปีทมานันท์ (2544) ที่กล่าวว่า ด้านทางจริยธรรมในการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ นักหนังสือพิมพ์เห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลที่ เป็นความจริงรอบด้านมากขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จากการศึกษาด้านรูปแบบในการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตรนั้นพบว่า รูปแบบที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึกนำเสนอ นั้น จะอยู่ในรูปแบบของ (1) คอลัมน์ (2) บทความ (3) ข่าว ทั้งนี้การนำเสนอทั้ง 3 รูปแบบนี้อาจจะเป็นรูปแบบที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย และยังทำให้ผู้อ่านมีอารมณ์ร่วมตามมากยิ่งขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ดุษฎี นัยวัฒน์กุล (2541) ได้กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการเสนอ 3 รูปแบบ ได้แก่ ข่าว คอลัมน์และบทความ ในด้านเนื้อหานั้นมีประเภทเนื้อหา 8 ประเภท คือ พืช ปศุสัตว์ ประมง ป่าไม้ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรอย่างง่าย การจัดการการรวมกลุ่มสนับสนุนอาชีพการเกษตรการเกษตรผสมผสาน และอื่น ๆ

3. จากการศึกษาด้านปัญหาและอุปสรรคในการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตรพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะมาจากตัวเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ที่อาจจะอธิบายเรื่องราวไม่เป็น หรือพูดภาษาท้องถิ่น ทำให้การสื่อสารอาจจะไม่เข้าใจกันบ้าง และปัญหาที่พบอีกอย่าง คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวนักข่าวรุ่นใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ รัชชก สมนศักดิ์ (2543) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองของนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากนักข่าวรุ่นอาวุโส ทั้งนี้โดยวิถีปฏิบัติของนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่ มีการเปลี่ยนไปในลักษณะของการร่วมมือในกรทำงานข่าวกันมากขึ้น ในขณะที่นักข่าวรุ่นอาวุโสมักจะต่างคนต่างทำในลักษณะแข่งขันกันทำข่าวให้โดดเด่นจากคนอื่น ส่วนวัฒนธรรมในเชิงแนวคิดนั้นนักข่าวรุ่นกลางและรุ่นใหม่เปลี่ยนไปการทำงานค้ำแข้งถึงตัวเองเป็นหลัก ขณะที่นักข่าวรุ่นอาวุโสส่วนใหญ่มีความรักในวิชาชีพมาก เคร่งครัดในหลักจริยธรรมยึดอยู่บนอุดมการณ์ของนักหนังสือพิมพ์ "ชื่อไม่ขาย ขอไม่ให้" ยึดถือแนวทางปฏิบัติจากนักหนังสือรุ่นเก่า ที่สืบทอดต่อกันมา

4. จากการศึกษาด้านการเปรียบเทียบเรื่องของรูปแบบการนำเสนอข่าวสารด้านเกษตรพบว่า ทั้งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก จะมีการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตรในรูปแบบของข่าว คอลัมน์และบทความเหมือนกันทั้ง 3 รูปแบบ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การเสนอในแบบข่าว คอลัมน์ และบทความนั้น ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึงเนื้อหามากกว่าการเขียนประเภทอื่น และการเขียนในลักษณะที่กล่าวมานั้นเป็นที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ พรพิมล ปิยะพันธุ์ (2533) ได้กล่าวว่า เกษตรกรผู้นำส่วนใหญ่ ชอบอ่านบทความทางการเกษตรจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพราะเป็นหนังสือพิมพ์ที่ให้ความรู้ทันกับเหตุการณ์ ทำให้เกษตรกรผู้นำมีความเปลี่ยนแปลงจากการได้รับความรู้ทางการเกษตรจากหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น มีความสนใจหาความรู้เพิ่มเติม มีการนำเอาความรู้ ไปทดลองปฏิบัติ นำไปปรับปรุงอาชีพ และ นำไปเผยแพร่สู่เพื่อนเกษตรกร

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

การศึกษารูปแบบการสื่อข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน กรณีศึกษาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึกนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการคัดเลือกข่าว แหล่งข่าว รูปแบบการนำเสนอ ปัญหาหรืออุปสรรคในการทำข่าวและเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าว เกษตรและผู้สื่อข่าวการเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันทั้ง 2 ฉบับ จำนวน 4 คน เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอในเชิงพรรณนา ผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลจากการศึกษาในด้านแนวทางในการคัดเลือกข่าวและแหล่งข่าวทางการเกษตร

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก จะมีแนวทางในการคัดเลือกข่าวที่เหมือนกัน คือ การคัดเลือกข่าวนั้น ทางโต๊ะข่าวเกษตรและผู้สื่อข่าวจะเป็นผู้กำหนดแนวทางเอง ว่าอยากจะนำเสนออะไรให้ผู้อ่านทราบ โดยมีหลักที่ว่าเรื่องราวที่จะนำเสนอนั้นต้องมีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกคน แต่บางครั้งแนวทางในการเลือกข่าวที่จะมานำเสนอผู้อ่านก็จะเป็นผู้กำหนดเอง โดยผู้อ่านจะเสนอแนะมาจากการที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับออกไปสำรวจความต้องการของผู้อ่านในการรับข่าวสารทางการเกษตร

ในด้านแหล่งข่าวนั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับก็จะมีแหล่งข่าวที่เหมือนกัน คือ แหล่งข่าวที่มาจากการออกไปแสวงหาเองและแหล่งข่าวที่ส่งเข้ามา โดยแหล่งข่าวที่ได้จากการไปแสวงหาเอง ข้อมูลที่ได้มาส่วนใหญ่จะมาจากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในที่เกิดเหตุหรือบุคคลที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ และมาจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยหรือเอกสารรายงานที่เกี่ยวข้องกับข่าวที่จะนำเสนอ ส่วนแหล่งข่าวอีกประเภท คือ แหล่งข่าวที่ส่งเข้ามา ส่วนใหญ่จะมาในลักษณะของเอกสารข่าวแจก จากกระทรวง กรม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในด้านการเกษตร เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์นโยบายหรือกิจกรรมของที่นั้น ๆ ให้ผู้อ่านได้ทราบข่าวคราวและความเคลื่อนไหวในวงการเกษตร

5.1.2 ผลจากการศึกษาในด้านรูปแบบการนำเสนอข่าวทางการเกษตร

ทั้งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก จะมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเกษตรในรูปแบบที่เหมือนกัน คือ คอลัมน์ บทความและข่าว

โดยเนื้อหาที่นำเสนอในรูปแบบคอลัมน์นั้น ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะเสนอในลักษณะ คอลัมน์บทความ คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว คอลัมน์บทความรายงาน คอลัมน์ซุบซิบและคอลัมน์แนะนำวิถี

ด้านหนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะเสนอในลักษณะ คอลัมน์บทความ คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว คอลัมน์สารคดี คอลัมน์วิจารณ์และคอลัมน์แนะนำวิถี

เนื้อหาที่เสนอผ่านบทความนั้น ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะเสนอในลักษณะบทความเชิงวิชาการ บทความสารคดีและบทความอธิบาย ทางฝั่งของหนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะเสนอในลักษณะบทความเชิงวิชาการ บทความบรรยายและบทความสัมภาษณ์

และส่วนที่นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของข่าวนั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึกจะนำเสนอในแบบข่าวใหญ่และข่าวย่อยเหมือนกัน

5.1.3 ผลจากการศึกษาในด้านปัญหาและอุปสรรคของการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์รายวัน

ด้านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ปัญหาที่เกิดจากการสื่อข่าวนั้นส่วนมากแทบจะไม่มีเลยหรือถ้ามีก็จะเป็นปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่สามารถแก้ไขได้ แต่ก็มีอยู่ 1 ปัญหาที่พบบ่อย คือ ปัญหาเรื่องการตรวจสอบข่าวที่ได้รับมาจากแหล่งข่าวภายนอก และส่วนทางหนังสือพิมพ์คมชัดลึกนั้น ปัญหาที่เกิดจากการสื่อข่าวนั้นจะเป็นปัญหาเล็กน้อย ไม่ได้ร้ายแรงอะไรมาก แต่จะมี 1 ปัญหาที่พบบ่อยมาก จะเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวนักข่าวรุ่น เพราะเนื่องจากปัจจุบัน นักข่าวรุ่นใหม่ ๆ จะแยกแยะไม่ออกว่าสิ่งใดเป็นแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือได้หรือไม่ได้

5.1.4 ผลจากการศึกษาในด้านความเหมือนและความแตกต่างของรูปแบบการสื่อข่าวทางการเกษตรของหนังสือพิมพ์

จากการศึกษาพบว่า ทั้งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึกนั้น มีความเหมือนในด้านของรูปแบบหลักในการนำเสนอข่าว คือ คอลัมน์ บทความและข่าว แต่มีจุดที่ต่างกัน คือ ลักษณะหรือประเภทของรูปแบบ (คอลัมน์และบทความ) เช่น คอลัมน์บทความ คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว คอลัมน์บทความรายงาน คอลัมน์ซุบซิบและคอลัมน์แนะนำวิถี คอลัมน์วิจารณ์ คอลัมน์สารคดี บทความเชิงวิชาการ บทความสารคดี บทความอธิบาย บทความบรรยายและบทความสัมภาษณ์

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการศึกษารูปแบบการสื่อข่าวทางการเกษตร ของหนังสือพิมพ์รายวัน กรณีศึกษาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1.1 จากการศึกษพบว่า แนวทางในการคัดเลือกข่าวสารทางเกษตรที่จะมาทำการนำเสนอให้ผู้อ่านได้รับทราบนั้น ส่วนใหญ่จะมาจากความต้องการของสื่อมวลชนที่ความต้องการจะนำเสนอมากกว่าที่จะมาจากเสียงความต้องการจากผู้อ่านที่แท้จริง ดังนั้น ทางผู้วิจัยมองว่าในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คัดเลือกหรือเสนอข่าวนั้น ควรให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกข่าวที่เคำต้องการบริโภคมากกว่านี้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นการทำให้ข่าวหน้าเกษตรมีความนิยมที่แพร่หลายมากยิ่งขึ้นก็ได้

5.2.1.2 จากการศึกษาพบว่า แหล่งข่าวซึ่งเป็นที่มาของเรื่องราวต่าง ๆ นั้น จะมีเพียงแค่แหล่งข่าวที่มาจากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในที่เกิดเหตุหรือบุคคลที่มีความรู้จริงในเรื่องนั้น และแหล่งข่าวที่ได้มาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระทำที่จะให้ข่าวที่นำเสนอมีความรอบด้านและหลากหลายมากกว่านี้ ทางผู้สื่อข่าวหน้าที่จะเปิดรับข่าวสารจากแหล่งอื่นมาเพิ่มเติมบ้าง เช่น อาจจะทำข้อมูลข่าวสารมาจากสำนักข่าวต่างประเทศบ้าง เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของประเทศเพื่อนบ้าน หรืออาจจะหาข่าวมาจากแหล่งข่าวออนไลน์ก็ได้ เพราะแหล่งข่าวออนไลน์นั้นถือได้ว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่กว้างขวางที่สุด ซึ่งอาจจะช่วยให้ข่าวที่จะนำเสนอมีความสมบูรณ์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

5.2.1.3 จากการศึกษาพบว่า รูปแบบในการนำเสนอข่าวสารทางเกษตรของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์คมชัดลึกนั้น จะมีการนำเสนออยู่ในรูปแบบของคอลัมน์ บทความ และข่าว ในลักษณะที่ต่างกัน เช่น คอลัมน์บทความ คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว บทความเชิงสัมภาษณ์และข่าวย่อย เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้รับข่าวสารในรูปแบบที่ไม่หลากหลายมากนัก ดังนั้น จะเป็นการดีถ้าผู้สื่อข่าวหน้าเกษตรของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีการเพิ่มรูปแบบที่จะใช้ในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารทางการเกษตรที่ให้อ่านได้รับความรู้สึกที่แตกต่างออกไป เช่น อาจจะมีการเพิ่มบทวิจารณ์ บทบรรณาธิการ หรือบทวิเคราะห์ เป็นต้น แต่สิ่งที่ผู้วิจัยคิดว่าควรที่จะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ คอลัมน์ถามตอบปัญหาทางการเกษตร เพราะจากการที่ได้ศึกษามาจะเห็นได้ว่าช่วงหน้าเกษตรของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับจะไม่มีคอลัมน์นี้อยู่เลย ซึ่งการถามและตอบปัญหาทางการเกษตรนั้นจะเป็นอีกทางหนึ่งที่ทางผู้สื่อข่าวสามารถติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรได้โดยตรง และยังเป็นกรช่วยแก้ปัญหาของเกษตรกรได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพเพียงอย่างเดียว ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณเพิ่มเข้ามาด้วย เพื่อให้เห็นภาพและรายละเอียดในด้านต่าง ๆ ของการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตรในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น ควรจะมีการศึกษาขนาดของพื้นที่ จำนวนชิ้นข่าว และความถี่ในการนำเสนอข่าวสารทางการเกษตร เป็นต้น

และจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่ายังมีจำนวนหนังสือพิมพ์ที่ทำการศึกษาน้อยเกินไป ครั้งต่อไปควรจะมีการเพิ่มจำนวนหนังสือพิมพ์ที่ทำการศึกษาให้มากกว่านี้ เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนในด้านเนื้อหาการเปรียบเทียบมากยิ่งขึ้น และยังเป็นกรทำให้ผู้ที่สนใจได้รับความรู้จากงานวิจัยฉบับดังกล่าวมากขึ้นเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 21 เมษายน 2553. น.12
- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 23 เมษายน 2553. น.12
- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 26 เมษายน 2553. น.12
- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 13 พฤษภาคม 2553. น.12
- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 18 พฤษภาคม 2553. น.12
- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 19 พฤษภาคม 2553. น.12
- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 24 พฤษภาคม 2553. น.12
- คมชัดลึก. 2553. กรุงเทพมหานคร : 28 พฤษภาคม 2553. น.12
- จันทนา ทองประยูร. 2537. การออกแบบจัดหน้าหนังสือพิมพ์. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จิตติมา นิยมสรวณู. 2536. ความตระหนักของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์ ราชวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- ฉอาน วุฑฒิกกรมรักษา. 2536. หลักการรายงานข่าว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพรึก.
- ชวรัตน์ เชิดชัย. 2520. การบรรณาธิการหนังสือพิมพ์และนิตยสาร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดรณี หิรัญรักษ์. 2529. เทคนิคการหาข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุขฎิ นัยวัฒน์กุล. 2541. การวิเคราะห์เนื้อหาหน้าเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ในช่วง 1 มกราคม – 30 มิถุนายน 2541. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- ถนอมนวนล สีทะกุลัง. 2547. เอกสารประกอบการสอนวิชาการระบบสารสนเทศทางการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ไทยรัฐ. 2553. กรุงเทพมหานคร : 1 เมษายน 2553. น.7
- ไทยรัฐ. 2553. กรุงเทพมหานคร : 4 เมษายน 2553. น.7
- ไทยรัฐ. 2553. กรุงเทพมหานคร : 5 เมษายน 2553. น.7
- ไทยรัฐ. 2553. กรุงเทพมหานคร : 21 เมษายน 2553. น.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ไทยรัฐ. 2553. กรุงเทพมหานคร : 4 พฤษภาคม 2553. น.7
- ไทยรัฐ. 2553. กรุงเทพมหานคร : 11 พฤษภาคม 2553. น.7
- นรินทร์ นำเจริญ. 2547. จริยธรรมและกฎหมายการสื่อสารมวลชน. เชียงใหม่ : ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นรินทร์ นำเจริญ. 2549. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการรายงานข่าว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี สุรสิทธิ์. 2541. การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงดาว.
- พรพิมล ปิยะพันธุ์. 2533. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้นำต่อการได้รับความรู้ทางการเกษตรจาก สื่อมวลชน อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยแม่โจ้. จังหวัดเชียงใหม่.
- พีระ จิระโสภณ. 2546. เอกสารการสอนชุดความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พารณี ปัทมานันท์. 2544. การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์กับการรับรู้และปฏิกิริยาตื่นตระหนกของผู้รับสารที่อยู่ในภาวะความเครียดกรณีโคบอลต์ 60. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- มาลี บุญศิริพันธ์. 2537. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพริก.
- รัชนก สมศักดิ์. 2543. วัฒนธรรมการทำข่าว เปรียบเทียบระหว่างนักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลาง และรุ่นอาวุโส. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- ลัดดา จิตตคุตตานนท์. 2541. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารด้านการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- สมบัติ จำปาเงิน. 2531. หลักการเขียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เมดิคัลมีเดีย.
- สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. 2539. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพริก.
- สุภา ศิริमानนท์. 2528. จริยธรรมของการเสนอข่าว. ในสื่อมวลชนปริทัศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 9 กุมภาพันธ์ 2528.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. 2545. การสื่อข่าว : หลักและเทคนิค. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัฐพร แจ่มใจ. 2536. การวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยประเภทประชานิยม และประเภทคุณภาพ ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2534 ถึงเดือนมิถุนายน 2535. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

อัญชุลี แยมจินดา. 2543. บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. กรุงเทพมหานคร.

Carter V. Good. 1956. Dictionary of Education (London : Mc Graw hill)

Eric Hodgins. 1984. Write to the Point ; Effective Communication in the Workplace. Englewood

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างข่าวทางการเกษตร จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ตัวอย่างที่ 1 วันจันทร์ที่ 5 เมษายน 2553

ตัวอย่างที่ 2 วันพุธที่ 21 เมษายน 2553

ตัวอย่างที่ 3 วันพุธที่ 21 เมษายน 2553

ตัวอย่างที่ 4 วันอังคารที่ 11 พฤษภาคม 2553

ตัวอย่างที่ 5 วันอังคารที่ 11 พฤษภาคม 2553

ตัวอย่างที่ 6 วันพฤหัสบดีที่ 1 เมษายน 2553

ตัวอย่างที่ 7 วันศุกร์ที่ 2 เมษายน 2553

ตัวอย่างที่ 2 การนำเสนอข่าวสารในรูปแบบคอลัมน์บทความ จาก "เกษตรกรรมแผ่นดินกระดาษ"

(วันพุธที่ 21 เมษายน 2553)

"อะกาแทนธัส" ดอกปึกแจกันแจ่ม

ผู้อ่านในรัฐ จำนวนมากที่นิยมปลูกไม้ดอกสวยงามอย่างรวมว่า "อะกาแทนธัส" เป็นไม้จากประเทศอินเดียที่มีถิ่นอาศัยปลูกประดับแก้วมีประโยชน์และไร้บ้าง ชื่อ "อะกาแทนธัส" มีต้นกำเนิดจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถูกนำมาปลูกประดับและขยายพันธุ์ในประเทศไทยมาหลายปี โดยในที่สุดแล้วจะมีปลูกเฉพาะในโครงการหลวงมาจนถึงเมื่อ 3 ปีที่แล้วที่สวนพฤกษศาสตร์เมืองเชียงใหม่ เพื่อจากแหล่งในเมืองที่ว่าเป็นไม้ปลูกเลี้ยงยาก

ต่อมา "อะกาแทนธัส" ได้มีผู้เริ่มนำมาปลูกในสวนพฤกษศาสตร์เมืองเชียงใหม่ และ 2 ปีถัดมาก็มีคนที่เห็นว่าน่าจะดีถ้าคนเมืองไม่ปลูกไม้ประดับนี้ เพื่อที่ปลูกปึกแจกันอยู่ในบ้านแล้วมีใบยาว

เกษตรกรรมแผ่นดินกระดาษ

สวนพฤกษศาสตร์ ทุบดิน-ทุบดิน มาด้วย ใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงอย่างกว้างขวางซึ่งก็ทำมาจะเป็นสายพันธุ์ที่มีคือเป็นต้นที่ชื่อ "อะกาแทนธัส" ซึ่งชอบดินทราย ระบายน้ำได้ดี "อะกาแทนธัส" มีลักษณะ 3 ปีที่แล้วที่สวนพฤกษศาสตร์เมืองเชียงใหม่ใช้ปลูกประดับในสวนเมืองเชียงใหม่ และ 2 ปีถัดมาก็มีคนที่เห็นว่าน่าจะดีถ้าคนเมืองไม่ปลูกไม้ประดับนี้ เพื่อที่ปลูกปึกแจกันอยู่ในบ้านแล้วมีใบยาว

คนปลูกไม้ดอกไม้ประดับในสวนเมืองเชียงใหม่ได้คิดค้นวิธีการปลูกดอกไม้ชนิดนี้ได้หรือไม่ ในต่างประเทศก็จะมีคนปลูกดอกไม้ชนิดนี้มาก โดยเฉพาะปลูกเป็นกระถางดินเผา หรือสีน้ำตาลเข้ม ปีที่ 1-2 ชื่อ "อะกาแทนธัส" ให้อาหาร สรรพคุณและรสชาติ อะกาแทนธัส AGAPANTHUS เป็นไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในอินเดียและจีน เป็นไม้ที่นิยมปลูกเป็นไม้ประดับในสวนเมืองเชียงใหม่ ชื่อ "อะกาแทนธัส" มีลักษณะ 3 ปีที่แล้วที่สวนพฤกษศาสตร์เมืองเชียงใหม่ใช้ปลูกประดับในสวนเมืองเชียงใหม่ และ 2 ปีถัดมาก็มีคนที่เห็นว่าน่าจะดีถ้าคนเมืองไม่ปลูกไม้ประดับนี้ เพื่อที่ปลูกปึกแจกันอยู่ในบ้านแล้วมีใบยาว

อะกาแทนธัส

"นายเกษตร"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างที่ 5 การนำเสนอข่าวสารในรูปแบบคอลัมน์ซุบซิบเชิงข่าว จาก “ กระซิบข่าวเกษตร ”
(วันอังคารที่ 11 พฤษภาคม 2553)

กระซิบข่าวเกษตร

กระซิบข่าว

เกษตร

...กระซิบข่าวเกษตร ฉบับวันที่ ๒ พฤษภาคม อีก 2 วัน (๒๓ พ.ค.) พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ปีที่เก่าแก่ดี มีนักข่าวเลือกเอาพระราชพิธีเป็นข่าวนาสวน ๗ วันดี คือ สหกรณ์บุรี , ปทุมธานี , ปทุมธานี ๒ ๘๐ ชั่วโมง ๘๐ ชั่วโมง ช่วงออกมีดี ๑๕ นาที ๘ และข่าวไร่ ๒ นาทีคือ ข่าวเมืองกับดอกพะยอม ...ดร.วศิณี กปิลกาญจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรฯ เปิดสัมมนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเกษตรกร วันศุกร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๕๐ ปี กิจการร่วมกับกระทรวงเกษตรฯ ส.ป.ส. และ FAO มีเรื่องที่น่าสนใจจากวิทยากรที่ทรงคุณวุฒิสามท่านถึงวันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๕๓ สาขาฯ หรือ NSTDA เป็นพระเอกอีก จัดอบรม การเพิ่มประสิทธิภาพด้านพลังงาน และทรัพยากรในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีสำหรับหลายภาคอุตสาหกรรมในเดือนมิถุนายน หิมะ ๒๕๕๓ ๒๕ พ.ค. ติดต่อ www.thailandapiocaster.com ...ดร.ธีร์ แสร์ภักษ์วงศ์ อธิบดีส่งเสริมสหกรณ์ แห่งตึกกับกรมการคุ้มครองสิทธิ สมาชิกไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากสหกรณ์ที่จับนายปุย ...ด้วยสหกรณ์ ๓,๕๓๕ แห่ง หากปล่อยไว้ ปุยไม่ได้มาตรฐานคือลอสตัสเกษตรกรที่ไม่มีรัฐโอโคโนอิเห่ ความเสียหายจะเกิดในพื้นที่เกษตรกรรม ๗ ถึง ๑๐ ล้านไร่ ...คืบท้ายด้วย ไทยเข้มแข็ง เข้าหน้าที่สัตว์บาลนครราชสีมาในโครงการฯ ปฏิบัติการมาตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ถึงวันนี้เป็นเวลา ๗ เดือนแล้ว ยังไม่ได้รับเงินเดือน เลย...นาที่นี้จึง อ่อนระโหยโรยแรง

ข่าว ไบรช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างที่ 6 การนำเสนอข่าวสารในรูปแบบคอลัมน์แนะนำวิถี จาก “สามสาวเข้าตลาดเกษตร”
(วันพฤหัสบดีที่ 1 เมษายน 2553)

เจาก๊วยเปิบคลายร้อน

ช่วงนี้...หน้าร้อนหลายคนเวลานอน มักเหงื่อไหลไคลย้อย...สามสาวๆ ก็ร้อนเหมือนกัน (เพราะแอร์เสียไม่มีคนซ่อมให้ซะละ) จึงออกไปเดิน ตลาดริมทางรถไฟ บางช้อนเพื่อหาเจาก๊วย มาน้ำเย็น ขาวนเย็นเปิบคลายความร้อน ในร่างกาย ...เจาก๊วย เป็นอาหารหวานชนิดหนึ่ง ในบ้านเราถือว่าเป็นอาหารพื้นบ้าน มีจำหน่ายทั่วไป สรรพคุณ แลร้อนในกระหายน้ำ แต่ไม่มีฤทธิ์ขับลม เหมือนกับตะกั่วกระเทียม-โหระพา

ป้าชวน แม่ค้าเจาก๊วย บอกถึงวิถีทำอย่างง่ายว่า...ให้พวกแม่บ้านเก็บมาต้ม ได้ก็ใส่น้ำตาล ตัก สักหนึ่งถ้วยชงชาดื่มดับ แสบๆ ฟ้าร้อนเป็ง ก้างหมกหมอนเพื่อหาลงตัวเย็นเตล็ด หาเสกของใบไม้ใส่ ต้องตากเกือบร้อน...ให้ระวังเพราะมีสารปรอทปนมา...ใส่สีผสมอาหารให้สีตัวเข้ม หรือการใส่ผงสังกะสี...เนื้อประหมัดคั้นเพียว ซึ่งอาจจะไม่ใช่สื่อสุขภาพแต่มันดีโคเล ลามันเทด...ที่ซอเป็ง ต้องเป็นเหล็กละหรือตามภาษาที่ใ้ใช้ในช่วงวัน เมื่อจุดแล้วมี ความหนุบหนับ ใบที่กวาดละคงมือ น้้นแหละของดี แลน้ด้อย...วันประทานคงก็วยเตล็ดเมขาวเงินจะถนอมกับได้ตลาดที่วายแดง ส่วนคนไทยหมกหมกนั้นเป็นชิ้นๆ แลน้ด้อยขาวใบเตย ลูกขี้ด...คนลาวชอบ ใส่ผักแห้ง และน้ำเชื่อม เค้านี้ถือว่าย่อยคลายร้อนได้อย่างดีละค่ะ...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างข่าวทางการเกษตร จากหนังสือพิมพ์คมชัดลึก

ตัวอย่างที่ 1 วันจันทร์ที่ 24 พฤษภาคม 2553

ตัวอย่างที่ 2 วันศุกร์ที่ 28 พฤษภาคม 2553

ตัวอย่างที่ 3 วันอังคารที่ 18 พฤษภาคม 2553

ตัวอย่างที่ 4 วันพุธที่ 19 พฤษภาคม 2553

ตัวอย่างที่ 5 วันพฤหัสบดีที่ 13 พฤษภาคม 2553

